సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

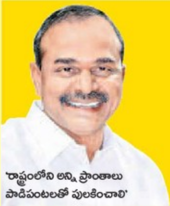
WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 12 వెల: ₹ 6.50

సంపుటి: 17 సంచిక: 186

గురువారం 20-3-2025

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT MUMBAI | HYDERABAD | BANGALORE | CHENNAI | DELHI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VIJAYAWADA | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

'రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలు పాడిపంటలతో పులకించాలి'

ఆన్‌లైన్ గేమింగ్.. జూమింగ్

9.1 బిలియన్ డాలర్లకు విస్తరిస్తుంది... వింజో గేమ్స్, ఐఈఐసీ అంచనా -11లో

కోల్‌కథ ఎంతవరకు!

డిఫెండింగ్ చాంపియన్‌గా ఐపీఎల్ బరిలో కోల్‌కతా నైట్‌రైడర్స్ -11లో

బడ్జెట్ ప్రతుల బ్యాగ్‌ను సీఎం రేవంత్‌రెడ్డికి అందిస్తున్న డిప్యూటీ సీఎం, ఆర్థికశాఖ మంత్రి భట్టి విక్రమార్క

అభివృద్ధి, సంక్షేమం, సుపరిపాలన..

ఈ మూడు అంశాలే మా ఎజెండా...

రూ.3,04,965 కోట్లతో బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన డిప్యూటీ సీఎం భట్టి

- గత పాలన సవాళ్లకు.. మా పాలన సత్తాతోనే సమాధానం
- విధ్వంసం నుంచి వికసిత తెలంగాణగా రాష్ట్రాన్ని మారుస్తున్నాం
- యావత్ దేశానికే తలమానికంగా నిలిచేలా సాగుతున్నాం
- అంబేడ్కర్ నొక్కి చెప్పిన రాజ్యాంగ నైతిక విలువలనే పాటిస్తున్నాం
- ప్రభుత్వ ప్రతీ చర్యను శంకిస్తూ, అవాస్తవ ప్రచారాలు చేయడమే కొందరి పని
- ఆ కుట్రను సమర్థంగా తిప్పికొడుతూ ముందుకు సాగుతున్నామని భట్టి వెల్లడి
- ఇది చరిత్రాత్మక ప్రజా బడ్జెట్.. రాష్ట్రం మళ్లీ గాడిలో పడింది: సీఎం రేవంత్

సాక్షి, హైదరాబాద్: అభివృద్ధి, సంక్షేమం, సుపరిపాలన.. తమ ప్రాథమ్యాలని, ఈ మూడు అంశాలతో కూడిన తమ పాలన నమూనా యావత్ దేశానికే ఆదర్శంగా నిలిచేలా ముందుకు సాగుతున్నామని ఉప ముఖ్యమంత్రి మల్లు భట్టి విక్రమార్క పేర్కొన్నారు. గత ఏడాది లోక్‌సభ ఎన్నికల కారణంగా.. గత ప్రభుత్వ అస్తవ్యస్త పాలన పర్యవసానాలను మార్చుకునేందుకు కొంత ఇబ్బంది ఎదురైందని, అయినా 'చేతి'లో ఉన్న మిగతా కాలంలో పాలనను పరుగుపెట్టిస్తామని చెప్పారు. ''రాష్ట్రం పురోగమించేందుకు వేస్తున్న అడుగుల్లో మాకు ఎన్నో అవరోధాలు ఎదురవుతున్నాయి. గత పాలకులు సృష్టించిన సవాళ్లన్నింటినీ సమర్థంగా ఎదుర్కొంటూ మా పాలన సత్తా చాటుతున్నాం. విధ్వంసం నుంచి వికసిత తెలంగాణగా రాష్ట్రాన్ని మారుస్తున్నాం. తెలంగాణ రైజింగ్–2050 ప్రణాళికతో ముందుకు సాగుతున్నాం..'' అని భట్టి పేర్కొన్నారు. ప్రస్తుతం రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థ పరిమాణం 200 బిలియన్ డాలర్లు అని.. పదేళ్లలో దీనిని వెయ్యి బిలియన్ డాలర్ (ట్రిలియన్ డాలర్) వ్యవస్థగా మార్చే దిశలో సాగుతున్నామని తెలిపారు. భట్టి విక్రమార్క బుధవారం 2025–26 ఆర్థిక సంవత్సర రాష్ట్ర బడ్జెట్‌ను రూ.3,04,965 కోట్ల అంచనాలతో అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టారు. రాష్ట్రాన్ని ప్రగతి పథంలో పరుగెత్తించే కార్యాచరణతో ముందుకొచ్చామని చెప్పారు. బడ్జెట్ ప్రసంగం భట్టి మాటల్లోనే..

''ప్రజా ప్రయోజనాలే ధ్యేయంగా, పారదర్శకత, జవాబుదారీతనంతో సాగుతున్న మా ప్రభుత్వం వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరానికి బడ్జెట్ ప్రవేశపెడుతోంది. సంక్షేమం, అభివృద్ధిని సమపాళ్లలో రంగరించి జోడు గుర్రాల తరహాలో సుపరిపాలనా రథాన్ని పరుగులు పెట్టించడంలో సఫలీకృతం అయ్యాం. 'భారతదేశాన్ని ఒక రాజకీయ, సామాజిక, ఆర్థిక న్యాయం అమలు చేసే పటిష్టమైన ప్రజాస్వామ్య దేశంగా చూడాలనుకుంటున్నా'అని నాడు అంబేడ్కర్ పేర్కొన్నారు. రాజ్యాంగ నైతికతను పదే పదే నొక్కిచెప్పారు. ఆ నైతిక విలువలనే పాటిస్తూ ప్రజాపాలన

మిగతా 5వ పేజీలో ▶

ప్రధాన శాఖలు/ పథకాలకు కేటాయింపులు (రూ.కోట్లలో)				
	56,084 6 గ్యారంటీలకు	18,000 'రైతు భరోసా'కు..	4,305 మహాలక్ష్మి పథకానికి..	3,683 కల్యాణలక్ష్మి
	2,080 గృహజ్యోతి పథకానికి..	1,800 సన్నబియ్యం బోనస్‌కు..	1,143 ఆరోగ్యశ్రీ పథకానికి..	723 వంటగ్యాస్ సబ్సిడీకి..

31,605 పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధికి	24,439 వ్యవసాయ శాఖకు

బడ్జెట్ వార్తలు, ప్రత్యేక కథనాలు 5, 6, 7, 8, 9 పేజీల్లో..

ఆరు గ్యారంటీలు గోవిందా... గోవిందా...

- బడ్జెట్‌లో వాటి ఊసే లేదు.. జాబ్ కేలండర్ ప్రస్తావనా లేదు
- సంక్షేమానికి సమాధి.. అభివృద్ధి అడ్రస్ గల్లంతు
- కరోనా వైరస్ కంటే కాంగ్రెస్ వైరస్ ప్రమాదం
- బీఆర్‌ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్

5లో

ప్రజాసంక్షేమాన్ని, అభివృద్ధిని విస్మరించారు

- రాష్ట్ర బడ్జెట్ తీరు దున్నపోతుకు పాలు పితికినట్టు ఉంది
- అంచనాలు భారీ... కేటాయింపులు మాత్రం సారీ
- ఈ బడ్జెట్‌ను బీజేపీ ఖండిస్తోంది
- కేంద్ర మంత్రి కిషన్‌రెడ్డి ధ్వజం

5లో

క్యాప్సూల్ నుంచి బయటకు వస్తూ అభివాదం చేస్తున్న సునీతా విలియమ్స్

సునీత వచ్చేసింది

- క్షేమంగా దిగిన వ్యోమనౌక.. ఫ్లోరిడా సమీపంలో ల్యాండింగ్
- సర్వత్రా అభినందనల వెల్లువ.. ఘనంగా స్వాగతించిన నాసా
- సిబ్బంది ఆత్మీయ ఆలింగనాలు.. కరచాలనాలు, పలకరింపులు
- పునరావాస కేంద్రానికి తరలింపు.. 45 రోజుల పాటు పర్యవేక్షణ
- ఆ తర్వాతే సొంతవారిని కలిసేందుకు అనుమతి

ముందే తీసుకొచ్చేవాళ్లం

బైడెనే తిరస్కరించారు: మస్క్

3లో

త్వరలో భారత్‌కు...

సంతృప్తే సదానందం

బ్రహ్మాండమైన హాస్యనటుడు బ్రహ్మానందం. కానీ తనని మించిన నటులు ఉన్నారని ఆయన అంటున్నారు. ఎలా అంటే..? చుట్టూ ఉన్న వాళ్లను చూస్తూ.. ఆనందపరుస్తూ.. నవ్విస్తూ ఉండగలిగితే నీ అంతటి హాస్యనటుడు ఇంకొకడు లేడు' అన్నారు బ్రహ్మానందం. సంతృప్తే సంతోషం అనే ఈ సదానందం వరల్డ్ హ్యాపీనెస్ డే సందర్భంగా 'సాక్షి'కి ఇచ్చిన ప్రత్యేక ఇంటర్వ్యూలో పంచుకున్న విశేషాలు.

10లో

జలాశయాల్లో నీటినిల్వల తగ్గుముఖం

- ముంబైకి ఏడు ప్రధాన డ్యాంల నుంచి నీటిసరఫరా
- వీటిలో ప్రస్తుతం 42శాతం మాత్రమే నీటినిల్వలు
- నగరవ్యాప్తంగా పెరిగిన నీటి వినియోగం, డిమాండ్
- నీటిని పొదుపుగా వాడుకోవాలని ప్రజలకు బీఎంసీ సూచన

2లో

'దేశం' అంటే మనం కాదయ్యా!

తగినంత గ్యారంటీ

సంక్షేమానికి బడ్జెట్‌లో రూ. 90 వేల కోట్లు కేటాయించామని అంటున్న ప్రభుత్వ వర్గాలు

- ఆరు గ్యారంటీలకు రూ. 56 వేల కోట్లు.. ఇతర సంక్షేమ పథకాలకు రూ. 35 వేల కోట్లు
- రేషన్ దుకాణాల్లో సన్నబియ్యం, రాజీవ్ యువ వికాసం లాంటి కొత్త పథకాలకు నిధులు
- రైతు బీమా, వడ్డీలేని రుణాలు, కల్యాణలక్ష్మి పథకాల కొనసాగింపు .... సొంత పన్నుల ఆదాయం, అప్పులపైనే ఆశలు

6లో

పన్ను రాబడులపైనే ఆశలు!

- రూ.1.75 లక్షల కోట్ల పన్నుల ఆదాయం వస్తుందని బడ్జెట్‌లో ప్రభుత్వం అంచనా
- సొంత పన్నులు రూ.1.45 లక్షల కోట్లు.. కేంద్ర పన్నుల్లో వాటా సుమారు రూ.30 వేల కోట్లు
- ఈసారి రిజిస్ట్రేషన్లు, ఎక్సైజ్ ఆదాయంపై ఫోకస్
- 2024–25లో ఆశాజనకంగానే పన్నుల ఆదాయం

9లో

కెన్నడీ హత్యకు కారకులెవరు?

- కేవలం 43 ఏళ్లకే అగ్రరాజ్యానికి అధ్యక్షుడిగా జాన్ ఎఫ్.కెన్నడీ అధికారాన్ని కైవసం చేసుకోవడం ఎంత చరిత్రాత్మకమో ఆయన హత్యోదంతం అంతే వివాదాలు, మిస్టరీలతో అంతులేని రహస్యంగా మిగిలిపోయింది. ఇందులోని చిక్కుముడులను కొన్నింటిని విప్పేందుకు ట్రంప్ సర్కార్ ప్రయత్నాలు మొదలెట్టింది. మంగళవారం 63,000 పేజీల కీలక సమాచారాన్ని అమెరికా నేషనల్ ఆర్కైవ్స్ అండ్ రికార్డ్స్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ వెబ్‌సైట్‌లో పెట్టింది. -3లో

ఉస్మానియా ఉద్రిక్తం

నిషేధాజ్ఞలకు వ్యతిరేకంగా విద్యార్థుల ఆందోళన

రాస్తారోకో చేస్తున్న విద్యార్థులు

- రాస్తారోకో.. అరెస్టులతో అట్టుడికిన వర్సిటీ క్యాంపస్... ప్రభుత్వ దిష్టిబొమ్మ, బడ్జెట్ ప్రతుల దహనాలు
- ఎమ్మెల్సీ కోదండరామ్‌ను కలిసిన విద్యార్థి జేఏసీ నేతలు... సీపీఐ ఎమ్మెల్యే కూనంనేనికి పీహెచ్‌డీ స్కాలర్స్ వినతిపత్రం
- నేడు ఓయూ బంద్‌కు వామపక్ష విద్యార్థి సంఘాల పిలుపు

ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ

ఆందోళనలు.. రాస్తారోకోలు.. దిష్టిబొమ్మ, బడ్జెట్ ప్రతుల దహనాలు.. సంతకాల సేకరణ.. విద్యార్థి నాయకుల అరెస్టులతో ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ క్యాంపస్ బుధవారం అట్టుడికింది. క్యాంపస్‌లో నిరసన ప్రదర్శనలపై నిషేధం విధిస్తూ జారీచేసిన సర్క్యులర్‌ను వెనక్కు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేస్తూ విద్యార్థి సంఘాల జేఏసీ ఆధ్వర్యంలో ఆర్ట్స్ కాలేజీ సమీపంలో రాస్తారోకో నిర్వహించారు. ప్రభుత్వానికి, వైస్‌చాన్స్‌లర్‌కు వ్యతిరేకంగా విద్యార్థులు పెద్ద పెట్టున నినాదాలు చేశారు. సర్క్యులర్‌ను వెనక్కు తీసుకునేలా వర్సిటీ యాజమాన్యాన్ని ఒప్పించాలని ఎమ్మెల్సీ ప్రొ.కోదండరామ్‌ను కలసి విద్యార్థి జేఏసీ నాయకులు వినతిపత్రం సమర్పించారు. ఇదే డిమాండ్‌తో ఏబీవీపీ ఆధ్వర్యంలో సంతకాల సేకరణ చేపట్టారు. ఎస్సీ రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణ బిల్లును వెనక్కు తీసుకోవాలని మాల స్టూడెంట్ జేఏసీ ఆధ్వర్యంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ దిష్టిబొమ్మను దహనం చేశారు. విద్యారంగానికి బడ్జెట్‌లో తక్కువ శాతం నిధులు కేటాయించారని బీఆర్‌ఎస్వీ ఆధ్వర్యంలో బడ్జెట్ ప్రతులను దహనం చేశారు. ఓయూలో 2018లో ప్రవేశం పొందిన పీహెచ్‌డీ స్కాలర్స్‌కు మరో ఏడాదిపాటు గడువు పొడిగించేలా వీసీతో మాట్లాడాలని సీపీఐ ఎమ్మెల్యే కూనంనేని సాంబశివరావుకు వినతిపత్రం సమర్పించారు. ఆందోళన చేపట్టిన 23 మంది విద్యార్థి నేతలను అరెస్ట్ చేసి ఓయూ, అంబర్‌పేట, లాలాగూడ పోలీసు స్టేషన్లకు తరలించినట్లు సీఐ రాజేందర్ తెలిపారు. కాగా, నిషేధాజ్ఞల సర్క్యులర్‌ను ఉపసంహరించుకోవాలనే

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

దేవాలయానికి భూమి ఇస్తే.. పక్క భూమినీ కబ్జా చేస్తున్నారు

- సయ్యద్ రఫీకి న్యాయం చేయాలి: జస్టిస్ చంద్రకుమార్

మాట్లాడుతున్న జస్టిస్ చంద్రకుమార్

పంజగుట్ట (హైదరాబాద్): ఒక ముస్లిం కుటుంబం దేవాలయానికి నాలుగు ఎకరాల భూమిని రాసిస్తే.. పక్కనే ఉన్న వారి పట్టా భూమిని కబ్జా చేసేందుకు చూడడం దారుణమని జస్టిస్ చంద్రకుమార్ అన్నారు. స్వయానా ఒక మంత్రి కనుసన్నల్లోనే ఈ దారుణం చోటు చేసుకోవడం బాధాకరమన్నారు. బుధవారం సోమాజిగూడ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో ఏర్పాటు చేసిన విలేకరుల సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడుతూ..తెలంగాణ ఉద్యమంలో ఎంతో కీలకంగా ఉండి, ఎంతో కోల్పోయిన సయ్యద్ రఫీ కుటుంబానికి ఈ పరిస్థితి రావడం బాధాకరమన్నారు. సయ్యద్ రఫీ మాట్లాడుతూ హుస్నాబాద్ నియోజకవర్గ పరిధిలో తాము ఎల్లమ్మ దేవాలయానికి 4.4 ఎకరాల భూమిని విరాళంగా ఇచ్చామని, దానిపక్కనే 32 గుంటల తన సొంత పట్టా భూమి ఉందన్నారు. అయితే ఇటీవల ఎండోమెంట్ అధికారి దేవాలయ భూమికి చెందిన హద్దులు తొలగించి, తన స్థలంలోకి వచ్చి తవ్వకాలు ప్రారంభించారని తెలిపారు.

కొత్త మద్యం బ్రాండ్ల దరఖాస్తులకు గడువు పెంపు

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్రంలో కొత్త మద్యం బ్రాండ్ల సరఫరాకు సంబంధించి కంపెనీలు దరఖాస్తు చేసుకునే గడువును ప్రభుత్వం పెంచింది. తొలుత మార్చి 15 వరకు గడువు ఇచ్చారు. ఇప్పుడు ఆ గడువును వచ్చేనెల 2 వరకు పొడిగించారు. తెలంగాణలో లేని విదేశీ, దేశీయ లిక్కర్, బీరు కంపెనీలు తమ మద్యం బ్రాండ్లను విక్రయించేందుకు టీజీబీసీఎల్‌కు 39 కొత్త కంపెనీల నుంచి దరఖాస్తులు వచ్చాయి. టీజీబీసీఎల్‌లో రిజిస్టర్ కాని కొత్త కంపెనీలు.. ఇతర రాష్ట్రాల్లో జరుపుతున్న తమ మద్యం అమ్మకాలకు సంబంధించి నాణ్యత, ప్రమాణాలతో అమ్మకాలు జరుపుతున్నట్లుగా నిర్ధారణ సర్టిఫికేషన్ పత్రాలను దరఖాస్తుతో జతపరచాలని టీజీబీసీఎల్ కోరింది. అయితే టీజీబీసీఎల్ కోరిన విధంగా పత్రాలను జతపరచడం కొంత అలస్యం అవుతుందని, ఈ నేపథ్యంలో దరఖాస్తులకు మరింత గడువు ఇవ్వాలని కొన్ని కంపెనీలు విజ్ఞప్తి చేశాయి. దీంతో గడువు పెంచారు.

ఎస్సీలకు న్యాయం చేయాలన్నదే మా ఉద్దేశం

- వర్గీకరణ ఎవరికీ వ్యతిరేకంగా చేసింది కాదు
- నాకు మాత్రమే కాదు..మా నాయకుడు రాహుల్‌గాంధీకి కృతజ్ఞతలు చెప్పండి
- ఎస్సీ సంఘాల నాయకులతో సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి

సీఎం రేవంత్‌ను కలిసిన ఎస్సీ సంఘం నాయకులు. చిత్రంలో మహేశ్‌కుమార్ గౌడ్, దామోదర రాజనరసింహ, అడ్లూరి లక్ష్మణ్, కడియం శ్రీహరి తదితరులు

సాక్షి, హైదరాబాద్: వర్గీకరణ ద్వారా ఎస్సీలకు న్యాయం చేయాలనేదే తమ ప్రభుత్వ ఉద్దేశమని.. ఎవరికీ వ్యతిరేకంగా చేసింది కాదని ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి అన్నారు. బుధవారం అసెంబ్లీ కమిటీ హాల్‌లో సీఎం రేవంత్‌రెడ్డిని మాదిగ సంఘాల నాయకులు కలిసి ధన్యవాదాలు తెలిపారు. వర్గీకరణ పోరాటంలో అమరులైన వారికి నివాళిగా ఈ సందర్భంగా సీఎం రేవంత్, టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు మహేశ్‌కుమార్‌గౌడ్ తదితరులు రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటించారు. అనంతరం తనను కలిసిన నేతలనుద్దేశించి సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ, 'మీ ధన్యవాదాలు నాకు మాత్రమే కాదు.. మన నాయకుడు రాహుల్‌గాంధీకి తెలియజేయాలి. ఆయన లేకపోతే వర్గీకరణ సమస్యకు శాశ్వత పరిష్కారం చూపేశక్తి నాకు వచ్చేది కాదు. భవిష్యత్‌లో న్యాయపరమైన చిక్కులు ఉండకూడదనే వన్ మెన్ కమిషన్ ఏర్పాటు చేయగా,199 పేజీల నివేదిక ఇచ్చింది. ఎస్సీలను మూడు గ్రూపులుగా విభజించి రిజర్వేషన్లు కల్పిస్తున్నాం. ఆనాడు వర్గీకరణ తీర్మానం పెట్టాలని డిమాండ్ చేస్తే మమ్మల్ని సభ నుంచి సస్పెండ్ చేశారు. పదేళ్లలో పరిష్కారం కాని సమస్యకు మేం అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి ఏడాదిలోనే పరిష్కారం చూపాం. సుప్రీంకోర్టులో బలంగా వాదనలు వినిపించి వర్గీకరణకు అనుకూలంగా తీర్పు వచ్చేందుకు కృషి చేశాం. న్యాయపరమైన హక్కుల సమస్యకు పరిష్కారం చూపాలనుకున్నాం. ఇప్పుడు సాధించుకున్నాం. వందేళ్లలో ఎప్పుడూ లేనివిధంగా ఉస్మానియా వర్సిటీ వీసీగా మాదిగ బిడ్డ కుమార్‌ను నియమించాం. ఆర్ట్స్ కాలేజ్ ప్రిన్సిపాల్‌గా ప్రొఫెసర్ ఖాసిమ్‌ని నియమించాం. ఉన్నత విద్యామండలి, పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్, విద్యాకమిషన్‌లలో మాదిగలకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చాం. ఈ అవకాశాన్ని నిలబెట్టుకుంటేనేం భవిష్యత్‌లో మరిన్ని అవకాశాలు వస్తాయి. ఇదొక గొప్ప అవకాశం.. ఇది పదిమందికి ఉపయోగపడేలా చూడాలి. కుర్చీలో మీ వాడిగా నేనున్నాం ..మీకు మంచి చేయడమే తప్ప నాకు మరో ఆలోచన లేదు. ఆవేశం తగ్గించుకొని ఆలోచనతో పనిచేయండి.. వచ్చిన అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోండి'అని సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి సూచించారు.

బీసీ రిజర్వేషన్ల పెంపు భేష్

బీసీ ఉద్యోగుల సంఘం డైరీ ఆవిష్కరిస్తున్న సీఎం రేవంత్. చిత్రంలో మహేశ్‌కుమార్‌గౌడ్, మంత్రి పొన్నం, జాజుల తదితరులు

సీఎంకు బీసీ ఉద్యోగుల సంఘం సన్మానం

సాక్షి, హైదరాబాద్: బలహీనవర్గాలకు 42 శాతం రిజర్వేషన్ల బిల్లును శాసనసభలో ఆమోదింపజేసిన ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డికి బీసీ సంఘాలు కృతజ్ఞతలు తెలిపాయి. ఈ మేరకు ఉద్యోగుల సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు ఎం.చంద్రశేఖర్‌గౌడ్, ప్రధాన కార్యదర్శి రమాదేవి, వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ శ్రీనివాస్ తదితరులు.. ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి నీటిపారుదల, పౌర సరఫరాల శాఖమంత్రి ఎన్.ఉత్తమ్ కుమార్ రెడ్డిలను బుధవారం శాసనసభ కమిటీ హాలులో కలిశారు. ఇవే రిజర్వేషన్లను ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయ పదోన్నతులలో కూడా అమలుపరచాలని వారు విజ్ఞప్తి చేశారు. అనంతరం బీసీ ఉద్యోగుల సంఘం డైరీని ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి ఆవిష్కరించారు. కార్యక్రమంలో మంత్రులు పొన్నం ప్రభాకర్, పొంగులేటి శ్రీనివాస‌రెడ్డి, కొండా సురేఖ, టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు మహేశ్‌కుమార్‌గౌడ్, ప్రభుత్వ విప్ ఆది శ్రీనివాస్, సీనియర్ కాంగ్రెస్ నేత వి.హనుమంతరావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కేసీఆర్ తన పదవికి రాజీనామా చేయాలి

ప్లకార్డులతో ఆందోళన చేస్తున్న బీజేపీ నేతలు

- బీజేపీ నాయకుల డిమాండ్
- కేసీఆర్ క్యాంపు కార్యాలయం ఎదుట ఆందోళన

గజ్వేల్: ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండని గజ్వేల్ ఎమ్మెల్యే కేసీఆర్ తన పదవికి రాజీనామా చేయాలని బీజేపీ నాయకులు డిమాండ్ చేశారు. ఈ మేరకు బుధవారం గజ్వేల్‌లోని కేసీఆర్ క్యాంపు కార్యాలయాన్ని వారు ముట్టడించారు. కార్యాలయం గేటుకు 'వాంటెడ్ గజ్వేల్ ఎమ్మెల్యే, టు-లెట్ ఎమ్మెల్యే క్యాంప్ ఆఫీస్'అంటూ పోస్టర్లను అతికించారు. అనంతరం అక్కడే ఆందోళనకు దిగారు. కేసీఆర్ ఫామ్‌హౌస్‌కే పరిమితం కావడంతో ప్రజలు ఇబ్బందులు పడుతున్నారని మండిపడ్డారు. విషయం తెలుసుకున్న గజ్వేల్ సీఐ సైదా.. బీజేపీ నాయకులకు నచ్చజెప్పి ఆందోళన విరమింపజేశారు. ఇదిలా ఉండగా బీజేపీ నేతలు క్యాంపు కార్యాలయంపై దాడి చేశారని, వారిపై చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని బీఆర్ఎస్ నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జి వంటేరు ప్రతాప్‌రెడ్డి నేతృత్వంలో పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు.

ఉస్మానియా ఉద్రిక్తం

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

డిమాండ్‌తో వామపక్ష విద్యార్థి సంఘాలు గురువారం ఓయూ బంద్‌కు పిలుపునిచ్చాయి.

ఐదు రోజులుగా వీసీ ఆఫీస్ గేటు మూసివేత

క్యాంపస్‌లో విద్యార్థుల ఆందోళనతో వీసీ కార్యాలయం ప్రధాన ప్రవేశ ద్వారాన్ని గత ఐదు రోజులుగా మూసివేశారు. కార్యాలయంలో పని చేసే ఉద్యోగులను మాత్రమే లోపలికి అనుమతిస్తున్నారు. దీంతో వివిధ పనులపై వీసీ, రిజిస్ట్రార్, ఇతర అధికారులను కలిసేందుకు వచ్చే సందర్శకులు నిరాశతో వెనుతిరుగుతున్నారు.

పట్టు వీడని విద్యార్థులు.. బెట్టు వీడని అధికారులు

ఓయూలో ఆందోళనలపై విధించిన నిషేధాజ్ఞలను వ్యతిరేకిస్తూ వర్సిటీ క్యాంపస్‌లో ఐదు రోజులుగా నిరసన కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నా అధికారులు పట్టించుకోవడం లేదు. సర్క్యులర్‌ను ఉపసంహరించుకోవాలని విద్యార్థి నేతలు డిమాండ్ చేస్తుండగా, అధికారులు ససేమిరా అంటున్నారు. సమస్యను పరిష్కరించేందుకు ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకోవాలని సాధారణ విద్యార్థులు కోరుతున్నారు. ఓయూలో జరుగుతున్న పరిణామాలపై వీసీ ప్రొ.కుమార్‌ను ఫోన్‌లో సంప్రదించేందుకు ప్రయత్నించగా, ఆయన అందుబాటులోకి రాలేదు.

ఐదారేళ్ల తర్వాతే ఏఐ ప్రభావం

- వైద్యరంగంలో ఏఐతో కోడ్ బ్లూను నివారించొచ్చు
- ఏఐజీ ఆస్పత్రుల చైర్మన్ డాక్టర్ డి నాగేశ్వర్‌రెడ్డి
- ట్రిపుల్‌ఐటీ హైదరాబాద్‌లో సీడీఐటీహెచ్ ప్రారంభం

ట్రిపుల్ ఐటీలో సీడీఐటీహెచ్‌ను ప్రారంభిస్తున్న డాక్టర్ నాగేశ్వర్‌రెడ్డి.. చిత్రంలో బీవీఆర్ మోహన్‌రెడ్డి, శ్రీనిరాజు, పీజే నారాయణన్ తదితరులు

రాయదుర్గం: ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (ఏఐ) సాంకేతికత వైద్యులను భర్తీ చేయలేదని ఏఐజీ ఆస్పత్రుల చైర్మన్, పద్మవిభూషణ్ పురస్కార గ్రహీత డాక్టర్ డినాగేశ్వర్‌రెడ్డి అన్నారు. అయితే ఏఐ తెలిసిన వైద్యులు, ఏఐ తెలియని వైద్యులను భర్తీ చేస్తారని పేర్కొన్నారు. గచ్చిబౌలిలోని ట్రిపుల్‌ఐటీలో నూతనంగా ఏర్పాటు చేసిన సెంటర్ ఫర్ డిజిటల్ టెక్నాలజీస్ ఇన్ హెల్త్‌కేర్ (సీడీఐటీహెచ్)ను నాగేశ్వర్‌రెడ్డి బుధవారం ప్రారంభించారు. అనంతరం భారత ఐటీ పితామహుడు ఎఫ్‌సీ కోహ్లీ స్మారక ఉపన్యాసం చేశారు. 'చాలామంది వైద్యుల మాదిరిగానే నాకూ ఏఐ నచ్చలేదు. దాని గురించి నాకు చాలా భయంగా కూడా ఉంది. ఎందుకంటే ఇది మరో ఐదారేళ్ల తర్వాత మాత్రమే ప్రభావవంతంగా పనిచేస్తుంది. అప్పటికి నేను పదవీ విరమణ చేస్తాను. ఏఐ చాలా క్లిష్టంగా ఉన్నందున దానిని నా జీవిత కాలంలో ఉపయోగించకూడదని భావించాను. కానీ గత రెండేళ్లుగా ఏఐ ప్రాముఖ్యతను గ్రహించాను. ఏఐజీ ఆస్పత్రిలో నెలకు రెండు వేలకు పైగా శస్త్రచికిత్సలు చేస్తుంటాం. ఏఐని ఉపయోగించడం ద్వారా 'క్లోడ్ బ్లూ'(వైద్యపరంగా అత్యవసర పరిస్థితి) పరిస్థితిని నివారించవచ్చు. అంతేకాకుండా రోజుకు మూడు ప్రాణాలనైనా కాపాడవచ్చు'అని తెలిపారు.

రోగి పరిస్థితిని బెడ్ చెప్పేస్తుంది

ఆస్పత్రుల్లో ఏఐ ఆధారిత స్మార్ట్ పడకలు రోగి ఆరోగ్య పరిస్థితిని అనుక్షణం పర్యవేక్షించడానికి సెన్సార్లను, ఆల్గరిథమ్‌లను ఎలా ఉపయోగిస్తాయో నాగేశ్వర్‌రెడ్డి వివరించారు. ఏఐని ప్రిడిక్టివ్ మెడిసిన్, డ్రగ్ డిస్కవరీ మొదలైన వాటిలో కూడా ఉపయోగించవచ్చని తెలిపారు. అయితే డేటా తస్కరణ ఇందులో ప్రధాన సవాలు అని పేర్కొన్నారు. వైద్యసేవల్లో మానవ తప్పిదాలను తగ్గించడంలో ఏఐ సహాయపడుతుందని తెలిపారు. 'శరీరంలో 30 ట్రిలియన్ మానవ కణాలు, 39 ట్రిలియన్ సూక్ష్మజీవుల కణాలు, 20 వేల మానవ జన్యువులు, 20 మిలియన్ సూక్ష్మజీవుల జన్యువులు ఉంటాయి. వేలాది బ్యాక్టీరియాలను అధ్యయనం చేయడంలో ఏఐ సహాయపడుతుంది'అని వివరించారు. ఈ కార్యక్రమంలో వివిధ రంగాల ప్రముఖులు బీవీఆర్ మోహన్‌రెడ్డి, శ్రీనిరాజు, నాస్కాం మాజీ అధ్యక్షుడు ఆర్.చంద్రశేఖర్, ట్రిపుల్‌ఐటీ డైరెక్టర్ ప్రొఫెసర్ పీజే నారాయణన్, విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

అపరిష్కృత సమస్యలు పరిష్కరించాల్సిందే..

కాచిగూడ (హైదరాబాద్): దీర్ఘకాలికంగా, అపరిష్కృతంగా ఉన్న బ్యాంక్ ఉద్యోగుల సమస్యలను వెంటనే పరిష్కరించాలని యునైటెడ్ ఫోరం ఆఫ్ బ్యాంక్ యూనియన్స్ కన్వీనర్లు బీఎస్ రాంబాబు, కె.ఆంజనేయ ప్రసాద్ ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. దేశవ్యాప్తంగా ప్రభుత్వ బ్యాంకింగ్ రంగంలోని అన్ని విభాగాల్లో ఉద్యోగ నియామకాలు చేపట్టాలన్నారు. బుధవారం నారాయణగూడలో మీడియా సమావేశంలో వారు మాట్లాడుతూ ఉద్యోగుల న్యాయమైన డిమాండ్లను పరిష్కరించడంలో ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న నిర్లక్ష్యవైఖరిని నిరసిస్తూ ఈనెల 23 అర్ధరాత్రి నుంచి 25 అర్ధరాత్రి వరకు బ్యాంకు ఉద్యోగుల సమ్మె చేపడుతున్నట్లు తెలిపారు. ఉద్యోగులు అధిక సంఖ్యలో పాల్గొనాలని కోరారు.

స్థానికం

క్లుప్తంగా...

త్వరలో సోషల్ మీడియా 'నియంత్రణ' మార్గదర్శకాలు

ప్రభుత్వ అధికారుల కోసం రూపకల్పన చేయనున్నట్లు సీఎం ప్రకటన

ముంబై: ప్రభుత్వ అధికారులు సోషల్ మీడియా వాడకంపై నియంత్రణకు అవసరమైన మార్గదర్శకాలపై త్వరలోనే తీర్మానం జారీచేయనున్నట్లు సీఎం ఫడ్నవీస్ పేర్కొన్నారు. బుధవారం శాసనమండలిలో ఆయన మాట్లాడుతూ.. జమ్మూ కాశ్మీర్, గుజరాత్, ముస్సోరీలోని లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి నేషనల్ అకాడమీలు సోషల్ మీడియా వాడకంపై జారీ చేసిన ప్రస్తుత మార్గదర్శకాలను ఉదహరించారు. సామాజిక మాధ్యమాలు అధికారులు ప్రజలతో నిత్యం అనుసంధానమై ఉండేందుకు తప్ప వ్యక్తిగత కీర్తిప్రతిష్టలు, అవసరాల కోసంకాదు'అన్నారు.

'కొంకణ్ రైల్వే విలీనానికి సిద్ధం'

ముంబై: కొంకణ్ రైల్వే కార్పొరేషన్‌ను భారత రైల్వేలో విలీనం చేసేందుకు రాష్ట్ర భుత్వం సిద్ధంగా ఉన్నట్లు సీఎం దేవేంద్ర ఫడ్నవీస్ బుధవారం శాసన సభలో ప్రకటించారు. కొంకణ్ రైల్వేను ఆర్థిక కష్టాల నుంచి గట్టెక్కించేందుకు ఈ నిర్ణయం ఉపకరిస్తుందని, అయితే కార్పొరేషన్ పేరును అలాగే కొనసాగిస్తామని ఫడ్నవీస్ పేర్కొన్నారు. మండలిలో బీజేపీ ఎమ్మెల్సీ ప్రవీణ్ దారేకర్ ప్రశ్నకు సమాధానమిస్తూ... రైల్వే ట్రాక్‌ల డబ్లింగ్, ప్రమాదాలు, నివారణ చర్యలకు నిధుల కొరత కారణంగా కార్పొరేషన్ ఉనికిని ఇబ్బందుల్లో పడింది.ఈ అంశంపై కేంద్ర ప్రభుత్వంతో అనేక చర్చలు జరిగాయి. విలీనమే దీనికి పరిష్కారమని రైల్వే మంత్రి ప్రతిపాదించారు. కేరళ, కర్ణాటక, గోవా ఇప్పటికే ఈ ప్రతిపాదనకు ఆమోదం తెలిపాయి. మా సమ్మతిని కూడా తెలియజేస్తూనే, కొంకణ్ రైల్వే పేరును కొనసాగించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థించాం. రైల్వే మంత్రి అశ్విని వైష్ణవ్ ఈ అభ్యర్థనను ఆమోదించారు'అని ఫడ్నవీస్ పేర్కొన్నారు.

జలాశయాల్లో నీటినిల్వల తగ్గుముఖం

- ముంబైకి ఏడు ప్రధాన డ్యాంల నుంచి నీటిసరఫరా
- వీటిలో ప్రస్తుతం 42శాతం మాత్రమే నీటినిల్వలు
- నగరవ్యాప్తంగా పెరిగిన నీటి వినియోగం, డిమాండ్
- నీటిని పొదుపుగా వాడుకోవాలని ప్రజలకు బీఎంసీ సూచన

జలాశయం సామర్థ్యం, నిల్వ ఉన్న నీటి శాతం..

జలాశయం	సామర్థ్యం (మిలియన్ లీటర్లలో)	శాతం
మోడక్‌సాగర్	1,28,925	22 %
తాన్సా	1,44,080	34 %
మధ్య వైతర్ణ	1,93,530	46 %
భాత్సా	7,17,037	42 %
అప్పర్ వైతర్ణ, తులసీ, విహార్	9,58,532	50-55 %

దాదర్: గత పక్షం రోజులుగా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఎండలు మండిపోతున్నాయి. మరోపక్క నీటి వినియోగం, డిమాండ్ విపరీతంగా పెరిగింది. దీంతో ముంబైకి నీటి సరఫరాచేసే ఏడు జలశయాల్లో నీటి నిల్వలు రోజురోజుకూ తగ్గిపోతున్నాయి. ప్రస్తుతం ఈ ఏడు జలాశయాల్లో 42 శాతం నీటి నిల్వలున్నాయని బృహన్ముంబై మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ (బీఎంసీ) తెలిపింది. వర్షాకాలానికి ఇంకా సుమారు మూడు నెలల కాలవ్యవధి ఉంది. అంతవరకు ప్రస్తుతమున్న నీటి నిల్వలనే పొదుపుగా వాడుకోవల్సిఉంటుందని బీఎంసీ అధికారులు పేర్కొంటున్నారు.

జూన్ దాకా 'కోత'లక్కర్లేదు

ముంబైకి నిత్యం మోడక్‌సాగర్, తాన్సా, మధ్య వైతర్ణ, విహార్, తులసీ, అప్పర్ వైతర్ణ, భాత్సా... ఇలా ఏడు జలాశయాల నుంచి భూగర్భ పైపుల ద్వారా నీటి సరఫరా జరుగుతుంది. వీటిలో అప్పర్ వైతర్ణ, భాత్సా జలాశయాల్లో 75 వేల మిలియన్ లీటర్ల రిజర్వుడ్ వాటర్ ఉంటుంది. ఐదు జలాశయాల్లో నీటి నిల్వలు పూర్తిగా అడుగంటినప్పుడు లేదా నీటి కొరత ఏర్పడినప్పుడు అత్యవసర సమయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి అనుమతి తీసుకుని ఈ రెండు జలాశయాల్లో ఉన్న రిజర్వుడు నీటిని వాడుకునేందుకు అవకాశముంటుంది. ప్రస్తుతం ఏడు జలాశయాల్లో 42 శాతం అంటే 14,47,377 మిలియన్ లీటర్ల నీటినిల్వలు ఉన్నాయి. వీటిలోంచి ముంబైకి ప్రతీరోజు 3,850 మిలియన్ లీటర్ల నీటి సరఫరా జరుగుతుంది. ఇందులో కొంత శాతం నీరు చౌర్యం, లీకేజీల వల్ల వృధా అవుతుంది. మార్చి తరువాత నీటి డిమాండ్ మరింత పెరిగే అవకాశముంది. అయితే ప్రస్తుతమున్న నీటి నిల్వలు జూన్ రెండో వారం వరకు సరిపోతాయని బీఎంసీ అధికార వర్గాలు చెబుతున్నాయి. ఒకవేళ జూన్ మొదటి వారంలో వర్షాలు కురవకపోతే నీటి కొరత ఏర్పడే ప్రమాదముంది. దీన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని ఏప్రిల్ లేదా మేలో 10-15 శాతం నీటి కోతను అమలు చేయాల్సి ఉంటుంది. గత సంవత్సరం మార్చి రెండో వారంలో 38 శాతం, 2023లో 43 శాతం నీటి నిల్వలు ఉన్నాయి. ఈసారి 42 శాతం నీటి నిల్వలు ఉన్నప్పటికీ ముంబైకర్లు నీటిని చాలా పొదుపుగా వాడుకోవాలని బీఎంసీ సూచించింది.

నాగ్‌పూర్ అల్లర్ల బాధ్యులను వదలబోం

- సమాధుల్లోనుంచి తవ్వితీసైనా చట్టంముందు నిలబెడతాం
- సీఎం దేవేంద్ర ఫడ్నవీస్ సంచలన వ్యాఖ్యలు

ముంబై: నాగ్‌పూర్ అల్లర్లకు కారణభూతులైన వారిని, పోలీసులపై దాడులకు పాల్పడిన వారెవరైనా 'సమాధుల్లోనుంచి తవ్వి తీసైనా సరే'చట్టం ముందు నిలబెడతామని ముఖ్యమంత్రి దేవేంద్ర ఫడ్నవీస్ తీవ్రంగా హెచ్చరించారు. సోమవారం రాత్రి నాగ్‌పూర్‌లో హింసాత్మక ఘటనలు చెలరేగిన సమయంలో అల్లరి మూకలు ఓ మహిళా కానిస్టేబుల్‌ను అభ్యంతరకరంగా తాకారని, ఆమెను వివస్త్రను చేసేందుకు ప్రయత్నించారని వార్తలు వెలుగుచూసిన నేపథ్యంలో ఫడ్నవీస్ తీవ్ర ఆగ్రహంతో ఈ వ్యాఖ్యలు చేశారు. బుధవారం శాసనసభ బడ్జెట్ సమావేశాల్లో ఆయన ఈ అంశంపై మాట్లాడుతూ...'1992 తరువాత నాగ్‌పూర్‌లో ఎలాంటి అవాంఛనీయ సంఘటనలు, దాడులు జరగలేదు. ఇక్కడ మత, సామాజిక సామరస్యాన్ని దెబ్బతీసేందుకు ఎవరో ఓ పథకం ప్రకారం ఈ హింస, అల్లర్లను సృష్టించారు. వీహెచ్‌పీ తన నిరసన సందర్భంగా ఔరంగజేబు సమాధి ప్రతిరూపాన్ని మాత్రమే తగలబెట్టింది. ఖురాన్‌కు సంబంధించిన ఆయతులను కాదు. కానీ ఎవరో ఉద్దేశపూర్వకంగా పుకార్లను సృష్టించి విస్తృతంగా వ్యాప్తిచేశారు. ప్రస్తుతం నాగ్‌పూర్‌లో అల్లర్లు సద్దుమణిగాయి. పరిస్థితి ప్రశాంతంగా ఉంది. పోలీసులపై దాడులు చేసిన ఎవ్వరినీ క్షమించం, వదలం. వారు కఠిన శిక్షలు అనుభవించక తప్పదు.'అని హెచ్చరించారు.

అడ్డదారులకు 'ఆటోమేటెడ్'తో అడ్డుకట్ట

- ఇకపై ఆటోమేటెడ్ విధానంలోనే 'పునరావాసం'లబ్ధిదారుల ఎంపిక
- దీంతో వేగంగా అర్హుల జాబితా తయారీ, అనర్హుల ఏరివేత

సాక్షి, ముంబై: మురికివాడల పునరావాస పథకానికి లబ్ధిదారుల అర్హతను నిర్ధారించేందుకు ఆటోమేటెడ్ విధానాన్ని ఉపయోగించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది. ఇంత ఓటర్ల జాబితా, విద్యుత్ బిల్లులు, ఆధార్ కార్డుల వంటి పత్రాల ఆధారంగా మురికివాడల నివాసితుల అర్హతను నిర్ణయించేవారు. కానీ కొందరు నకిలీ పత్రాలు సమర్పించి, సంబంధిత అధికారులకు లంచాలు ఆశచూపి తప్పుడు మార్గాల్లో అర్హత పత్రాలు పొందేవారు. దీన్ని అడ్డుకునేందుకు మునుపటి చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ సతీష్ లోఖండే ఆటోమేటెడ్ వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేశారు. ప్రస్తుతం ఈ ఆటోమేటెడ్ వ్యవస్థ ఓటర్ల జాబితా (ఎన్నికల సంఘం), ఆధార్ కార్డ్, విద్యుత్ బిల్లులు (అదానీ విద్యుత్, మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర విద్యుత్ బోర్డు, బాంబే విద్యుత్ సరఫరా సంస్థ-బెస్ట్) డేటాతో అనుసంధానమైంది. ఈ కారణంగా లబ్ధిదారుల జాబితా తయారీ వేగంగా పూర్తవుతుందని స్లమ్ అథారిటీ చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ డాక్టర్ మహేంద్ర కళ్యాణ్కర్ తెలిపారు. ఈ విధానాన్ని ఉపయోగించని అధికారులపై క్రమశిక్షణా చర్యలు తీసుకుంటామని పేర్కొన్నారు. పునరావాస పథకం కింద ఒకసారి ఫ్లాట్ పొందిన వారు మరోసారి అదే పథకం కింద ఫ్లాట్ పొందకుండా నియంత్రించేందుకు ఈ వ్యవస్థ ఉపయోగపడుతుంది. ప్రభుత్వ నిధులు సరిగ్గా వినియోగించేందుకు ఈ ఆటోమేటెడ్ వ్యవస్థ ఎంతగానో దోహదపడుతుందని అధికారులు స్పష్టంచేస్తున్నారు.

స్వల్పంగా తగ్గిన ఉష్ణోగ్రతలు

- రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 32-34 డిగ్రీలకు తగ్గిన గరిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు
- రాబోయే రెండు వారాల్లో గాలివానలు, మోస్తరు వర్షాలు
- ముంబై వాతావరణ కేంద్రం వెల్లడి

సాక్షి, ముంబై: గత కొన్ని రోజులుగా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మండిపోతున్న ఎండలు ప్రస్తుతం కొంత తగ్గుముఖం పట్టాయి. నిన్నటిదాకా ముంబైలో 38-39 డిగ్రీల దాకా నమోదైన ఉష్ణోగ్రతలు ప్రస్తుతం 32 డిగ్రీలకు తగ్గాయి. మంగళవారం కొలాబా వాతావరణ కేంద్రంలో గరిష్ట ఉష్ణోగ్రత 32.5 డిగ్రీల సెల్సియస్‌గా, శాంటా క్రజ్ స్టేషన్‌లో 34.4 డిగ్రీల సెల్సియస్‌గా నమోదైంది. ముంబై నగరం సముద్రతీరానికి సమీపంలో ఉండటం వల్ల అక్కడ తేమ స్థాయిలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. దీనికి తోడు గత కొన్ని వారాలుగా ఉష్ణోగ్రతలు 40 డిగ్రీలకు చేరువ కావడంతో ప్రజలు తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొన్నారు. అయితే, ప్రస్తుతం ఉష్ణోగ్రతలు తగ్గడంతో ముంబైకర్లకు కొంత ఊరట లభించింది.

ఇతర ప్రాంతాల్లో వాతావరణ పరిస్థితి....

విదర్భ ప్రాంతంలో కూడా వేడి గాలులు తగ్గుముఖం పట్టాయని వాతావరణ శాఖ తెలిపింది. ఉత్తర మహారాష్ట్ర, మరాఠ్వాడా ప్రాంతాల్లో వర్షపాతం నమోదయ్యే అవకాశం ఉందని అంచనా వేస్తోంది. మిగిలిన ప్రాంతాల్లో మేఘావృత వాతావరణం కొనసాగనుందని పేర్కొంది. రాబోయే రెండు వారాల్లో గాలివానలు, ఓ మోస్తరు వర్షాలు కురిసే అవకాశముందని వాతావరణశాఖ వెల్లడించింది.

సునీత వచ్చేసింది

క్షేమంగా దిగిన వ్యోమనౌక

- సర్వత్రా అభినందనల వెల్లువ
- వ్యోమగాములకు నాసా స్వాగతం
- ఆత్మీయ కరచాలనాలు, పలకరింపులు
- పునరావాస కేంద్రానికి తరలింపు
- 45 రోజులపాటు పర్యవేక్షణ
- ఆ తర్వాతే సొంతవారి చెంతకు

1. సునీత బృందంతో బుధవారం తెల్లవారుజామున భూమిని సమీపిస్తున్న డ్రాగన్
2. ఫ్లోరిడా సమీపంలో సముద్ర జలాల్లో సురక్షితంగా దిగిన క్యాప్సూల్
3. పడవల్లో డ్రాగన్ క్యాప్సూల్‌ను సమీపిస్తున్న నాసా రెస్క్యూ సిబ్బంది చుట్టూ చక్కర్లు కొడుతున్న డాల్ఫిన్లు
4. డ్రాగన్ క్యాప్సూల్‌ను సముద్రంలో నుంచి సురక్షితంగా నౌకలోకి చేరుస్తున్న సిబ్బంది

విజయ సంకేతం చూపుతున్న సునీతా విలియమ్స్

కేప్ కెనావెరాల్: కోట్లాది మంది ప్రార్థనలు ఫలించాయి. అంతా ఆశించినట్టుగానే జరిగింది. 286 రోజుల అంతర్జాతీయవాసం ముగిసింది. సునీతా విలియమ్స్ క్షేమంగా తిరిగొచ్చారు. సహచర వ్యోమగాములు బచ్ విల్మోర్, నిక్ హేగ్, అలెగ్జాండర్ గోర్బనోవ్‌లతో కలిసి స్పేస్ ఎక్స్ ఫ్రీడం డ్రాగన్ వ్యోమనౌకలో బుధవారం తెల్లవారుజామున భూమికి చేరారు. అప్పటిదాకా అత్యంత ఉత్కంఠ నడుమ టీవీ తెరలకు కళ్లప్పగించిన కోట్లాది మంది ఆనందంతో కేరింతలు కొట్టారు. తిరుగు ప్రయాణాన్ని ఆద్యంతం పర్యవేక్షించిన నాసా కమాండ్ సెంటర్ చప్పట్లు, అభినందనలతో మార్మోగిపోయింది.

ఆ 11 నిమిషాలు తీవ్ర ఉత్కంఠ

అంతకుముందు నాసా కమాండ్ సెంటర్లో తీవ్ర ఉత్కంఠ రాజ్యమేలింది. బుధవారం తెల్లవారుజామున 3.10కి మొత్తం ప్రయాణంలోనే అత్యంత కీలకమైన ఘట్టానికి తెర లేచింది. గంటకు 17,500 మైళ్ల అపార వేగంతో వ్యోమనౌక భూ వాతావరణంలోకి ప్రవేశించింది. దాంతో ఏకంగా 1,650 డిగ్రీల సెంటీగ్రేడ్ ఉష్ణోగ్రత ఉత్పన్నమైంది. ఫలితంగా చుట్టూ కమ్ముకున్న ప్లాస్మాతో రేడియో సైలెన్స్ ఏర్పడి కమ్యూనికేషన్ మూగవోయింది. తర్వాత 11 నిమిషాలు అతి భారంగా గడిచాయి. వ్యోమనౌకకు రక్షణ కవచంగా ఉన్న హీట్‌షీల్డ్ అంతసేపూ వేడిని సమర్థంగా తట్టుకుని నిలిచింది. 3.21కి కమ్యూనికేషన్ కలిసి కమాండర్ హేగ్ 'హలో' అనగానే అంతా తేలిగ్గా ఊపిరి పీల్చుకున్నారు. తర్వాత భూమికి 18 వేల అడుగుల ఎత్తులో డ్రాగన్ గంటకు 560 కి.మీ. వేగంతో ఉండగా రెండో డ్రోగ్‌చూట్లు తెరుచుకున్నాయి. ఫలితంగా 6,500 అడుగుల ఎత్తుకు చేసే సరికి వేగం 190 కిలోమీటర్లకు తగ్గింది. అప్పుడు రెండు ప్రధాన పారాచూట్లు తెరుచుకుని దాన్ని పూర్తిగా నెమ్మదింపజేశాయి. 3.28 గంటలకు క్యాప్సూల్ సురక్షితంగా అమెరికాలో ఫ్లోరిడాలోని తలహాసీ సమీపంలో సముద్ర జలాల్లో దిగింది. అప్పటికే సిద్ధంగా ఉన్న నాసా రికవరీ బృందం వెంటనే అక్కడికి చేరుకుంది. చూస్తుండగానే క్యాప్సూల్‌ను సముద్ర జలాల్లోంచి జాగ్రత్తగా బయటికి లాగి నౌకలోకి చేర్చింది. దాదాపు గంటపాటు రొటీన్ పరీక్షల అనంతరం ఎంతగానో ఎదురు చూసిన తరుణం రానేవచ్చింది. క్యాప్సూల్ సైడ్ డోర్ నెమ్మదిగా తెరుచుకుంది. వ్యోమగాములు చిరునవ్వులు చిందిస్తూ, తమను ఆత్రంగా బంధిస్తున్న కెమెరాలకేసి చేతులూపుతూ ఒక్కొక్కరుగా క్యాప్సూల్ నుంచి బయటికొచ్చారు. ముందుగా మిషన్ కమాండర్ హ్యాస్, తర్వాత సునీత, గోర్బనోవ్, చివరగా విల్మోర్ బయటికొచ్చారు. నాసా సిబ్బంది, సహచరులు వారికి సాదర స్వాగతం పలికారు. ఆత్మీయ కరచాలనాలు, ఆలింగనాలతో ఉద్వేగపూరిత వాతావరణం నెలకొంది. అనంతరం వారిని స్ట్రెచర్లపై పడుకోబెట్టి వైద్య పరీక్షల నిమిత్తం తీసుకెళ్లారు.

కొన్నాళ్లు జీవితం భారమే

9 నెలలు గడిపిన భారరహిత స్థితిలో గడిపిన కారణంగా భూ వాతావరణానికి పూర్తిస్థాయిలో అలవాటు పడేందుకు సునీత బృందానికి సమయం పడుతుంది. గురుత్వాకర్షణ శక్తికి పూర్తిగా అలవాటు పడేదాకా జీవితం భారంగానే గడుస్తుంది. ఎముకల సాంద్రత తగ్గడం తదితరాల దృష్ట్యా చూపు స్థిరంగా ఉంచడం, కూచోవడం, లేచి సజావుగా నిలబడటం, నడవడం, పక్కకు తిరగడం కూడా కష్టంగానే ఉంటుంది. పాదాలు నవజాత శిశువులంత మృదువుగా మారి నేలపై ఆన్చడం కూడా బాధాకరంగా తోస్తుంది. నలుగురు వ్యోమగాములనూ బుధవారం ఉదయం 9 గంటలకు హూస్టన్‌లో నాసా జాన్సన్ స్పేస్ సెంటర్లోని ఎలింగ్టన్ ఫీల్డ్‌కు చేర్చారు. అక్కడ వారికి 45 రోజుల పాటు పూర్తిస్థాయి పునరావాస కార్యక్రమం ఉంటుంది. ఈ సందర్భంగా వారి ఆరోగ్య పరిస్థితిని నాసా వైద్యుల బృందం నిరంతరం పర్యవేక్షిస్తుంది. వైద్యం, వ్యాయామాలు, ఈత తదితరాలతో వారు నెమ్మదిగా కోలుకుంటారు. ఆ తర్వాతే వారిని సొంతవారితో కలిసేందుకు అనుమతిస్తారు.

డాల్ఫిన్లూ స్వాగతించాయి

స్పేస్‌ఎక్స్ డ్రాగన్ క్యాప్సూల్ సముద్ర జలాల్లో దిగగానే డాల్ఫిన్ల గుంపు దాన్ని చుట్టుముట్టింది. డాల్ఫిన్లన్నీ దానిచుట్టూ కాసేపు రౌండ్లు కొట్టడం విశేషం. నాసా రెస్క్యూ బృందాలు క్యాప్సూల్‌ను అన్నివైపుల నుంచీ పడవల్లో చుట్టుముడుతున్నా అవి ఏమాత్రమూ పట్టించుకోలేదు. ఇందుకు సంబంధించిన ఫొటోలు, వీడియోలు ఇంటర్నెట్లో ఎక్కడ చూసినా తెగ చక్కర్లు కొడుతున్నాయి. చివరికి డాల్ఫిన్లు కూడా సునీత బృందానికి ఆత్మీయంగా స్వాగతం పలికాయంటూ నెటిజన్లు మురిసిపోతున్నారు!

హోమ్ స్వీట్ హోమ్

నాసా వెల్‌కం మెసేజ్

'హోమ్, స్వీట్ హోమ్' అంటూ సునీత బృందాన్ని నాసా స్వాగతించింది. 'వెల్‌కం హోం... బచ్, సునీ, నిక్, అలెగ్జాండర్!' అంటూ ఎక్స్‌లో పోస్ట్ పెట్టింది. నలుగురూ జాన్సన్ స్పేస్ సెంటర్‌లోకి ప్రవేశిస్తున్న ఫొటోలను షేర్ చేసింది. కాలిఫోర్నియాలోని స్పేస్ ఎక్స్ మిషన్ కంట్రోల్ కూడా వారికి సాదరంగా స్వాగతం పలికింది.

4,576 భూ ప్రదక్షిణలు

సునీత, విల్మోర్ 286 రోజుల పాటు ఐఎస్ఎస్‌లో గడిపారు. ఆ క్రమంలో ఏకంగా 4,576 సార్లు భూ ప్రదక్షిణ చేస్తూ 12.1 కోట్ల మైళ్ల ప్రయాణించారు!

వాటే రైడ్!

- స్పేస్ ఎక్స్ ఫ్రీడం డ్రాగన్ వ్యోమనౌక కమాండర్ హేగ్ చేసిన వ్యాఖ్య!

ఐఎస్ఎస్‌లోనూ, తిరుగు ప్రయాణ సందర్భంగా వ్యోమగాములు అనుభవించిన భావోద్వేగాలన్నింటికీ ఈ ఒక్క వ్యాఖ్య అద్దం పట్టింది.

భావి తరాలకు గొప్ప స్ఫూర్తి

రాష్ట్రపతి, ప్రధాని ప్రశంసలు

న్యూఢిల్లీ: భారత సంతతి అమెరికన్ వ్యోమగామి సునీతా విలియమ్స్ తొమ్మిది నెలల తర్వాత భూమికి సురక్షితంగా తిరిగి రావడంపై సర్వత్రా హర్షం వ్యక్తమవుతోంది. రాష్ట్రపతి ద్రౌపదీ ముర్ము, ప్రధాని మోదీ తదితర సినీ, రాజకీయ ప్రముఖులు సామాజిక మాధ్యమాల ద్వారా ఆమెకు ఘన స్వాగతం పలికారు. చెక్కుచెదరని గుండె నిబ్బరం, పట్టుదల, అంకిత భావం కలిగిన సునీత భవిష్యత్ తరాలకు గొప్ప స్ఫూర్తి అంటూ ప్రశంసలు కురిపించారు. భారత అంతరిక్ష పరిశోధనా సంస్థ ఇస్రో కూడా సునీత రాకపై హర్షం వెలిబుచ్చింది. కేంద్ర మంత్రులు అమిత్ షా, రాజ్‌నాథ్ సింగ్‌తోపాటు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు మల్లికార్జున ఖర్గే సునీతకు స్వాగతం పలికారు.

సునీత, విల్మోర్‌లకు సెల్యూట్: రాష్ట్రపతి ముర్ము

''మన ఆడబిడ్డ సునీత, ఆమె సహ వ్యోమగామి బచ్ విల్మోర్ ప్రదర్శించిన పట్టుదల, అంకితభావం, ఎప్పటికీ చెదరని స్ఫూర్తి ప్రతి ఒక్కరికీ స్ఫూర్తిదాయకం. నాసా క్రూ9 మిషన్‌లో భూమికి సురక్షితంగా తిరిగి వస్తున్న సునీత బృందానికి అభినందనలు. దృఢ సంకల్పం, సమష్టి కృషి, అసాధారణ ధైర్యసాహసాల కలయికతో కూడిన ఒక చారిత్రక ప్రయాణం వీరిది. వీరి అచంచల సంకల్పానికి వందనం. పూర్తి స్థాయి ఆరోగ్యవంతులవ్వాలని కోరుకుంటున్నాను''.

కోట్లాదిమందికి స్ఫూర్తి: ప్రధాని మోదీ

''సునీతా విలియమ్స్, బచ్ విల్మోర్‌ల సాహసం ఎల్లలెరుగని మానవ శక్తి సామర్థ్యాలకు పరీక్ష. గడ్డు పరిస్థితులెన్నింటినో ఎదుర్కొంటూ వీరు చూపిన అచంచలమైన సంకల్పం లక్షలాది మందికి ఎప్పటికీ స్ఫూర్తినిస్తుంది. అంతరిక్ష అన్వేషణ అంటే మానవ సామర్థ్యం యొక్క పరిమితులను అధిగమించడం, కలలు కనే ధైర్యం, వాటిని సాకారం చేసుకునే ధైర్యం కలిగి ఉండటం. సునీత ఒక ఐకాన్, మార్గదర్శకురాలు. ఆమె తన కెరీర్ అంతటా ఈ స్ఫూర్తిని ప్రదర్శించారు''.

సునీతకు భారత రత్న: మమతా బెనర్జీ

''అంతరిక్షంలో అన్ని సవాళ్లను ఎదుర్కొంటూ తొమ్మిది నెలలు గడిపిన సునీతా విలియమ్స్ భారతరత్నకు అర్హురాలు. కేంద్రం ఆమెకు దేశ అత్యున్నత పౌర పురస్కారాన్ని ప్రకటించాలి. సునీత, బుచ్ విల్మోర్‌లను సురక్షితంగా తిరిగి భూమిపైకి తీసుకువచ్చేందుకు కృషి చేసిన ప్రతి ఒక్కరికీ అభినందనలు''.

త్వరలో భారత్‌కు సునీత

- ఆమెకు సమోసా పార్టీ ఇస్తాం
- బంధువుల హర్షాతిరేకాలు

న్యూఢిల్లీ: నాసా వ్యోమగామి సునీతా విలియమ్స్ సురక్షితంగా భూమికి తిరిగి రావడంపై భారత్‌లోని ఆమె బంధువులు సంతోషం వ్యక్తం చేశారు. ఇదంతా కలలా ఉందని ఆమె మరదలు ఫల్గుణీ ప్యాండ్యా అన్నారు. అంతర్జాతీయ అంతరిక్ష కేంద్రం (ఐఎస్ఎస్)లో సమోసాలు తిన్న తొలి వ్యోమగామిగా సునీతా నిలవడం తెలిసిందే. ఆమెకు 'సమోసా పార్టీ' ఇవ్వడానికి ఆసక్తిగా ఎదురు చూస్తున్నట్టు ఫల్గుణి చెప్పారు. సునీత త్వరలో భారత్‌లో పర్యటిస్తారని చెప్పారు. కచ్చితమైన తేదీ తెలియకున్నా సునీత ఈ ఏడాదిలోనే కచ్చితంగా భారత్‌కు వస్తారని తెలిపారు. విలియమ్స్ మళ్లీ అంతరిక్షంలోకి వెళ్తారా, లేక అంగారక గ్రహంపై అడుగుపెట్టే తొలి వ్యక్తి అవుతారా అని ప్రశ్నించగా, ''సునీత ఏం చేసినా అద్భుతంగా చేస్తారు. ఆమె అందరికీ రోల్ మోడల్'' అని కొనియాడారు. ''సునీత గత పుట్టినరోజు సందర్భంగా కాజు కట్లీ పంపా. మహా కుంభమేళాకు వెళ్తున్నానని చెప్పగానే ఫొటోలు కావాలని సునీత అడిగారు. యాత్ర గురించి అన్ని విషయాలు చెప్పాలన్నారు'' అని వెల్లడించారు.

గుజరాత్‌లో సంబరాలు

మెహసానా (గుజరాత్): సునీతా విలియమ్స్ క్షేమంగా భూమికి చేరడంతో గుజరాత్‌లోని ఆమె పూర్వీకుల గ్రామం ఝులాసన్‌లో బుధవారం సంబరాలు అంబరాన్నంటాయి. నాసా లైవ్‌ను గ్రామ దేవాలయం వద్ద పెద్ద తెరపై అంతా కలిసి ఉత్కంఠగా చూశారు. తెల్లవారుజామున స్పేస్ ఎక్స్ డ్రాగన్ క్యాప్సూల్ ఫ్లోరిడా తీరంలో సముద్రంలో సురక్షితంగా దిగుతూనే వారంతా టపాసులు పేల్చారు. ఆనందంతో డ్యాన్సులు చేశారు. హర హర మహదేవ్ అంటూ నినాదాలు చేశారు. దీపావళి, హోలీలను తలపించేలా పండుగ వాతావరణం నెలకొంది. సునీతకు గౌరవసూచకంగా ప్రార్థనలు, బాణాసంచా నడుమ భారీ ఊరేగింపు జరిపారు. స్థానిక ప్రభుత్వ పాఠశాల విద్యార్థులు గుజరాతీ సంప్రదాయ జానపద నృత్యం గర్బా ప్రదర్శించారు. పాటలు పాడుతూ మిఠాయిలు పంచారు. తర్వాత అఖండజ్యోతిని నిమజ్జనం చేశారు. ఆమెను గ్రామానికి ఆహ్వానించేందుకు ఎదురుచూస్తున్నామని గ్రామస్తులు తెలిపారు. ఈ నేలతో ఆమె అనుబంధానికి గర్విస్తున్నామన్నారు.

ముందే తీసుకొచ్చేవాళ్లం

బైడెనే తిరస్కరించారు: మస్క్

వాషింగ్టన్: సునీతా విలియమ్స్, బచ్ విల్మోర్ ఆగమనంపై స్పేస్ ఎక్స్ యజమాని ఎలాన్ మస్క్ ఆసక్తికర వ్యాఖ్యలు చేశారు. వారిని తీసుకొస్తానని జో బైడెన్ ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదిస్తే రాజకీయ కారణాలతో తిరస్కరించారని ఆరోపించారు. ఫాక్స్ న్యూస్‌కు ఇచ్చిన తాజా ఇంటర్వ్యూలో ఆయన పలు విషయాలు పంచుకున్నారు. ''కేవలం 8 రోజుల కోసమని అంతరిక్షానికి వెళ్లిన వ్యోమగాములు దాదాపు 10 నెలలు అక్కడే ఉండిపోవాల్సి రావడం వింతే. స్పేస్ ఎక్స్ వారిని కొద్ది నెలలకే తీసుకొచ్చేది. ఆ మేరకు అమెరికా ప్రభుత్వానికి గతంలోనే చెప్పాం కూడా. ఈ ప్రతిపాదనను బైడెన్ ప్రభుత్వం ముందుంచాం. ఇది నిజం. కానీ రాజకీయ కారణాలతో తిరస్కరించారు'' అని చెప్పుకొచ్చారు. బైడెన్ ప్రభుత్వం వాళ్లను వారిని ఇంతకాలం అంతరిక్షంలోనే వదిలేయడం దారుణమన్నారు. సునీత తదితరులను సురక్షితంగా తీసుకొచ్చిన నాసా, స్పేస్‌ఎక్స్ బృందాలను మస్క్ అభినందించారు. ఈ మిషన్‌కు తొలి ప్రాధాన్యమిచ్చిన అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్‌కు ధన్యవాదాలు తెలిపారు. గత జనవరి 20న ట్రంప్ అధ్యక్షునిగా బాధ్యతలు స్వీకరించగానే సునీత, విల్మోర్‌లను వీలైనంత త్వరగా తిరిగి తీసుకురావాలని తనను కోరినట్టు గతంలోనే తెలిపారు.

మాట నిలబెట్టుకున్నాం: వైట్‌హౌస్

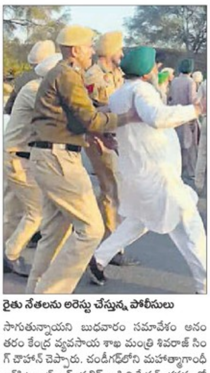
అంతరిక్ష కేంద్రంలో చిక్కుకుపోయిన సునీత, విల్మోర్‌లను సురక్షితంగా తీసుకొస్తామన్న హామీని అధ్యక్షుడు ట్రంప్ నిలబెట్టుకున్నారని వైట్‌హౌస్ ఒక ప్రకటనలో తెలిపింది. డ్రాగన్ వ్యోమనౌక ఫ్లోరిడా తీరంలో సముద్రంలో దిగిన వీడియోను ఎక్స్లో పోస్ట్ చేసింది. ''9 నెలలపాటు ఐఎస్ఎస్‌లో చిక్కుకున్న వ్యోమగాములు ఎట్టకేలకు భూమికి చేరారు'' అని పేర్కొంది.

రైతు నేతల నిర్బంధం

చండీగఢ్: పంజాబ్‌లోని మొహాలీలో బుధవారం ఉద్రిక్త పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. రైతు సంఘాల నేతలు ఖనౌరీ, శంభు సరిహద్దు పాయింట్ల వైపు ర్యాలీగా వెళ్లేందుకు ప్రయత్నించారు. బారికేడ్లతో అడ్డుకున్న పోలీసులతో వారు బాహాబాహీకి దిగారు. ఘటన నేపథ్యంలో పోలీసులు రైతు సంఘాల నేతలు జగ్జీత్ సింగ్ దల్లేవాల్, సర్వాన్ సింగ్ పంధేర్ మరికొందరు నేతలను అదుపులోకి తీసుకున్నారు. దల్లేవాల్ గతేడాది నవంబర్ 26 నుంచి నిరశన దీక్ష కొనసాగిస్తున్న విషయం తెలిసిందే. పంటల కనీస మద్దతు ధర(ఎంఎస్‌పీ)కి చట్టబద్ధత కల్పించడం తదితర డిమాండ్లతో రైతులు ఖనౌరీ, శంభుల వద్ద గతేడాది ఫిబ్రవరి 13వ తేదీ నుంచి నిరసనలు కొనసాగిస్తున్నారు. బుధవారం పోలీసులు, రైతుల మధ్య గొడవ నేపథ్యంలో ఖనౌరీ, చుట్టుపక్కల సంగ్రూర్, పటియాల్లో ముందు జాగ్రత్తగా అధికారులు ఇంటర్నెట్ సేవలను నిలిపివేశారు. ఖనౌరీ వద్దకు అదనంగా పోలీసులను తరలించారు. శంభు, ఖనౌరీల వద్ద రైతుల శిబిరాలను తొలగించి, రాకపోకలను పునరుద్ధరించేందుకు ప్రభుత్వం ఒక ప్రణాళికను సిద్ధం చేసింది.

ముగిసిన ఏడో విడత చర్చలు

అంతకుముందు, రైతు సంఘాల నేతలతో కేంద్ర బృందం ఏడో విడత చర్చలు జరిపింది. సుహృద్భావ వాతావరణంలో సానుకూలంగా చర్చలు సాగుతున్నాయని బుధవారం సమావేశం అనంతరం కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ చెప్పారు. చండీగఢ్‌లోని మహాత్మాగాంధీ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ పబ్లిక్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ భవనంలో జరిగిన ఈ భేటీలో వినియోగదారుల వ్యవహారాల మంత్రి ప్రహ్లాద్ జోషి, పరిశ్రమల మంత్రి పీయూష్ గోయల్‌తోపాటు పంజాబ్ మంత్రులు కూడా పాల్గొన్నారు. రైతుల డిమాండ్ల సాధన కోసం ముందుండి పోరాడుతున్న సంయుక్త కిసాన్ మోర్చా (రాజకీయేతర), కిసాన్ మజ్దూర్ మోర్చా(కేఎంఎం)లకు చెందిన 28 మంది సభ్యులతో కూడిన బృందం కూడా చర్చల్లో పాలుపంచుకుంది. మరో దఫా చర్చలు మే 4వ తేదీన జరుగుతాయని వ్యవసాయ మంత్రి శివరాజ్ సింగ్ చెప్పారు.

రైతు నేతలను అరెస్టు చేస్తున్న పోలీసులు

అమెరికా యాజమాన్యంలోకి... ఉక్రెయిన్ విద్యుత్కేంద్రాలు

- వాటి భద్రతకు అదొక్కటే మార్గం
- జెలెన్‌స్కీకి ట్రంప్ ప్రతిపాదన
- గంటపాటు నేతల ఫోన్ చర్చలు

వాషింగ్టన్/కీవ్: రష్యా, ఉక్రెయిన్ యుద్ధానికి తెర దించేందుకు అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ చేస్తున్న ప్రయత్నాలు మరింత వేగం పుంజుకున్నాయి. వాటిలో భాగంగా రష్యా అధినేత వ్లాదిమిర్ పుతిన్‌తో మంగళవారం గంటకు పైగా ఫోన్లో మాట్లాడిన ట్రంప్ బుధవారం ఉక్రెయిన్ అధ్యక్షుడు జెలెన్‌స్కీతోనూ ఫోన్ చర్చలు జరిపారు. యుద్ధానికి తెర దించే మార్గాలపై గంటపాటు సుదీర్ఘంగా చర్చించారు. పుతిన్‌తో తన ఫోన్ సంభాషణల సారాన్ని జెలెన్‌స్కీతో పంచుకున్నారు. వారి మధ్య సయోధ్య కుదిర్చే మార్గాలపైనే ప్రధానంగా చర్చించినట్టు అనంతరం ట్రంప్ ప్రకటించారు. ''నా ప్రయత్నాలు చాలావరకు ఫలించాయి. చర్చలు చాలా బాగా జరిగాయి'' అంటూ సోషల్ మీడియా హాండిల్ ట్రూత్‌లో పోస్టు చేశారు. ఫిబ్రవరి 28న వైట్‌హౌస్‌లో ట్రంప్, జెలెన్‌స్కీ వివాదాస్పద భేటీ అనంతరం వారిద్దరూ మాట్లాడుకోవడం ఇదే తొలిసారి. ఉక్రెయిన్ విద్యుత్కేంద్రాలను అమెరికా యాజమాన్యంలోకి తీసుకునేందుకు అంగీకరించాలని ఈ సందర్భంగా ట్రంప్ ప్రతిపాదించినట్టు అమెరికా విదేశాంగ మంత్రి మార్కోరూబియో తెలిపారు. ప్లాంట్లు సురక్షితంగా ఉండాలన్నా, సజావుగా నడవాలన్నా అదొక్కటే మార్గమని అధ్యక్షుడు అభిప్రాయపడ్డారన్నారు. ఈ మేరకు ఆయన ఒక ప్రకటన విడుదల చేశారు.

కెన్నడీ హత్యకు కారకులెవరు?

- సీఐఏ పరోక్ష పాత్రను బహిర్గతం చేసిన రహస్య పత్రాలు
- తాజాగా 63వేల రహస్యపత్రాలు వెల్లడించిన ట్రంప్ సర్కార్

డల్లాస్(అమెరికా): కేవలం 43 ఏళ్లకే అగ్రరాజ్యానికి అధ్యక్షుడిగా జాన్ ఎఫ్.కెన్నడీ అధికారాన్ని కైవసం చేసుకోవడం ఎంత చరిత్రాత్మకమో ఆయన హత్యోదంతం అంతే వివాదాలు, మిస్టరీలతో అంతులేని రహస్యంగా మిగిలిపోయింది. ఇందులోని చిక్కుముడులను కొన్నింటిని విప్పేందుకు డొనాల్డ్ ట్రంప్ సర్కార్ ప్రయత్నాలు మొదలెట్టింది. దాదాపు 60 లక్షల పత్రాలు, ఫొటోలు, వీడియోలు, సౌండ్ రికార్డులు, సాక్ష్యాధారాల్లో గతంలో చాలావరకు బహిర్గతమైనా వాటి ద్వారా ఆయన హత్యకు కారణాలపై స్పష్టత రాలేదు. దీంతో మంగళవారం మరో 63,000 పేజీల కీలక సమాచారాన్ని అమెరికా నేషనల్ ఆర్కైవ్స్ అండ్ రికార్డ్స్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ తాజాగా తమ వెబ్‌సైట్‌లో పొందుపరిచింది.

ఆరోజు ఏం జరిగింది?

1963 నవంబర్ 22వ తేదీన డల్లాస్‌లో అధ్యక్షుడు కెన్నడీ, భార్య జాక్వెలిన్‌తో కలిసి కారులో ప్రయాణిస్తూ రోడ్డుకు ఇరువైపులా ఉన్న వందలమంది మద్దతుదారులకు అభివాదం చేస్తున్న సమయంలో కాల్పుల మోత మోగింది. ఈ సమయంలో కెన్నడీ బుల్లెట్ గాయాలతో ప్రాణాలు కోల్పోయారు. సమీపంలోని టెక్సాస్ స్కూల్‌బుక్ డిపాజిటరీ భవనం ఆరో అంతస్తులో తుపాకీతో ఉన్న 24 ఏళ్ల మాజీ నావికాదళ సైనికుడు లీ హార్వే ఓస్వాల్డ్‌ను పోలీసులు అరెస్ట్‌చేశారు.

తర్వాత ఏమైంది?

ఇక్కడే అసలు కథ మొదలైంది. హంతకుడిని పట్టుకున్నామని భావించేలోపే అతడిని చంపేశారు. ఓస్వాల్డ్‌ను రెండు రోజుల తర్వాత జైలుకు తరలిస్తున్న సమయంలో ఒక నైట్‌క్లబ్ యజమాని జాక్ రూబీ కాల్చి చంపాడు. అయితే కొంతకాలం తర్వాత జాక్‌రూబీ జైలులో ఉన్నప్పుడు ఊపిరి తిత్తిలో ధమనిలో రక్తం గడ్డకట్టి చనిపోయాడు. అసలు కెన్నడీని ఓస్వాల్డ్ ఎందుకు చంపాడు?. ఓస్వాల్డ్‌ను జాక్‌రూబీ ఎందుకు చంపాడు?. జాక్‌రూబీది సాధారణ మరణమేనా? అనేవి ఇప్పటికీ మిస్టరీగా ఉన్నాయి.

వెలుగులోకి సీఐఏ పాత్ర

విదేశాల రహస్యాలను అధ్యక్షుడికి చేరవేయాల్సిన సెంట్రల్ ఇంటెలిజెన్స్ ఏజెన్సీ(సీఐఏ) తన వృత్తిధర్మానికి విరుద్ధంగా అధ్యక్షుడి పర్యటన వివరాలను శత్రుదేశాలకు చేరవేసిందని పలు పత్రాల్లో వెల్లడైంది. అయితే మొత్తం సీఐఏ వ్యవస్థకాకుండా సీఐఏలోని కొందరు ఏజెంట్లు అమెరికాకు వ్యతిరేకంగా పనిచేశారని తాజా పత్రాల్లో తేలింది. అమెరికాకు బద్ధశత్రువులైన నాటి సోవియట్ రష్యా, క్యూబా వంటి దేశాలు అధ్యక్షుడిని అంతమొందించేందుకు ప్రయత్నించాయని, ఆ పనిలో సఫలీకృతమయ్యాయని కొందరు వాదించారు. అయితే తాజా పత్రాల్లో దీనికి సంబంధించిన బలమైన సాక్ష్యాలు లేనప్పటికీ పరోక్ష సాక్ష్యాధారాలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. కెన్నడీని హత్యచేసిన ఓస్వాల్డ్ అంతకుముందు రష్యాకు, క్యూబాకు వెళ్లేందుకు ప్రయత్నించాడని, వీసా కోసం దరఖాస్తు చేసుకున్నాడన్న ఆధారాలను తాజాగా నేషనల్ ఆర్కైవ్స్ బహిర్గతంచేసింది.

అసలు చంపింది ఎవరు?

ఘటనాస్థలిలో ఓస్వాల్డ్‌ను అదుపులోకి తీసుకున్నప్పటికీ, ప్రత్యక్ష సాక్షుల కథనాలు వేరుగా ఉన్నాయి. ఓస్వాల్డ్ దూరంగా బిల్డింగ్‌లో ఆరో అంతస్తులో ఉంటే కాల్పుల శబ్దాలు ఆ భవంతి నుంచికాకుండా పక్కనే ఉన్న పచ్చికబయళ్ల నుంచి వచ్చాయని పలువురు సాక్ష్యాలు ఇచ్చారు. దీంతో తర్వాతి అధ్యక్షుడు లిండన్ బీ జాన్సన్ ఆదేశాలతో ఏర్పాటైన వారెన్ కమిషన్ ఇచ్చిన నివేదిక పైనా తాజాగా అనుమానాలు రేకెత్తుతున్నాయి. సీఏఐలోని ఒక వర్గానికి కెన్నడీ అధ్యక్షుడిగా కొనసాగడం ఇష్టంలేదని, అందుకే వాళ్ల శత్రు దేశాలతో చేతులు కలిపారని మరో వాదన ఉంది. దీనికి బలం చేకూర్చే అంశం తాజాగా వెల్లడైంది. హత్య జరిగిన వెంటనే సీఏఐ ఏజెంట్ గ్యారీ అండర్‌హిల్ వాషింగ్టన్ సిటీ నుంచి పారిపోయి న్యూజెర్సీలో స్నేహితుని ఇంట్లో దాక్కున్నాడు. ఒకానొక సమయంలో స్నేహితుడితో మాట్లా డుతూ.. '' సీఐఏలోని ఒక ఉన్నతస్థాయి అధికార వర్గానికి కెన్నడీ అంటే అస్సలు గిట్టదు. వాళ్లే కెన్నడీని అంతంచేశారు. వాళ్లు దొరక్కుండా ఉండేందుకు ఓస్వాల్డ్‌ను బలిపశువును చేశారు'' అని అన్నారు. కొద్దినెలల తర్వాత ఏజెంట్ గ్యారీ చనిపోయాడు. ఆత్మహత్య చేసుకున్నట్లు రిపోర్టులొచ్చాయి. రహస్య పత్రాల్లో ఇంకా మూడింట రెండొంతులు బహిర్గతంచేయలేదని, అవి వెల్లడిస్తే హత్యపై స్పష్టత వస్తుందని పలువురు అంతర్జాతీయ వ్యవహారాల నిపుణులు చెబుతున్నారు.

తాము సహించగలిగే నిరాశా స్థాయిని అంగీకరించి, జనం దాన్నే సంతోషం అంటారు.
– సోరెన్ కీర్క్‌గార్డ్

సాక్షి

గురువారం, 20 మార్చి 2025

నిరీక్షణ ఫలించిన క్షణం...

మహాకవి శ్రీశ్రీ చెప్పినట్టు 'రాశి చక్రగతులలో/రాత్రిందివాల పరిణామాలలో/ బ్రహ్మాండ గోళాల పరిభ్రమణాలలో/ కల్పాంతాలకు పూర్వం కదలిక పొందిన/ పరమాణువు సంకల్పంలో...' ప్రభవించిన మానవుడు మరోసారి అసాధ్యాన్ని సుసాధ్యం చేశాడు. కేవలం ఎనిమిది రోజులని భావించింది కాస్తా 286 రోజులపాటు అంతరిక్షంలో ఉండిపోక తప్పని వ్యోమగాములు సునీతా విలియమ్స్, బుచ్ విల్మోర్, వారిని వెనక్కి తీసుకురావడానికి వెళ్ళిన మరో ఇద్దరూ నిర్దేశించిన సమయానికల్లా క్షేమంగా, సురక్షితంగా భూమ్మీదకు చేరుకోవడం సంక్లిష్టమైన సవాళ్లపై విజ్ఞాన శాస్త్రం సాధించిన అపూర్వ విజయం. మెక్సికో జలసంధి కెరటాల్లో వారిని తీసుకొచ్చిన స్పేస్ ఎక్స్ డ్రాగన్ కాప్స్యూల్ తేలియాడుతుండగా డాల్ఫిన్ల గుంపు దాని చుట్టూ వలయాకారంలో స్వాగతిస్తున్నట్టు తిరుగాడటం ఆహ్లాదాన్ని పంచింది. మంగళవారం అంతర్జాతీయ అంతరిక్ష కేంద్రం(ఐఎస్ఎస్)ను వీడి దాదాపు 16 గంటలు ప్రయాణించి భారత కాలమానం ప్రకారం తెల్లారు జామున 3.30కి చేరుకున్నారు. అంతరిక్షానికి రాకపోకలు సాగించటం, అక్కడున్నన్నాళ్లూ నిరంతర పరిశోధనల్లో నిమగ్నులు కావటం ఒక అనుపమానమైన, అసాధారణమైన విన్యాసం. ఎంతో ఏకాగ్రత, మరెంతో ఆత్మవిశ్వాసమూ, ఓరిమి ఉంటే తప్ప ఆ పరిశోధనలు పరిపూర్తి చేయటం కష్టం. ఎంతో ఇరుకైన ఒక చిన్న స్థలాన్ని మిగిలిన వారితో పంచుకోక తప్పక పోవటం సామాన్య విషయం కాదు. నిరుడు జూన్ 5న అంతరిక్షయానం ప్రారంభం కాగా, ఆ మరునాడు అక్కడికి చేరుకుని ఐఎస్ఎస్‌లో ఈ వ్యోమగాములు పని ప్రారంభించారు. సునీత ఇప్పటికే మూడుసార్లు అంతరిక్షయానం చేయటంతో పాటు ఒక దఫా ఐఎస్ఎస్ కమాండర్‌గానూ వ్యవహరించారు. సునీత, బుచ్ అంతరిక్షంలో చిక్కుకుపోయారనటాన్ని అమెరికా అంతరిక్ష పరిశోధనా సంస్థ నాసా అంగీకరించటం లేదు. వారిని సురక్షితంగా దించేందుకు అనువైన సమయం కోసం ఎదురుచూశామంటున్నది. వారికున్నంత ఆత్మవిశ్వాసం సాధారణ ప్రజలకుండదు. అందుకే సునీత రాక కోసం మానవాళి మొత్తం ఆదుర్దా ప్రదర్శించింది.

అంతరిక్షయానం ఎనిమిది రోజులే అనుకుని వెళ్లి తొమ్మిది నెలలు ఉండక తప్పక పోవటమంటే అది వారి మానసిక స్థితిని మాత్రమే కాదు... శారీరక స్థితిగతులనూ ప్రభావితం చేస్తుంది. కేవలం ఎనిమిది రోజులకోసమైతే వారు సాధారణ వ్యాయామంతో సరిపెట్టుకోవచ్చు. అసలు చేయక పోయినా ఫరవాలేదంటారు. కానీ ఇంత సుదీర్ఘకాలం అక్కడ కొనసాగాలంటే మాత్రం శరీరాన్ని బాగా కష్టపెట్టాలి. సుదీర్ఘ వ్యాయామం తప్పదు. గుండె, రక్తనాళాలూ సక్రమంగా పని చేయటానికి అవి అవసరం. ఈ వ్యాయామాలు సహజంగానే కష్టంతో కూడుకున్నవి గనుక అందుకు వారిని మానసికంగా సంసిద్ధుల్ని చేయటంతోపాటు వారి దినచర్యలో అవసరమైన మార్పులు చేయాల్సి వస్తుంది. వారికి అందాల్సిన ప్యాకేజ్డ్ ఆహారం వివిధ రకాల రుచులతో సిద్ధంగానే ఉన్నా నచ్చింది తినడానికి లేదు. నిర్ణీత కొలతలో వాటిని తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఇన్నిటిని తట్టుకుంటూ, నిర్దిష్టమైన సమయాల్లో వ్యాయామాలు చేస్తూ పరిశోధనలు సాగించటం, అందులో వెల్లడైన అంశాలపై పరస్పరం చర్చించుకుని నిర్ధారణలకు రావటం అంతరిక్ష యాత్రికులకు తప్పనిసరి.

ఇంతవరకూ మూడు దఫాలు అంతరిక్ష యాత్రకు వెళ్లిన సునీత మొత్తం 62 గంటల 6 నిమిషాలు స్పేస్ వాక్ చేశారంటే... ఆ రకంగా ఆమె మహిళా అంతరిక్ష యాత్రికుల్లో అగ్రస్థానాన్నీ, మొత్తం వ్యోమగాముల్లో నాలుగో స్థానాన్నీ పొందారంటే... అది సునీత దృఢసంకల్పానికి అద్దం పడుతుంది. ఈ అంతరిక్ష యానంలో భూమికి 408 కిలోమీటర్ల ఎత్తులో 900 గంటలపాటు ఆమె వివిధ రకాలైన 150 పరిశోధనల్లో నిమగ్నమయ్యారు. ఈ తొమ్మిది నెలల్లో ఆమె పరిశోధనలు సాగించిన ఐఎస్ఎస్... భూకక్ష్యలో 4,576 సార్లు తిరగ్గా ఆ నిడివి 19 కోట్ల 40 లక్షల కిలోమీటర్లు! అబ్బురపరిచే విషయమిది. అవకాశం లభిస్తే స్త్రీలు అందరినీ మించుతారనడానికి సునీత ప్రతీక.

ఈ అంతరిక్ష యాత్రలైనా, అంతరిక్ష నౌకల అన్వేషణలైనా... వాటి అంతిమ సారాంశం ఏక గ్రహజీవిగా ఉన్న మనిషిని బహు గ్రహజీవిగా మార్చటం. అంతరిక్షంలో సాగించే పరిశోధనలు భవిష్యత్తులో మనుషులందరూ సునాయాసంగా గ్రహాంతర యానాలు చేయటానికి, అక్కడి పరిస్థితులకు తట్టుకోవటానికీ తోడ్పడతాయి. ఈ యాత్రలు ముమ్ముందు మనుషుల్ని పోలిన గ్రహాంతర జీవులతో మనల్ని అనుసంధానించవచ్చు. 1906లో హెచ్‌జీ వెల్స్ రచించిన 'వార్ ఆఫ్ ది వర్ల్డ్స్' నవల ఊహించినట్టు ఆ గ్రహాంతర జీవులు మనపైకి దండయాత్రకొచ్చే ప్రమాదమూ లేకపోలేదు.

విశ్వం గురించిన మన జ్ఞానం పరిధి రోజురోజుకూ విస్తరిస్తోంది. కోట్లాది కాంతి సంవత్సరాల దూరంలో సైతం లెక్కలేనన్ని పాలపుంతలున్నాయని, భూమిని పోలిన గ్రహాల ఆచూకీ తెలిసిందని శాస్త్రవేత్తలు చెబుతుంటే ఎంతో విస్మయం కలుగుతుంది. రెక్కలు కట్టుకుని పైపైకి వెళ్లేకొద్దీ మన భూమి సూది మొన మోపినంత పరిమాణంలో కనిపిస్తుంది. అక్కడి నుంచి చూస్తే మనం కృత్రిమంగా ఏర్పర్చుకున్న సరిహద్దులు, ఆర్థిక సామాజిక తారతమ్యాలు కనబడవు. విషాదమేమంటే... ఎదిగినకొద్దీ విశాలం కావాల్సిన చూపు కాస్తా మూఢ విశ్వాసాల్లో, మూర్ఖత్వపు మలుపుల్లో సంకుచితమవుతోంది. నలుగురు వ్యోమగాములు సగర్వంగా భూమ్మీదకు తిరుగు పయనమైన రోజే 400 మంది అమాయక పాలస్తీనా పౌరులు ఇజ్రాయెల్ బాంబుదాడుల్లో కన్నుమూశారంటే అది మనుషుల్లోని రాక్షసత్వాన్ని చాటుతుంది. ఇలాంటి విషాదాలకు తావులేని కాలం ఆగమిస్తే తప్ప ఈ విజయాలు మనకు పరిపూర్ణమైన సంతోషాన్ని కలగజేయలేవు.

అరుదైన మిలిటరీ థ్రిల్లర్!

కామెంట్

కరణ్ థాపర్

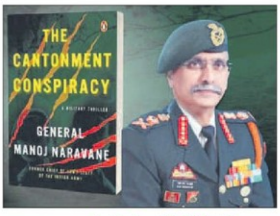
ఒక సైనిక ప్రధానాధికారి నవల రాయటం అన్నది ప్రతిరోజూ జరిగేది కాదు. నిజానికి, స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన నాటి నుంచి ఈ 77 ఏళ్లలో ఇలా ఒకసారి మాత్రమే సంభవించింది. జనరల్ ముకుంద్ మనోజ్ నరవణే రాసిన పుస్తకాన్ని అరుదైన వాటిలో ఒకటిగా, ప్రత్యేకమైనదిగా చేస్తున్నది ఇదే. నేను ఈ పుస్తకం గురించి రాస్తున్నది కూడా దానికున్న ఈ ప్రత్యేకత కారణంగానే!

నరవణే రాసిన ఈ నవల పేరు 'ద కంటోన్మెంట్ కాన్‌స్పిరసీ'. టైటిల్ కింద ఉన్న ఉపశీర్షికను బట్టి ఇదొక మిలిటరీ థ్రిల్లర్. ఇది 'లూ కరే' (గూఢచారి నవలలకు ప్రసిద్ధి చెందిన స్వర్గీయ బ్రిటిష్ రచయిత డేవిడ్ జాన్ కార్న్‌వెల్ కలం పేరు) ఒరవడిని కలిగి ఉన్నటువంటిది కాకున్నా... వేగంగా చదివిస్తూ, ముందుకు నడిపించేలా ఉంటుంది. నేనైతే, తెరిచిన పుస్తకం ముగిసే వరకు కూర్చున్న చోటు నుంచి కదల్లేదు. పేజీలు వాటంతటవే తిరిగిపోతున్నట్లుగా అనిపించింది.

ఈ కథ, కొత్తగా ఆర్మీలో చేరిన ఇద్దరు యువ అధికారుల చుట్టూ తిరుగుతుంది. ఒకరు లెఫ్టినెంట్ రోహిత్ వర్మ. ఇంకొకరు లెఫ్టినెంట్ రేణుకా ఖత్రీ. రోహిత్ మూడో తరం అధికారి. రేణుక పదాతిదళం రెజిమెంట్‌లో నియామకం పొందిన తొలి మహిళ. రోహిత్ మీద లైంగిక వేధింపుల ఆరోపణలు వస్తాయి. చాలామంది అతడు దోషి అని భావిస్తుంటారు. రోహిత్, రేణుకలలో రేణుకే అత్యంత శక్తిమంతమైన వ్యక్తిత్వం కల ఆఫీసర్. ఒక్క దుముకుతో రోహిత్ వెనుక అండగా నిలబడి ఈ కథను ముందుకు నడిపిస్తుంది రేణుక పాత్ర. కథాంశంలో ఒక్కో ముడీ విడివడుతున్నప్పుడు రెండు హత్యలు జరుగుతాయి. ఆ హత్యలు చేసిన వ్యక్తి మొదట మీరు అనుమానించిన వ్యక్తి కాదు. ఇంతకుమించి నేను మీకు చెప్పను. అలా చెప్తే కథ తెలిసిపోతుంది.

కథా నేపథ్యం భవిష్యత్ కాలం. ఇదంతా కూడా 2026 జూన్ తర్వాత జరుగుతుంది. ఫతేపురిలోని సిఖ్ రైఫిల్స్ రెజిమెంటల్ సెంటర్‌లో కథ మొదలవుతుంది. రోహిత్, రేణుక ఓరియెంటేషన్ ట్రెయినింగ్ కోసం అక్కడ ఉంటారు. కొత్తను పోగొట్టి, దిశా నిర్దేశం చేసే శిక్షణ కార్యక్రమం అది. జనరల్ నరవణే సొంత రెజిమెంట్ కూడా '7వ సిఖ్ లైట్ ఇన్‌ఫాంట్రీ' కనుక ఆయన స్వీయానుభవాలు, ప్రత్యక్ష పరిశీలన ద్వారా గ్రహించిన విషయాలు ఈ నవల రాసేందుకు తోడ్పడ్డాయని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది.

ఏమైనా, థ్రిల్లర్ కథలు రాయటం అంత తేలికేమీ కాదు. మొదట కథాంశం అన్నది ఉండాలి. అది ఆసక్తికరంగా ఉండాలి. మరీ ముఖ్యంగా – చదువుతున్న కొద్దీ అది మనల్ని లోలోతుల్లోకి లాక్కెళుతుండాలి. తర్వాత ప్రధానమైనది కథన వేగం. అది మనల్ని ముగింపు వైపు పరుగులెత్తించాలి. మహోగ్రమైనదిగా కూడా ఆ

విశ్రాంత ఇండియన్ ఆర్మీ జనరల్ మనోజ్ నరవణే

- 77 ఏళ్లలో ఒక సైనిక ప్రధానాధికారి నవల రాయడం ఎప్పుడూ జరగలేదు. రిటైర్డ్ జనరల్ మనోజ్ నరవణే రాసిన పుస్తకాన్ని ప్రత్యేకంగా నిలబెడుతున్నది ఇదే!
- థ్రిల్లర్లు రాయటం అంత తేలికేమీ కాదు. మొదట కథాంశం అన్నది ఉండాలి. అది ఆసక్తికరంగా ఉండాలి. చదువుతున్నకొద్దీ అది లోలోతుల్లోకి లాక్కెళుతుండాలి.
- ఈ కథ కొత్తగా ఆర్మీలో చేరిన ఇద్దరు యువ అధికారుల చుట్టూ తిరుగుతుంది... మూడో తరం అధికారి లెఫ్టినెంట్ రోహిత్ వర్మ, పదాతిదళం రెజిమెంట్‌లో నియామకం పొందిన తొలి మహిళ లెఫ్టినెంట్ రేణుకా ఖత్రీ.

ముగింపు ఉండాలి. చివరిగా భాష. అది కుదింపుగా, ఉద్వేగభరితంగా ఉండాలి. సుదీర్ఘమైన తాత్విక ప్రసంగాల్లా కాకుండా, వాక్యాలు చిన్న చిన్నవిగా ఉండాలి. వీటి ద్వారా ప్రధాన పాత్రలు ఎటువంటి స్వభావం కలిగినవో మనకొక స్పష్టమైన అవగాహనను కలిగించటం అవసరం. ఇక రచయిత ఆ పాత్రల వ్యక్తిత్వాన్ని సూటిగా, పదునుగా శిల్పీకరించాలి. అంతేనా, ఏది తప్పో ఏది ఒప్పో చెప్పగలిగేలా ఉండాలి. థ్రిల్లర్ పుస్తకాలు సాధారణంగా నీతి కథలుగా ముగుస్తాయి.

ఇవన్నీ కూడా ఈ పుస్తకంలో ఉన్నాయి. నిజానికైతే, ఇది మనం ఆర్మీ జనరల్స్ నుంచి ఆశించేది కాదు. ఈ పుస్తకంలోని వివిధ వర్ణాల ఛాయలు, వివరాల్లోని సూక్ష్మత్వం ఆహ్లాదకరమైన అబ్బురపాటును కలిగించేలా ఉన్నాయని నేను చెప్పగలను. నేను ఎంతో మంది ఆర్మీ చీఫ్‌లను కలిశాను కానీ – మీరు నమ్మండి – ఈ విధమైన సాహితీ నైపుణ్యాలను కలిగి ఉన్న ఆర్మీ చీఫ్‌ను నేనెప్పుడూ కలవలేదు.

కథలో బ్రిగేడియర్ అశోక్ మీనన్‌ది కేవలం పైపైన పాత్రే అయినప్పటికీ, ఆ రెజిమెంటల్ సెంటర్ కమాండెంట్ ఇంగ్లిషు నన్ను పడేసింది. మీనన్ మాట్లాడేటప్పుడు 'బ్లింప్' అనే ఒక ఇంగ్లిష్ కల్నల్ (కార్టూన్ క్యారక్టర్) గుర్తొచ్చారు నాకు. 'What the deuce?' (ఆశ్చర్యాన్ని, గందరగోళాన్ని లేదా చికాకును వ్యక్తపరిచే యాస), 'darn' (డామిట్) వంటి పదాలు ఆయన నోటి నుండి వచ్చేవి. ఆయన ప్రసంగమంతా కూడా ruddy, blighter, bugger అనే పదాల చిలకరింపుతో ఉంటుంది. అవన్నీ తిట్లు.

జనరల్ నరవణే ఉద్దేశపూర్వకంగానే ఇలా చేశారని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. ఆయన తన పాత్ర మాట్లాడే భాషతో ఆ పాత్రకు ఒక ప్రత్యేకమైన గుర్తింపును సృష్టించారు. కొన్నిసార్లు ఇది నాకు ఆర్థర్ కానన్ డోయల్ (రచయిత), షెర్లాక్ హోమ్స్(కానన్ డోయల్ సృష్టించిన పాత్ర)ను కూడా గుర్తుకు తెచ్చేది. అయితే ఆర్మీ బ్రిగేడియర్‌లు నిజంగా అలా ఉంటారా? లేదా, అలా ఉండాలని పాఠకులు ఆశిస్తారని ఈ రచయిత నమ్ముతున్నారా? ఏదైనా సరే, అది పని చేస్తుంది.

అయితే, సునిశితమైన శ్రద్ధతో సాగిన పాత్రల చిత్రీకరణ, సైనిక జీవిత స్ఫూర్తి, స్వభావాల సంగ్రహణలతో ఈ థ్రిల్లర్ పుస్తకం దోషరహితంగా ఉన్నప్పటికీ, ఇందులో నాకొక వింత లోపం మార్మికంగా అనిపించింది. బ్రిగేడియర్ మీనన్, రోహిత్‌తో మాట్లాడే సందర్భంలో రచయిత ఇలా రాశారు: ''గోడవైపు చూపిస్తూ ఆయన అంటారు, 'గురునానక్ చెప్పిన ఆ మాట నీకు తెలుసా? చెడు విజయం సాధించటానికి కావలసిన ఒకే ఒకటి, మంచి మనుషులు ఏమీ చేయకపోవటమే'' అని. నాకు తెలిసినంత వరకు ఈ మాటను 18వ శతాబ్దం నాటి బ్రిటిష్ కన్జర్వేటివ్ నాయకుడు ఎడ్మండ్ బర్క్ అన్నారని చెబుతుంటారు. అయితే ఈ మాటను అన్నది బర్క్ కాదు అని ఇటీవలి కాలంలో కొన్ని పండిత వాదనలు కూడా వినిపిస్తున్నాయి. గురునానక్ నిజంగా అలా చెప్పారా? చెబితే ఎప్పుడు చెప్పారు? ఎక్కడ చెప్పారు?

ఈ చిన్న విషయాన్ని పక్కన పెడితే జనరల్ నరవణే తర్వాతి థ్రిల్లర్ కోసం నేను కుతూహలంతో వేచి చూస్తున్నాను. ఈ పుస్తకానికి మంచి ఆదరణ లభిస్తే, హత్యల గురించి లెఫ్టినెంట్ రేణుకా ఖత్రి చెప్పే రహస్యాలు వరుసగా వెలువడతాయని ఆయన నాతో అన్నారు. ఎవరికి తెలుసు? ఆమె మన సొంత 'మిస్ మార్పుల్' (ఆంగ్ల రచయిత్రి అగాథా క్రిస్టీ డిటెక్టివ్ నవలల్లోని కల్పిత పాత్ర) కావచ్చు. అలా జరిగితే కనుక జనరల్ నరవణే కొత్త అగాథా క్రిస్టీ అవుతారు!

వ్యాసకర్త సీనియర్ జర్నలిస్ట్

సోషల్ మీడియా

దేనికోసం?

అమెరికా మాజీ అధ్యక్షుడు జాన్ ఎఫ్ కెన్నెడీ హత్యకు సంబంధించిన ఫైల్స్‌ను ట్రంప్ ప్రభుత్వం విడుదల చేసింది. ఇది ఎలా ఉందంటే, కొండను తవ్వి ఎలుకను పట్టడంలా ; పైగా ఎలుక అప్పటికే తప్పించుకుంది.

– బ్రెట్ వెయిన్‌స్టీన్, రచయిత

చూడలేక...

నా రూమ్మేట్ ఉరేసుకుని చనిపోయింది. ఆత్మహత్య చేసుకునేవాళ్లు తమను మొదట ఎవరు చూస్తారో ఆలోచించరనుకుంటాను. నేను ఆ సంవత్సరం దాదాపుగా పరీక్ష తప్పాను. పరీక్షలకు నెల ముందు ముగ్గురు థెరపిస్టులను కలవాల్సి వచ్చింది.

– కకాఫీ హతాకే, సోషల్ మీడియా ఇన్‌ఫ్లుయెన్సర్

దాన్నెందుకు అంటారు?

నాగపూర్ అల్లర్లకు 'ఛావా' కారణమని కొందరు అంటున్నారు. సినిమాలు హింసకు కారణమైతే, దశాబ్దాలుగా హిందువులు వీధుల్లో అల్లర్లకు దిగుతుండాలి! 'పీకే', 'హైదర్', ఆఖరికి అదే విక్కీ కౌశల్ నటించిన 'ద గ్రేట్ ఇండియన్ ఫ్యామిలీ' తర్వాత కూడా ఎవరూ అల్లర్లకు దిగలేదు.

– సునంద వశిష్ఠ్, పొలిటికల్ కామెంటేటర్

మరో పదేళ్లు

బీజేపీలో మాకు విధానపరమైన విభేదాలు ఉండొచ్చు. కానీ సాధారణ ఎన్నికల ద్వారా వచ్చే పదేళ్లపాటు కేంద్రంలోనూ, చాలా రాష్ట్రాల్లోనూ తిరిగి బీజేపీని అధికారంలోకి తెచ్చే విషయంలో కట్టుబడి ఉన్నాం. ఎన్నికల్లో పార్టీ ఐక్యతకు విధానపరమైన విభేదాలు లెక్కలోకి రావు.

– సుబ్రహ్మణ్య స్వామి, కేంద్ర మాజీ మంత్రి

అసంగత చర్చ

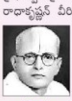
నా జీవితంలో చాలా భాగం ముస్లిం ఘెట్టోల్లో బతికాను. అక్కడి సగంమంది శుద్ధ, ఛాందస సున్నీలు. వాళ్లెవరూ ఔరంగజేబు గురించి మాట్లాడగా వినలేదు. 14 ఏళ్లు వచ్చాక స్కూల్లో మొదటిసారి ఆ పేరు విన్నాను. చెప్పాలంటే మా అమ్మ తరఫు నుంచి ఎక్కువగా మోజెస్, జీసస్, ఆమె వెళ్తుండే ఖ్వాజా మొయినుద్దీన్ చిస్తీ, స్థానిక గురువు ఖ్వాజా దానా, ఇంకా ఛత్రపతి శివాజీ మహారాజ్ తాత తన కుమారులకు షాజీ (శివాజీ తండ్రి), షరీఫ్‌జీ అని పేరు పెట్టడం గురించి విన్నాను. పవిత్రత అటుండనీ, 1980ల్లో చర్చలోకి వచ్చేదాకా మా నాన్నకు బాబ్రీ మసీదు పేరు తెలీదు. సంఘీయులు అసంగత వ్యక్తులు, నిర్మాణాలను చర్చలోకి తెస్తారు; అవతలి వైపు నుంచి స్పందనలు వస్తాయి; తద్వారా హిందూ–ముస్లిం ద్వంద్వం బలపడిపోతుంది.

– అయూబ్ దావూద్, వ్యాఖ్యాత

ఇన్ బాక్స్

అద్వితీయ మేధావి

రాయలసీమ ప్రజలలో చైతన్యం తెచ్చిన మహా నేతలలో పప్పూరు రామాచార్యులు ఒకరు. అనంతపురానికి చెందిన ఆయన 1896 నవంబర్ 8న జన్మించారు. అనంతపురంలోని ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలలో చదువుతున్నప్పుడు డా॥ సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ వీరికి అధ్యాపకులుగా ఉండేవారు. పేదరికం కారణంగా 1920 మార్చిలో బీఏ డిగ్రీ పూర్తి చేయకుండా మధ్యలో వదిలేసి అనంతపురం కలెక్టర్ కచేరీలో గుమస్తా ఉద్యోగంలో చేరారు. కానీ స్వతంత్రంగా జీవించాలనే ఉద్దేశంతో 1921 మార్చి నెలలో గుమస్తా ఉద్యోగాన్ని కూడా వదిలేసి ఇల్లూరు చేరి, నీలం సంజీవరెడ్డి (మాజీ రాష్ట్రపతి)కి చిన్నప్పుడు ట్యూషన్ చెప్పారు. 'పినాకిని' పత్రికలో వ్యాసాలు రాసేవారు. అది ఆగిపోయిన తర్వాత 1926 ఆగస్టు 14న అనంతపురం నుండి ఆయన సంపాదకత్వంలో 'శ్రీ సాధన' వారపత్రిక తొలి సంచిక వెలువడింది. ఆయన 'సహాయ నిరాకరణ' ఉద్యమం, 'క్విట్ ఇండియా' ఉద్యమం వంటి వాటిలో పాల్గొని అరెస్టు అయ్యి జైలుకు వెళ్లినప్పుడు మినహా పత్రిక 1972 మార్చి నెల వరకూ వెలువడింది. 'శ్రీ సాధన' పత్రిక, రామాచార్యులు... ఈ రెండూ రాయలసీమ రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంస్కృతిక రంగాలలో 'జంట కవులు' అనవచ్చు అన్నారు 'ఆంధ్రా గాంధీ' వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.

పప్పూరు రామాచార్యులు

1937 నవంబర్ 16న మద్రాస్‌లోని దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు ఇల్లు' శ్రీబాగ్' భవనంలో జరిగిన 'పెద్ద మనుషుల ఒప్పందం'లో రాయలసీమ ప్రాంత ప్రతినిధిగా పప్పూరు రామాచార్యులు పాల్గొని అనేక విషయాలపై చర్చించారు. 1947 నుంచి 1952 వరకు అనంతపురం మున్సిపల్ చైర్మన్‌గా పనిచేశారు. ధర్మవరం నియోజకవర్గ ఎమ్మెల్యేగా 1955 నుండి 1962 వరకు వ్యవహరించారు. రేడియో సలహా సంఘ సభ్యులుగా ఉన్న కాలంలో ఆయన సూచన మేరకు రేడియోలో 'సుప్రభాత' కార్యక్రమం మొదలయింది. గ్రంథాలయోద్యమం, సహకార ఉద్యమాల్లోనూ ఆయన పాల్గొని సేవలందించారు. ఫలవంతమైన జీవితం గడిపి 1972 మార్చి 21వ తేదీన కన్నుమూసిన ఆయన ఎందరికో స్ఫూర్తి ప్రదాత.

– డా॥ ఎ.ఎ. నాగేంద్ర, అనంతపురం

పేరు ఏదైతేనేం... అంతా అణచివేతే!

అభిప్రాయం

ఎన్. వేణుగోపాల్

దేశంలో, ముఖ్యంగా కేంద్ర ప్రభుత్వంలో, ఉన్న పాలన స్వభావాన్ని ఎలా నిర్వచించాలి, దాన్ని 'ఫాసిజం' అనాలా, 'నయా ఫాసిజం' అనాలా, 'నయా ఫాసిజం లక్షణాలు' అనాలా అని భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మార్క్సిస్టు) నాయకత్వం మల్లగుల్లాలు పడుతున్నదని ప్రచార సాధనాలలో వార్తలూ, వ్యాఖ్యలూ వస్తున్నాయి. ఆ పార్టీకే చెందిన కేరళ ముఖ్యమంత్రి పినరయి విజయన్ మాత్రం తన విధానాల ద్వారా, ఆచరణ ద్వారా, బహుశా మౌనం ద్వారా కూడా ఆ చర్చను మరొక స్థాయికి తీసుకు పోదలచుకున్నట్టున్నారు. కార్పొరేట్ ప్రయోజనాల పరిరక్షణ, ప్రజల సామూహిక ఆందోళనల అణచివేత, వ్యక్తిగత ఆందోళనల పట్ల మౌనం అనే మూడు విషయాలలో ఆయన ప్రభుత్వం, ఏ పేరు పెట్టినా, కేంద్ర ప్రభుత్వం చేయదలచిన, చేస్తున్న పనులనే చేసి చూపిస్తున్నది.

కేరళలోని వియ్యూర్ సెంట్రల్ జైలులో టి. ఆర్. రూపేష్ అనే మావోయిస్టు ఖైదీ ఉన్నారు. కేరళ మావోయిస్టు పార్టీ నాయకులలో ఒకరైన ఆయనను, ఆయన సహచరి షైనా, మరొక ముగ్గురు అనుచరులతో సహా 2015 మేలో తమిళనాడులోని కోయంబత్తూరులో అరెస్టు చేశారు. అంతకు ముందువీ, ఈ పదకొండేళ్లలో పెట్టినవీ కలిసి ఆయన మీద మొత్తం 43 కేసులున్నాయి. అందులో ఒక కేసు విచారణ జరిగి, ఆయన నిర్దోషిగా తీర్పు వెలువడింది. పదమూడు కేసులు డిశ్చార్జి అయ్యాయి. ఒక కేసులో శిక్ష పడి, శిక్షాకాలం ముగిసిపోతుండగా, విడుదల కాకుండా చూడడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పదకొండేళ్ల కిందటి కేసు తవ్వి తీసింది. జైలు అధికారులు ఇవ్వవలసిన రెమిషన్ ఇవ్వకుండా ఉండిపోయారు.

ఇదంతా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మహత్కార్యమే గాని ఇప్పుడిక్కడ చర్చ అది కాదు. రూపేష్ జైలుకు వెళ్లక ముందే కవిగా, రచయితగా గుర్తింపు పొందారు. అజ్ఞాతవాసంలో ఉండగానే, 2013లో వెలువడిన ఆయన మొదటి నవల 'వసంత్తిలె పూమరంగళ్' (వసంతకాలపు పూలచెట్లు) మలయాళ సాహిత్య లోకంలో విస్తృత చర్చకు దారి తీసింది. అంతకు ముందు న్యాయ శాస్త్ర పట్టభద్రుడైన రూపేష్ గత పదేళ్ల జైలు జీవితంలో చరిత్రలో పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ చేసి, తత్వశాస్త్రంలో పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ చేస్తున్నారు. జైలు రేడియో నడుపుతున్నారు. బాడ్మింటన్ క్రీడాకారుడిగా పేరు తెచ్చుకున్నారు. వీటితో పాటే, జైలులో ఆయన తన రెండో నవల రాశారు. 'బంధితారుడె ఒర్మక్కురిప్పుగళ్' (ఖైదీల జ్ఞాపకాలు) అనే ఈ నవల ప్రచురణను అనుమతించమని జైలు అధికారులకు దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. దాదాపు 130 పేజీలు గల ఈ నవల ఇతివృత్తం ఒక కవి–రాజకీయ కార్యకర్త జైలు జీవితం.

జైళ్ల నిర్వహణ రాజ్యాంగంలో రాష్ట్రాల జాబితాలో ఉన్న అంశంగా పూర్తిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బాధ్యత. భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మార్క్సిస్టు) నాయకత్వంలోని లెఫ్ట్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వానికి ఒక ఖైదీకి ఉన్న ఈ రాజ్యాంగ బద్ధ హక్కును గౌరవించి అనుమతి ఇచ్చే అధికారం ఉంది. జైలులో ఉన్న ఖైదీకి తన రచనను ప్రచురించుకునే హక్కు ఉందని సుప్రీం కోర్టు ఇచ్చిన ఎన్నో తీర్పులు

మావోయిస్టు నాయకుడు టి. ఆర్. రూపేష్, కేరళ సీఎం విజయన్

చెబుతున్నాయి. కాని రూపేష్ లిఖితపూర్వక దరఖాస్తుకు వియ్యూర్ సెంట్రల్ జైలు సూపరింటెండెంట్ నెల గడిచినా అధికారిక జవాబు ఇవ్వలేదు. దరఖాస్తును పై అధికారులకు పంపామని, జవాబు కోసం వేచి చూస్తున్నామని తాత్సారం చేశాడు. నవలలో జైలుకు, యూఏపీఏ, కోర్టు ప్రస్తావనలు ఉన్నాయి గనుక అనుమతి ఇవ్వబోమని నోటిమాటగా చెప్పాడు.

తన నవల ప్రచురణకు అనుమతించకపోతే, ఎమర్జెన్సీలో క్యాలికట్ రీజినల్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ విద్యార్థి రాజన్ హత్య చేయబడిన మార్చ్ 2న ఆమరణ నిరాహారదీక్ష ప్రారంభిస్తానని రూపేష్ అధికారులకు తెలియజేశారు. మిత్రుల సలహా మేరకు దాన్ని ఒక్కరోజు నిరాహారదీక్షగా మార్చారు. అప్పటికే నవల డీటీపీ ప్రతి చదివిన కె. సచ్చిదానందన్, అశోకన్ చారువిల్, ఎస్. ఇ. సుధీర్ వంటి మలయాళ సాహిత్య ప్రముఖులెందరో ఆ నవల కళాత్మక విలువను ప్రశంసిస్తూ, ప్రచురణను అడ్డుకోవడం లెఫ్ట్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వానికి తగదని ప్రకటించారు. 'సృజనాత్మకత నేరం కాదు' అనే శీర్షికతో సామాజిక మాధ్యమాలలో, ఇతర ప్రచార సాధనాలలో పెద్ద ఎత్తున ప్రచారం సాగుతున్నది. ముఖ్యమంత్రికి బహిరంగ లేఖలు వెలువడుతున్నాయి.

ఒక ఖైదీ రచన ప్రచురణను ఫాసిస్టు, నయా ఫాసిస్టు, నయా ఫాసిస్టు లక్షణాలు గల ప్రభుత్వం అడ్డుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తే అర్థం చేసుకోవడం సులభమే. కాని ఆ పని భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మార్క్సిస్టు) ప్రభుత్వం చేయడమే ఆశ్చర్యకరం, విషాదకరం. అదే ప్రభుత్వపు మరి రెండు విధానాలు కూడా ఈ నేపథ్యంలోనే ఆసక్తికరమైనవి.

కేరళలోని ఆశా (అక్రెడిటెడ్ సోషల్ హెల్త్ యాక్టివిస్ట్ – ఏఎస్‌హెచ్‌ఏ) సిబ్బందిలో అత్యధికులు ఈ సోమవారానికి ముప్పై ఆరు రోజులుగా సమ్మె చేస్తున్నారు. రోజుకు ఎనిమిది గంటలు పని చేస్తున్నప్పటికీ తమను ఉద్యోగులుగా కాక వాలంటీర్లుగా గుర్తించడం మానేయాలని, అధికారపక్షం ఎన్నికల ప్రణాళికలో వాగ్దానం చేసినట్టు గౌరవ వేతనాన్ని రూ. 7,000 నుంచి రూ. 21,000కు పెంచాలని, ఉద్యోగ విరమణానంతర సౌకర్యాలు కల్పించాలని ప్రధాన డిమాండ్లతో, మరెన్నో డిమాండ్లతో ఈ సమ్మె జరుగుతున్నది. అనేక రాష్ట్రాలలో ఇవే డిమాండ్ల మీద సీపీఎం కార్మిక సంఘం సీఐటీయూ ఆందోళనలు నిర్వహిస్తున్నది. కాని కేరళలో సీఐటీయూ కాక మరొక సంఘం ఈ ఆందోళనను నిర్వహిస్తున్నందువల్లనేమో ప్రభుత్వం ఆందోళనకారులతో చర్చలకు కూడా సిద్ధపడడం లేదు.

గౌతమ్ అదానీ కంపెనీల మీద విదేశాలలోనూ, దేశంలోనూ లెక్కలేనన్ని విమర్శలు వస్తుండగా, కేరళ ముఖ్యమంత్రి మాత్రం అదానీ మీద పొగడ్తలు కుమ్మరించడంలో దేశ ప్రధానితో పోటీ పడుతున్నారు. ఇందుకు ప్రతిఫలంగా అన్నట్టు, కొద్ది వారాల కిందటే కొచ్చిలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జరిపిన ఇన్వెస్ట్ కేరళ గ్లోబల్ సమ్మిట్‌లో కరణ్ అదానీ అదే స్థాయిలో నరేంద్ర మోదీ, పినరయి విజయన్‌లు ఇద్దరినీ ఒకే ఊపులో పొగడ్తల్లో ముంచెత్తాడు.

ఏది ఫాసిజం? ఏది నయా ఫాసిజం? ఏవి నయా ఫాసిస్టు లక్షణాలు? ఓ మహాత్మా! ఓ మహర్షీ!

వ్యాసకర్త సీనియర్ జర్నలిస్ట్

బుద్బుదప్రాయం

ప్రాపంచిక విషయాలు భ్రమ గొల్పుతాయి. కావున కేవలం భగవంతుని కోరుకొనే సాధకుడు అటువంటి విషయాలను తుంచివేయాలి. ఎవరైతే పరిస్థితులకు లోబడి బానిసగా ప్రవర్తిస్తారో, అటువంటి వారు భగవంతునిపై సంపూర్ణమైన ప్రేమ చూపలేరు.

దత్తబోధ

శ్రీ గణపతి సచ్చిదానందస్వామి

కేవలం ప్రయత్నం ద్వారా పరిస్థితులను తనకు తగినట్లుగా మార్చుకోలేరు. కాని, వాటిని సరిగా వినియోగించి... అనగా వాటిని భగవంతుని సేవలో వినియోగించుకోవడం ద్వారా వాటినుంచి బయటపడవచ్చు. జీవితమే ఒక సముద్రం. జీవితంలో సంభవించే సంఘటనలు, పరిస్థితులు సముద్రంపై నీటి బుడగల వంటివి. వానినే ప్రాణంగా తలచుట అవివేకం. అందువలన సాధకుడు ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ వాటివలన చలించకూడదు. భగవత్ సాక్షాత్కార ప్రయత్నంలో ఎల్లప్పుడూ నిశ్చలంగా ఉండాలి.

భౌతిక ప్రపంచంలో నీకు గల పేరు ప్రఖ్యాతులు, ఐశ్వర్యం వంటివి ఏవీ ఆధ్యాత్మిక మార్గంలో ఉపయోగపడవు. ఈ మార్గానికి కావలసిన యోగ్యతలు: భక్తిపట్ల నమ్రత కలిగి ఉండడం, సద్గురువు బోధనలను గ్రహించడం, శిశువు వలె, అమాయకంగా ఉండడం, గురువు బోధనలను ఆచరించుటకు సిద్ధంగా ఉండడం! ఈ లక్షణాలు నీకు ఉన్నాయా? నీవు వానిని పెంపొందించుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నావా? ఉంటే ఆధ్యాత్మిక మార్గం నీకు సులభ సాధ్యం అవుతుంది.

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం, శిశిర ఋతువు, ఫాల్గుణ మాసం, తిథి: బ.షష్ఠి రా.10.35 వరకు, తదుపరి సప్తమి, నక్షత్రం: అనూరాధ రా.7.55 వరకు, తదుపరి జ్యేష్ఠ, వర్జ్యం: రా.1.57 నుండి 3.40 వరకు, దుర్ముహూర్తం: ఉ.10.07 నుండి 10.55 వరకు, తదుపరి ప.2.54 నుండి 3.44 వరకు, అమృతఘడియలు: ఉ.8.32 నుండి 10.20 వరకు; రాహుకాలం: ప.1.30 నుండి 3.00 వరకు, యమగండం: ఉ.6.00 నుండి 7.30 వరకు, సూర్యోదయం: 6.09, సూర్యాస్తమయం: 6.07.

2025-26 పద్దు

అసెంబ్లీలో బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టేముందు ఆర్థిక మంత్రి భట్టి విక్రమార్కకు పుష్పగుచ్ఛం అందించి శుభాకాంక్షలు చెబుతున్న సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి. చిత్రంలో కోమటిరెడ్డి, శ్రీధర్‌బాబు, కొండా సురేఖ, ఆది శ్రీనివాస్, సీఎస్ శాంతికుమారి ఆర్థిక శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి రామకృష్ణారావు

రైతు పక్షపాతి అని రుజువైంది

మంత్రి ఉత్తమ్

సాక్షి, హైదరాబాద్: కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రైతు పక్షపాతి అని మరోసారి రుజువైందని నీటి పారుదల, పౌరసరఫరాల శాఖ మంత్రి ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి అన్నారు. రైతాంగం అభివృద్ధి, ప్రజల సంక్షేమాన్ని సమపాళ్లలో రూపొందించిన బడ్జెట్ అని అభివర్ణించారు. ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి నేతృత్వంలోని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం.. గ్రామీణ సాధికారత, ఆహార భద్రత, స్థిరమైన అభివృద్ధితో పాటు నీటిపారుదల, పౌర సరఫరాలను పటిష్టపరిచేందుకు ఈ బడ్జెట్ ఉపయోగపడుతుందన్నారు. నల్లగొండ జిల్లాలో లక్ష ఎకరాలకు నీరందించేందుకు ఉదయ సముద్రం నుంచి బ్రాహ్మణ వెల్లెంల బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్ పనులను పూర్తి చేయడంతో పాటు.. నల్లగొండ, యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లాలోని 107 ఫ్లోరైడ్ ప్రభావిత గ్రామాలకు ఫ్లోరోసిస్ రహిత తాగునీరు అందించే ప్రాజెక్టు పూర్తికి కృషి చేస్తామన్నారు.

సంక్షేమం.. అభివృద్ధి సమతూకంగా..

మంత్రి పొంగులేటి

సాక్షి, హైదరాబాద్: సంక్షేమం, అభివృద్ధి రెండు కళ్లలా రాష్ట్ర బడ్జెట్ ఉందని రెవెన్యూ, హౌసింగ్, సమాచార పౌరసంబంధాల శాఖ మంత్రి పొంగులేటి శ్రీనివాస్‌రెడ్డి అన్నారు. ప్రజాభిప్రాయానికి అనుగుణంగా బడ్జెట్ రూపొందించారని స్పష్టం చేశారు. ఇది సామాన్యుల బడ్జెట్ అని, ప్రజాప్రయోజనాలే లక్ష్యంగా అన్ని రంగాలు, వర్గాలకు మేలు చేసేలా ఉందని అభిప్రాయపడ్డారు. విద్య, వైద్యం ఉపాధి, పారిశ్రామిక, మహిళా, రైతు విభాగాలపై ప్రత్యేక దృష్టి సారిస్తూ ప్రభుత్వం కేటాయించిన నిధులు.. రానున్న కాలంలో ఉత్తమ ఫలితాలిస్తాయన్న ఆశాభావాన్ని వ్యక్తం చేశారు. పదేళ్లలో ట్రిలియన్ డాలర్ల ఆర్థిక వ్యవస్థ లక్ష్యంగా.. ఉప ముఖ్యమంత్రి, ఆర్థిక శాఖ మంత్రి భట్టి విక్రమార్క ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెట్‌లో.. ప్రభుత్వ ప్రాధాన్యతాంశాల్లో ప్రధానమైన ఆరు గ్యారంటీలకు నిధులు ఇవ్వడం అభినందనీయమన్నారు. ఇవేగాక వివిధ సందర్భాలలో ఇచ్చిన హామీలకు బడ్జెట్‌లో నిధులు మంజూరు చేసి చేతల ప్రభుత్వమని నిరూపించుకోవడం ప్రశంసనీయమన్నారు.

అభివృద్ధి, సంక్షేమం, సుపరిపాలన

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

సాగిస్తున్నాం. దశాబ్దకాలం వ్యవస్థల విధ్వంసం, ఆర్థిక అరాచకత్వంతో ఛిద్రమైన తెలంగాణ పాలనా, ఆర్థిక వ్యవస్థలను గాడిలో పెడుతూ ముందుకు సాగుతున్నాం.

స్వార్థపరుల అబద్ధపు ప్రచారం..

నిజం కూడా ప్రతి రోజూ ప్రచారంలో ఉండాలి. లేదంటే అబద్ధమే నిజంగా మారి రాష్ట్రాన్ని, దేశాన్నే కాదు ప్రపంచాన్ని కూడా నాశనం చేస్తుంది. ప్రభుత్వం చేసే ప్రతి చర్యను శంకిస్తూ, నిరాధార విమర్శలు చేయడమే కొందరు పనిగా పెట్టుకున్నారు. సోషల్ మీడియాలో, సొంత పత్రికలలో అబద్ధపు వార్తలతో ప్రజలను తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు. ఈ కుట్రను సమర్థంగా తిప్పికొడుతూ, వాస్తవాలను ఎప్పటికప్పుడు ప్రజల ముందుంచడం మా బాధ్యత. ప్రజలకు వాస్తవాలు చెప్పకపోతే.. ఆ స్వార్థపరులు ప్రచారం చేసే అబద్ధాలే నిజాలుగా భ్రమించే ప్రమాదం ఉంది.

కేవలం కేటాయింపులకే పరిమితం కాదు..

మేం బడ్జెట్‌లో ప్రస్తావించిన ప్రణాళికలు కేవలం ఆర్థిక కేటాయింపులు మాత్రమే కాదు. అవి సమాన అభివృద్ధికి, ఆర్థిక స్థిరత్వానికి, సామాజిక న్యాయానికి మార్గదర్శకంగా నిలుస్తాయి. మా ప్రభుత్వం సామాజిక న్యాయం, అభివృద్ధి, సంక్షేమ సమ్మిళిత విధానాలతో ప్రగతివైపు అడుగులు వేసేందుకు నిర్విరామంగా కృషి చేస్తోంది. రైతులు, వ్యాపారవేత్తలు, విద్యార్థులు, మహిళలు, వృద్ధులు, దినసరి కూలీలు, ఐటీ నిపుణులు.. ఇలా ప్రతి ఒక్కరినీ ఈ పథకాలు బలోపేతం చేస్తాయి. సమష్టి కృషితో తెలంగాణను దేశంలోనే అగ్రగామిగా నిలిపేందుకు మా ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉంది.

జాతీయ సగటు కంటే మన వృద్ధి రేటు ఎక్కువ

ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థలో వేగంగా వస్తున్న మార్పుల పర్యవసానాలను సమర్థంగా ఎదుర్కొంటూ.. రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థ స్థిరమైన వృద్ధిని సాధిస్తోంది. 2024-25లో తెలంగాణ జీఎస్‌డీపీ ప్రస్తుత ధరల ప్రకారం రూ.16,12,579 కోట్లు. గత సంవత్సరంతో పోలిస్తే 10.1 శాతం వృద్ధిరేటు నమోదైంది. ఇదే సమయంలో దేశ జీడీపీ వృద్ధిరేటు 9.9 శాతంగానే ఉంది. 2024-25లో రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం రూ.3,79,751, వృద్ధిరేటు 9.6 శాతం అయితే.. దేశ తలసరి ఆదాయం రూ.2,05,579, వృద్ధి రేటు 8.8 శాతం మాత్రమే. దేశ తలసరి ఆదాయంతో పోల్చితే తెలంగాణ తలసరి ఆదాయం రూ.1,74,172 (1.8 రెట్లు) మేర ఎక్కువగా ఉంది.

> **విధ్వంసం నుంచి వికసిత తెలంగాణగా..**
>
> గత దశాబ్దంలో ఎదుర్కొన్న ఎన్నో సవాళ్లను అధిగమించి తెలంగాణ రాష్ట్రం అభివృద్ధి బాటలో కొనసాగుతోంది. ఉన్నతమైన లక్ష్యాలను నిర్దేశించుకుంటూ.. సుసంపన్నత, సమగ్రత, స్థిరమైన అభివృద్ధితో కూడిన తెలంగాణను నిర్మిస్తాం. ప్రతి పౌరుడికి విద్య, ఆరోగ్యం, ఉపాధి, సామాజిక భద్రతను కల్పించే స్థాయికి ఈ రాష్ట్రాన్ని తీసుకువెళ్లడమే మా లక్ష్యం.

అసెంబ్లీలో బడ్జెట్ చదువుతున్న భట్టి విక్రమార్క

> **'ఫ్యూచర్'లో ఏఐ సిటీ**
>
> రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా చేపడుతున్న ఫ్యూచర్ సిటీలో అంతర్భాగంగా 200 ఎకరాల్లో ప్రత్యేకంగా ఏఐ సిటీని నిర్మిస్తాం. అది ప్రపంచంలోని పారిశ్రామిక దిగ్గజ కంపెనీలకు కేంద్రంగా మారుతుంది. గూగుల్ కంపెనీ ఇక్కడ ఏఐ ఆధారిత యాక్సిలరేటర్ సెంటర్‌ను నెలకొల్పేందుకు సిద్ధంగా ఉంది" అని భట్టి బడ్జెట్ ప్రసంగంలో పేర్కొన్నారు.

రాష్ట్ర పన్నుల వాటా 50శాతానికి పెంచాలని కోరాం

కేంద్ర పన్నుల్లో రాష్ట్రాలకు న్యాయమైన భాగం దక్కాలని ఇటీవల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 16వ ఆర్థిక సంఘానికి సమర్పించిన సమగ్ర నివేదికలో కోరింది. కేంద్రం విధిస్తున్న సెస్సులు, అదనపు చార్జీల వల్ల రాష్ట్రాలకు వస్తున్న ఆదాయం గణనీయంగా తగ్గుతోందని రాష్ట్రం తరఫున వివరించాం. ప్రస్తుతం రాష్ట్రాలకు ఇస్తున్న 41శాతం పన్నుల వాటాను 50 శాతానికి పెంచాలని కోరాం. తెలంగాణకు 14వ ఆర్థిక సంఘం ద్వారా 2.437 శాతం నిధుల పంపిణీ జరిగితే.. 15వ ఆర్థిక సంఘం కాలంలో 2.102 శాతానికి తగ్గింది. అభివృద్ధిలో ముందున్న రాష్ట్రాలకు తక్కువ నిధులు కేటాయించడం అన్యాయం. దేశ ఆర్థిక వృద్ధికి దోహదపడుతున్న రాష్ట్రాలను ప్రోత్సహించే విధంగా పన్నుల పంపిణీ విధానాన్ని హేతుబద్ధం చేయాలన్నది మా వాదన.

చరిత్రాత్మక ప్రజా బడ్జెట్: సీఎం

డిప్యూటీ సీఎం, ఆయన బృందానికి అభినందనలు

సాక్షి, హైదరాబాద్: గొప్ప మేధస్సు, నైపుణ్యం, సమర్థతతో రాష్ట్ర అభివృద్ధి, సుపరిపాలన, ప్రజా సంక్షేమం కోసం తీసుకుని వచ్చిన చరిత్రాత్మక ప్రజా బడ్జెట్ అని 2025-26 వార్షిక బడ్జెట్‌ను ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి అభివర్ణించారు. దశాబ్దం పాటు చీకటిలో మగ్గిపోయిన రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి గత 15 నెలలుగా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం స్థిరత్వం, వృద్ధి శ్రేయస్సుతో కూడిన పాలన అందిస్తోందని, హామీలను నిలబెట్టుకుంటోందని బుధవారం 'ఎక్స్' వేదికగా ఆయన పేర్కొన్నారు. రాష్ట్రంలో ప్రజాస్వామ్య విలువలను పునః ప్రతిష్ఠించడానికి తీవ్రంగా కృషి చేస్తున్నామని తెలిపారు. బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన సందర్భంగా డిప్యూటీ సీఎం భట్టి విక్రమార్కకు, ఆయన బృందానికి సీఎం అభినందనలు తెలిపారు. రాష్ట్రం మళ్లీ గాడిలో పడిందని, సవాళ్లు ఉన్నప్పటికీ తమ కృషితో విజయాన్ని అందుకుంటామని వ్యాఖ్యానించారు.

> **ఇంటి దగ్గర గుడిలో పూజలు చేసి..**
>
> రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత డిప్యూటీ సీఎం భట్టి విక్రమార్క ఆర్థిక మంత్రి హోదాలో మూడోసారి బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టారు. బుధవారం ఉదయం తమ ఇంటి దగ్గరున్న దేవాలయంలో భట్టి విక్రమార్క దంపతులు పూజలు నిర్వహించారు. అక్కడి నుంచి అసెంబ్లీకి వచ్చిన భట్టికి ఆర్థిక శాఖ అధికారులు, శాసనసభ అధికారులు స్వాగతం పలికారు. తోటి మంత్రులతో కలసి అల్పాహార విందు చేశారు. అనంతరం ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డికి బడ్జెట్ పుస్తకాలున్న బ్యాగ్‌ను అందచేశారు. తర్వాత మండలిలో బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టడం కోసం శాసనసభ వ్యవహారాల మంత్రి శ్రీధర్‌బాబుకు బడ్జెట్ ప్రతులను అందచేశారు. మండలి చైర్మన్ గుత్తా సుఖేందర్‌రెడ్డి, శాసనసభ స్పీకర్ గడ్డం ప్రసాద్‌కుమార్‌లకు కూడా బడ్జెట్ ప్రతులతో కూడిన బ్యాగును అందించారు. ఈ క్రమంలో మంత్రి మండలి భేటీ అయి బడ్జెట్‌ను ఆమోదించింది. ఈ సందర్భంగా సహచర మంత్రులంతా భట్టిని అభినందించారు. కాగా.. ఆర్థిక శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి కె.రామకృష్ణారావు ఏకంగా 14వ సారి బడ్జెట్ రూపకల్పనలో పాలు పంచుకోవడం విశేషం. ఆర్థిక శాఖ కార్యదర్శిగా, ముఖ్య కార్యదర్శిగా, ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఆయన బడ్జెట్ రూపకల్పనలో భాగమవుతూ వచ్చారు.

ధరణి కష్టాలకు చెక్ పెట్టాం..

భూమి కేవలం స్థిరాస్తి కాదు. ఒక భావోద్వేగం. భూమితో బంధం కన్నతల్లితో, సొంత ఊరితో ఉన్న అనుబంధంతో సమానం. గత ప్రభుత్వ హయాంలో ధరణి ప్రాజెక్టులో చోటు చేసుకున్న అక్రమాల వల్ల భూసంబంధిత సమస్యలు ప్రజలకు వేదన మిగిల్చాయి. ఆ సమస్యలకు చెక్ పెడుతూ మా ప్రభుత్వం భూభారతి చట్టాన్ని తెచ్చింది. ఇందులో నిబంధనలు పారదర్శకంగా, సమగ్రంగా.. భూవివాదాలకు తావులేకుండా, భూ యజమానుల హక్కులు పూర్తిగా పరిరక్షించడానికి వీలుగా ఉన్నాయి.

ఎన్నడూ లేని స్థాయిలో కులగణన

అసమానతలను రూపుమాపే లక్ష్యంతో.. గతంలో ఎన్నడూ చేపట్టని విధంగా సామాజిక, ఆర్థిక, విద్య, ఉపాధి, రాజకీయ, కుల సర్వేను తెలంగాణ ప్రభుత్వం నిర్వహించింది. మొత్తం 1.12 కోట్ల కుటుంబాల వివరాలను సేకరించింది. సంక్షేమ పథకాలు అర్హులైన లబ్ధిదారులకు చేరేందుకు, సమర్థవంతమైన పాలన కోసం ఈ సర్వే కీలక డేటా అందించింది. వచ్చే పంచాయతీ ఎన్నికల్లో వెనుకబడిన తరగతుల వారికి జనాభాకు అనుగుణంగా రిజర్వేషన్లు అందించడానికి అవకాశం ఏర్పడింది. భవిష్యత్తులో సంక్షేమ పథకాలు, రిజర్వేషన్లు, సమగ్ర ఆర్థిక పురోగతి విధానాల రూపకల్పనకు ఇది ఆధారంగా మారనుంది'' అని భట్టి బడ్జెట్ ప్రసంగంలో పేర్కొన్నారు.

ప్రజాసంక్షేమాన్ని అభివృద్ధిని విస్మరించారు

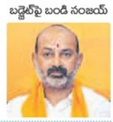
కిషన్‌రెడ్డి ధ్వజం

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర బడ్జెట్ తీరు చూస్తుంటే.. దున్నపోతుకు పాలు పిండినట్లుందని కేంద్రమంత్రి, బీజేపీ రాష్ట్రఅధ్యక్షుడు జి.కిషన్‌రెడ్డి ఎద్దేవా చేశారు. 'అంచనాలు భారీ.. కేటాయింపులు మాత్రం సారీ'అని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం తేటతెల్లం చేసిందని విమర్శించారు. ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అసమర్థతకు నిదర్శనమని ధ్వజమెత్తారు. 'కాంగ్రెస్ పార్టీ అమలుకు వీలుకాని హామీలు ఇచ్చి, అబద్ధాలతో అధికారంలోకి వచ్చింది. ఇప్పుడు వాటిని అమలు చేయకుండా తప్పించుకుంటోంది. ప్రజాసంక్షేమాన్ని, రాష్ట్రాభివృద్ధిని విస్మరించిన ఈ బడ్జెట్‌ను బీజేపీ పూర్తిగా ఖండిస్తోంది'అని తెలిపారు. బుధవారం రాష్ట్ర బడ్జెట్‌పై ఆయన స్పందిస్తూ.. అట్టహాసంగా ప్రకటించిన గ్యారంటీల అమలుపై ప్రజలు ఆశలు వదులుకునేలా పద్దుల రూపకల్పన జరిగిందని అన్నారు. ఈ మేరకు ఆయన ఒక ప్రకటన చేశారు. అంకెల గారడీతో ప్రజలను మరోసారి మోసం చేశారని విమర్శించారు. 'పదేళ్లపాటు బీఆర్‌ఎస్ పార్టీ రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని అగాధంలోకి నెట్టేస్తే.. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పెనంపైనుంచి పొయ్యిలోకి పడేసినట్లు చేసింది'అని విమర్శించారు. గత ఏడాది బడ్జెట్ పెట్టినపుడు.. తొలి ఏడాదే కదా అని తప్పించుకున్నారని, 15 నెలలపాటు పాలించిన తర్వాత కూడా 6 గ్యారంటీలు, 420 వాగ్దానాల అమలును పూర్తిగా విస్మరించారని మండిపడ్డారు. వివిధ ప్రాజెక్టుల గురించి భారీగా ప్రకటనలు చేసినా.. కేటాయింపులు మాత్రం లేవని అన్నారు. రాష్ట్రంలో మద్యం వినియోగాన్ని పెంచి, దాని ద్వారా ఆదాయం పెంచుకోవడంపైనే ప్రభుత్వం దృష్టిపెట్టడం దురదృష్టకరమన్నారు. ప్రతిచోటా అంచనాలను పెంచి రాష్ట్ర ఆదాయాన్ని దాదాపు 12% ఎక్కువగా చూపిస్తున్నారని పేర్కొన్నారు. రైతులు, యువత, విద్యార్థులు, మహిళలు, వృద్ధులు, ఉద్యోగులను.. ఇలా ప్రతీవర్గాన్ని మోసం చేస్తూనే ఉన్నారన్నారు. నిరుద్యోగ భృతి గురించి బడ్జెట్ ప్రసంగంలో ఎక్కడా లేదని విమర్శించారు.

ఓం.. భూం.. బుష్

బడ్జెట్‌పై బండి సంజయ్

సాక్షి, హైదరాబాద్: 'ఆర్థికమంత్రి మల్లు భట్టి విక్రమార్క ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ డొల్ల అని తేలిపోయింది. గత బడ్జెట్ కేటాయింపులు, ఖర్చులను పరిశీలిస్తే పొంతనే లేదు. అయినా, కేటాయింపులు పెంచి తెలంగాణ ప్రజలను దారుణంగా మోసం చేసేందుకు బడ్జెట్‌ను సాధనంగా ఉపయోగించుకోవడం సిగ్గుచేటు' అని కేంద్ర హోంశాఖ సహాయమంత్రి బండి సంజయ్ విమర్శించారు. మొత్తంగా అబద్ధాలు, అంకెల గారడీ, 6 గ్యారంటీలకు పాతరేసేలా రాష్ట్ర బడ్జెట్ ఉందని.. ఓం..భూం.. బుష్ అంటూ మాయ చేసేందుకే ప్రయత్నిస్తున్నట్లు స్పష్టంగా కన్పిస్తోందన్నారు. రాష్ట్ర బడ్జెట్‌పై బండి సంజయ్ తన స్పందనను ఒక ప్రకటనలో తెలియజేశారు. 'అబద్ధాల్లో, అంకెల్లో, అప్పుల్లో, దోపిడీలో నాటి బీఆర్‌ఎస్ సర్కార్‌ను కాంగ్రెస్ మించిపోయింది. 6 గ్యారంటీలపై ఆశలు వదులుకునేలా బడ్జెట్ తీరు ఉంది. విద్య, వైద్య రంగాలకు కేటాయింపులు దారుణం. అభయహస్తం కాదు..మహిళల పాలిట శూన్య హస్తమని నిరూపించిన బడ్జెట్. 2 లక్షల ఉద్యోగాల భర్తీ, రూ.4 వేల నిరుద్యోగ భృతి ఊసేలేదు. వృద్ధుల పింఛన్ పెంపును గాలికొదిలేశారు. రైతుకిచ్చిన హామీలన్నీ హుష్‌కాకి. ఆరోగ్యశ్రీ, ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ పెండింగ్ బిల్లులన్నీ ఇక ఎగవేసినట్టేనా? ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీలకంటే మీకు మైనారిటీలే ముఖ్యమా'అని సంజయ్ ప్రశ్నించారు. మహిళలకు నెలనెలా రూ.2,500, తులం బంగారం, స్కూటీ ఇస్తామని చెప్పి బడ్జెట్‌లోనూ ఆ ప్రస్తావన తీసుకురాకపోవడం దుర్మార్గమన్నారు.

ప్రవచనాలు ఎక్కువ పైసలు తక్కువ

ఎమ్మెల్సీ కవిత

సాక్షి, హైదరాబాద్: బడ్జెట్‌లో ప్రవచనాలు ఎక్కువ పైసలు తక్కువగా ఉన్నాయని బీఆర్‌ఎస్ ఎమ్మెల్సీ కల్వకుంట్ల కవిత అన్నారు. ప్రభుత్వం రూ. 30 వేల కోట్లు అప్పు కట్టామని చెప్పగా, రూ.లక్షా 40 వేల కోట్లు కట్టామని సీఎం చెబుతున్నారని, ఇదంతా అబద్ధమని బడ్జెట్ లెక్కలతో తేలిపోయిందని విమర్శించారు. రాష్ట్రం ఏర్పడిన నాటి నుంచి కేసీఆర్ రూ.4 లక్షల 37 వేల కోట్లు అప్పు చేశారని బడ్జెట్‌లో చెప్పారని, బయటనేమో రూ. 7 లక్షల కోట్లు అప్పు తెచ్చినట్లు ప్రచారం చేస్తున్నారని పేర్కొన్నారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చేసిన అప్పు రూ. లక్షా 58 వేల కోట్లు అని ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి సభలోనే చెప్పారని ఆమె అన్నారు.

6 గ్యారంటీలు
గోవిందా గోవిందా!

అసెంబ్లీ మీడియా పాయింట్‌లో విలేకరులతో మాట్లాడుతున్న ఎమ్మెల్యే కేటీఆర్

సాక్షి, హైదరాబాద్: 'రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో జాబ్ కేలండర్‌తో పాటు ఆరు గ్యారంటీల ఊసే లేదు. ఇక వాటి అమలు గోవిందా.. గోవిందా అంటూ బడుగు, బలహీన వర్గాలను మోసం చేసేలా బడ్జెట్ ఉంది. ఆరు గ్యారంటీలు, నూరు రోజులు అని సొల్లు పురాణం చెప్పి, అఫిడవిట్లు రాసి.. ఇవి భగవద్గీతతో సమానం అంటూ అబద్ధాలతో ఓట్లు వేయించుకొని వాటికి పాతరేశారు. ఒక్క హామీ కూడా అమలు కాలేదు. తులం బంగారం, మహాలక్ష్మికి దిక్కు లేదు. మహిళలకు రూ.2,500 ఇస్తామని, పెద్దలకు రూ.4 వేల పింఛను ఇస్తామని ఓట్లు వేయించుకుని గెలిచి మోసం చేశారు. 420 హామీలు గురించి బడ్జెట్‌లో కనీసం ప్రస్తావించలేదు. ఇది ప్రజల కష్టాలను తీర్చే బడ్జెట్ కాదు.. ఢిల్లీకి మూటలు పంపే బడ్జెట్. సంక్షేమానికి సమాధి..అభివృద్ధి అడ్రస్ గల్లంతు లాగా ఈ బడ్జెట్ కనిపిస్తోంది..' అని బీఆర్‌ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీ రామారావు ధ్వజమెత్తారు. బుధవారం అసెంబ్లీ మీడియా పాయింట్‌లో బీఆర్‌ఎస్ ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్సీలతో కలిసి ఆయన మాట్లాడారు.

> **బీఆర్‌ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్**
>
> బడ్జెట్‌లో వాటి ఊసే లేదు..
> జాబ్ కేలండర్ ప్రస్తావనా లేదు
> సంక్షేమానికి సమాధి..
> అభివృద్ధి అడ్రస్ గల్లంతు
> కరోనా వైరస్ కంటే కాంగ్రెస్ వైరస్ ప్రమాదం

దమ్ముంటే రాహుల్ అశోక్‌నగర్ రావాలి

'ఆటో డ్రైవర్ల సంక్షేమ బోర్డు గురించి అతీగతీ లేదు. ఫుడ్ డెలివరీ చేసే బాయ్స్ కోసం గిగ్ వర్కర్స్ బోర్డు పెడతామని చెప్పి మోసం చేశారు. అంబేడ్కర్ అభయహస్తం కింద రూ.12 లక్షలు ఇస్తామని దళితులకు వెన్నుపోటు పొడిచారు. అధికారంలోకి రాగానే తొలి ఏడాది 2 లక్షల ఉద్యోగాలు ఇస్తామని విస్మరించారు. కేసీఆర్ ఉద్యోగాల ప్రక్రియ పూర్తి చేస్తే కాగితాలు ఇచ్చి వాళ్లు ఉద్యోగాలు ఇచ్చినట్టు కాంగ్రెస్ పెద్దలు గొప్పలు చెప్పుకుంటున్నారు అశోక్‌నగర్‌లో చాయ్ తాగుతూ 2 లక్షల ఉద్యోగాలు ఇస్తామని రాహుల్‌గాంధీ పోజులు కొట్టారు. దమ్ముంటే రాహుల్‌గాంధీ అశోక్‌నగర్‌కు వచ్చి ఉద్యోగాల భర్తీ ఏమైందో చెప్పాలి..' అని కేటీఆర్ డిమాండ్ చేశారు.

రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థ ఛిన్నాభిన్నం

'తెలంగాణ ఆర్థిక వ్యవస్థను కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పేక మేడల్లా ఛిన్నాభిన్నం చేసింది కరోనా వైరస్ కంటే కాంగ్రెస్ వైరస్ ప్రమాదం. ఇది బడ్జెట్ ద్వారా స్పష్టంగా కనబడుతోంది. పదేళ్లలో కేసీఆర్ రూ.4.17 లక్షల కోట్లు అప్పుచేస్తే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం మాత్రం ఒకటే ఏడాదిలో లక్షా 60 వేల కోట్లు అప్పు చేసింది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ 20 శాతం కమీషన్ పాలన దేశానికి సిగ్గుచేటు. రుణమాఫీ చేశామని సిగ్గు లేకుండా మాట్లాడుతున్నారు. రాష్ట్రంలోని ఏ గ్రామంలోనైనా 100 శాతం రుణమాఫీ జరిగిందని నిరూపిస్తే మా శాసనసభ సభ్యత్వాలను వదులుకుంటాం. రైతు కూలీలకు రూ.12 వేలు ఇచ్చినట్లు నిరూపిస్తే ఏ శిక్షకైనా సిద్ధం..' అని మాజీమంత్రి సవాల్ చేశారు.

భట్టి బడ్జెట్
బడా జూటా

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఉప ముఖ్యమంత్రి మల్లు భట్టి విక్రమార్క బుధవారం శాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టిన వార్షిక బడ్జెట్ అబద్ధాలు, అసత్యాలతో రాజకీయ ప్రసంగాన్ని తలపించిందని బీఆర్‌ఎస్ నేత హరీశ్‌రావు మండిపడ్డారు. 'భట్టి బడ్జెట్ బడా జూటా' అని విమర్శించారు. అసెంబ్లీలో భట్టి బడ్జెట్ ప్రసంగం అనంతరం హరీశ్‌రావు అసెంబ్లీ ఆవరణలో మీడియాతో మాట్లాడారు. సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి అసెంబ్లీ లోపలా, బయటా అబద్ధాలే మాట్లాడుతున్నారనేందుకు బడ్జెటే ఉదాహరణ అని విమర్శించారు. '72 పేజీల బడ్జెట్ ప్రసంగంలో ఆరు గ్యారంటీల ప్రస్తావన లేదు. మహాలక్ష్మి, చేయూత, పెన్షన్, రుణమాఫీ వంటి అనేక అంశాల ఊసే లేదు. రుణమాఫీ విషయంలో ప్రభుత్వం చెప్పిన అబద్ధాలు బడ్జెట్ ప్రసంగంలో బయటపడ్డాయి. సామాజిక పింఛన్లలో 1.50 లక్షలు కోత విధించారు' అని విమర్శించారు.

అసెంబ్లీ బయటా లోపలా సీఎం రేవంత్‌వన్నీ అబద్ధాలే
ఆరు గ్యారంటీలపై ఆశ లేదు..
మహాలక్ష్మి ఊసులేదు
2025-26 బడ్జెట్‌పై బీఆర్‌ఎస్ నేత హరీశ్‌రావు విమర్శ

జీఎస్‌డీపీ వృద్ధి రేటు తగ్గుముఖం

గతంలో 12.9 శాతంగా ఉన్న రాష్ట్ర జీఎస్‌డీపీ వృద్ధిరేటు, కాంగ్రెస్ పాలనలో 2.8 శాతం తగ్గి 10.1 శాతానికి పడిపోయిందని హరీశ్‌రావు విమర్శించారు. అప్పులు అంటూ పదే పదే చెప్పున్న సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి.. బడ్జెట్ పుస్తకాల్లో రెవెన్యూ మిగులు రాష్ట్రంగా చూపారని ఎద్దేవా చేశారు. తెలంగాణను తాగుబోతుల రాష్ట్రంగా మార్చుతూ మహిళల పుస్తెల తాళ్లు తెంచుతున్నారని మండిపడ్డారు. ఎక్సైజ్ విభాగం ద్వారా ఈ ఏడాది ఏకంగా రూ.50 వేల కోట్ల రాబడిని ఆశించడమే దీనికి నిదర్శనమని అన్నారు. బీసీలకు రూ.20 వేల కోట్లతో సబ్ ప్లాన్ ఏర్పాటు చేస్తామన్న కాంగ్రెస్ హామీకి బడ్జెట్‌లో చోటు దక్కలేదని విమర్శించారు. 'మహిళలకు రూ.లక్ష కోట్లు వడ్డీ లేని రుణం ఇస్తామని ప్రకటించి, రూ.5 లక్షల లోపు రుణాలకు మాత్రమే వర్తిస్తుందని చెప్పి ప్రభుత్వం మోసగించింది. స్కూల్ విద్యార్థుల యూనిఫారాల కుట్టు కూలీ రూ.75గా చెప్పి రూ.50 మాత్రమే ఇస్తున్నారు. మైనారిటీ గురుకుల పాఠశాలలను ఇంటిగ్రేటెడ్ స్కూళ్లలో విలీనం చేయటం ద్వారా మైనారిటీలకు అన్యాయం చేస్తున్నారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ బడ్జెట్ ప్రసంగం అబద్ధాల కుప్పగా మారింది' అని దుయ్యబట్టారు.

బడ్జెట్ సమగ్ర స్వరూపం (రూ.కోట్లలో)

పద్దు	2024-25 (ప్రతిపాదన)	2024-25 (సవరించిన అంచనా)	2025-26 (ప్రతిపాదన)
ఏ. రెవెన్యూ ఆదాయం	2,21,242.23	2,02,107.69	2,29,720.62
ప్రారంభ నిల్వ	-4,886.56	-1.46	672.72
కేంద్ర పన్నుల్లో వాటా	26,216.38	27,050.25	29,899.77
రాష్ట్ర పన్నుల ఆదాయం	1,38,181.26	1,29,406.75	1,45,419.58
పన్నేతర ఆదాయం	35,208.44	25,814.54	31,618.77
గ్రాంట్స్ ఇన్ ఎయిడ్	21,636.15	19,836.15	22,782.50
బి. మూలధన ఆదాయం	69,572.48	64,501.00	74,645.92
బహిరంగ మార్కెట్ రుణాలు	57,112.48	56,940.00	64,539.00
కేంద్ర రుణాలు	3,900.00	2,500.00	4,000.00
ఇతర రుణాలు	1,000.00	1,000.00	1,000.00
నగదు డిపాజిట్ల లావాదేవీలు	4,000.00	4,500.00	4,000.00
రుణాల అడ్వాన్సులు	3,560.00	61.00	1,106.92
మొత్తం ఆదాయం (ఏ+బి)	2,90,814.71	2,66,608.69	3,04,366.55

వ్యయం అంచనాలివీ..

పద్దు	2024-25 (ప్రతిపాదన)	2024-25 (సవరించిన అంచనా)	2025-26 (ప్రతిపాదన)
రెవెన్యూ వ్యయం	2,20,944.81	1,96,218.98	2,26,982.29
మూలధన వ్యయం	33,486.50	33,087.85	36,504.45
రుణాల అడ్వాన్సులు	19,626.32	19,626.32	21,350.55
ప్రజారుణ చెల్లింపులు	13,117.60	13,117.60	15,848.20
కేంద్ర రుణాల చెల్లింపులు	397.66	397.66	440.85
ఇతర రుణాల చెల్లింపులు	3,486.10	3,486.10	3,738.66
మొత్తం వ్యయం	2,91,159.00	2,66,034.51	3,04,965.00

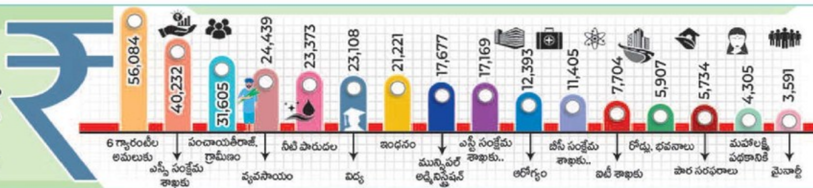
ద్రవ్యలోటు, రెవెన్యూ మిగులు లెక్కలివీ..

పద్దు	2024-25 (ప్రతిపాదన)	2024-25 (సవరించిన అంచనా)	2025-26 (ప్రతిపాదన)
ముగింపు నిల్వ	-5,130.85	672.72	174.27
రెవెన్యూ మిగులు	297.42	5,888.71	2,738.33
ద్రవ్య లోటు	49,255.41	46,764.46	54,009.74
ప్రాథమిక లోటు	31,525.63	29,034.69	34,640.72

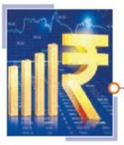
సాక్షి
గురువారం । 20 । మార్చి । 2025 ।
ముంబై । www.sakshi.com

2025-26 పద్దు

సామాజిక, ఆర్థిక సర్వే

రాష్ట్ర వృద్ధిరేటు 10.1%!

సాక్షి, హైదరాబాద్: తెలంగాణ రాష్ట్ర స్థూల దేశీయోత్పత్తి (జీఎస్డీపీ) ప్రస్తుత ధరల వద్ద 2024–25లో 10.1 శాతం వృద్ధి నమోదు చేయనుంది. ఇదే కాలంలో దేశ స్థూల జాతీయోత్పత్తి(జీడీపీ) వృద్ధి రేటు 9.9 శాతానికే పరిమితం కానుంది. రాష్ట్ర జీఎస్డీపీ విలువ రూ.16,12,579 కోట్లు ఉండనుండగా, జీడీపీ విలువ రూ.3,31,03,215 కోట్లు ఉండనుంది. స్థిర ధరల వద్ద రాష్ట్ర జీఎస్డీపీ 6.8 శాతం వృద్ధిని నమోదు చేయనుండగా, దాని విలువ రూ.8,16,835 కోట్లుగా ఉంటుందని అంచనా. స్థిర ధరల వద్ద జీడీపీ 6.5 శాతం వృద్ధి నమోదు చేయనుండగా, దాని విలువ రూ.1,87,95,095 కోట్లు ఉండనుంది. డిప్యూటీ సీఎం భట్టి విక్రమార్క బుధవారం శాసనసభలో 'తెలంగాణ ఆర్థిక సామాజిక సర్వే 2025' నివేదికను ప్రవేశపెట్టారు. కేంద్ర అర్థగణాంక, కార్యక్రమాల అమలు మంత్రిత్వ శాఖ వేసిన ముందస్తు అంచనాల ప్రకారం..2024–25లో జాతీయ, రాష్ట్ర వృద్ధి రేటు అంచనాలను ప్రభుత్వం ఇందులో వెల్లడించింది.

తలసరి ఆదాయంలో 9.6% వృద్ధి

రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం ప్రస్తుత ధరల వద్ద 2024–25లో 9.6 శాతం వృద్ధితో రూ.3,79,751కు పెరగనుందని అంచనా. ఇదే కాలంలో జాతీయ తలసరి ఆదాయం రూ.2,05,579కే పరిమితం కానుంది. జాతీయ స్థాయితో పోల్చితే రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం 1.8 రెట్లు అధికం కావడం గమనార్హం. రాష్ట్రం మెరుగైన జీవన ప్రమాణాలు, ఉద్యోగ, ఉపాధి అవకాశాలు, ఆర్థికాభివృద్ధిని కలిగి ఉందని ఈ గణాంకాలు సూచిస్తున్నాయి.

జీడీపీ/జీఎస్డీపీ అంటే?

ఒక ఆర్థిక సంవత్సరంలో దేశం/ రాష్ట్రం ఉత్పత్తి చేసిన వస్తు, సేవల మొత్తం విలువే జీడీపీ/జీఎస్డీపీ. దేశం, రాష్ట్ర ఆర్థికాభివృద్ధికి ముఖ్య కొలమానంగా వీటిని పరిగణిస్తారు.

ఉద్యోగ కల్పనలో వ్యవసాయమే టాప్

జూలై 2023–జూన్ 2024 మధ్యకాలంలో నిర్వహించిన పీరియాడిక్ లేబర్ ఫోర్స్ సర్వే (పీఎల్ఎఫ్ఎస్) ప్రకారం రాష్ట్రంలో 42.7 శాతం ఉద్యోగ, ఉపాధి అవకాశాలను ప్రాథమిక రంగాలైన వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాలే కల్పిస్తున్నాయి. సేవల రంగం (తృతీయ రంగం) 34.8 శాతం, ద్వితీయ రంగం 22.5 శాతం అవకాశాలు కల్పిస్తున్నాయి. ఇక రాష్ట్రంలోని మొత్తం మహిళా ఉద్యోగుల్లో 23.9 శాతం, మొత్తం పురుష ఉద్యోగుల్లో 41.5 శాతం సేవల రంగంలోనే పనిచేస్తున్నారు.

భవిష్యత్తు ఈ రంగాలదే..

హైదరాబాద్‌లో 30 వేల మంది విజువల్ ఎఫెక్ట్స్ (వీఎఫ్ఎక్స్), గేమింగ్, యానిమేషన్ వంటి ఎమర్జింగ్ రంగాల్లో పనిచేస్తుండగా, రానున్న సంవత్సరాల్లో ఈ సంఖ్య లక్షకు పెరగనుందని అంచనా.

అసెంబ్లీ ఎన్నికల సందర్భంగా ఆరు గ్యారంటీల పేరుతో రాష్ట్ర ప్రజలకిచ్చిన హామీలతో పాటు మహిళలు, రైతులు, విద్యార్థులకు వర్తించే ఇతర సంక్షేమ పథకాలకు ప్రాధాన్యత ఇస్తూ 2025–26 సంవత్సరానికి బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేసినట్టు ప్రభుత్వ వర్గాలు చెబుతున్నాయి. విద్య, వైద్యం, వ్యవసాయం, గ్రామీణాభివృద్ధి, ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీల సంక్షేమం తదితర రంగాలకు చూపెట్టిన గణాంకాలను చూస్తే ఈ విషయం స్పష్టమవుతుందని అంటున్నాయి. ఆరు గ్యారెంటీలతో పాటు అన్ని సంక్షేమ పథకాలకు కలిపి ఈసారి బడ్జెట్‌లో రూ.90,500 కోట్లు ప్రతిపాదించినట్లు వెల్లడించాయి. ఆరు గ్యారంటీల కింద రూ.56,084 కోట్లు, స్కాలర్ షిప్‌లు, కల్యాణలక్ష్మి, షాదీ ముబారక్, రాజీవ్ యువ వికాసం (కొత్త పథకం), డైట్ చార్జీలు, రైతు బీమా, డ్వాక్రా మహిళలకు వడ్డీ లేని రుణాలు, విద్యుత్ సబ్సిడీలు, రేషన్ బియ్యానికి మరో రూ. 34,416 కోట్లు ప్రతిపాదించినట్లు చెబుతున్నాయి. ఆరు గ్యారంటీల్లో భాగంగా రైతు భరోసా, చేయూత, ఇందిరమ్మ ఇళ్లు, మహిళలకు ఆర్టీసీ బస్సుల్లో ఉచిత ప్రయాణం, గృహలక్ష్మి, గృహజ్యోతి, సన్న ధాన్యానికి బోనస్, రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ, ఇందిరమ్మ ఆత్మీయ భరోసాలకు నిధులు కేటాయించినట్లు ఆ వర్గాలు వివరిస్తున్నాయి.

- సాక్షి, హైదరాబాద్

తగినంత గ్యారంటీ

రుణ సేకరణ లక్ష్యమూ పెరిగింది

అప్పుల విషయానికి వస్తే 2024–25లో ప్రతిపాదించిన మొత్తానికి రూ.7,500 కోట్లు అదనంగా రూ.69 వేల కోట్లకు పైగా సమీకరించాలని ఈ బడ్జెట్‌లో లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు. ఇందులో బహిరంగ మార్కెట్ రుణాలు రూ.64,539 కోట్లు కాగా, కేంద్రం నుంచి, ఇతర రుణాలు కలిపి మొత్తం రూ.69 వేల కోట్లు చూపెట్టారు. ఇది మొత్తం బడ్జెట్‌లో 21 శాతం కంటే ఎక్కువ కావడం గమనార్హం. అప్పులు తీసుకోవడంతో పాటు అప్పులు చెల్లించే పద్దును కూడా ఈసారి పెంచారు. గతంలో చేసిన అప్పులకు వడ్డీ, అసలు చెల్లింపు కింద రూ. 35,217 కోట్లు చూపెట్టారు. ఇది మొత్తం బడ్జెట్‌లో దాదాపు 11.5 శాతం.

సంక్షేమానికి బడ్జెట్‌లో రూ.90 వేల కోట్లు కేటాయించామంటున్న ప్రభుత్వ వర్గాలు

ఆరు గ్యారంటీలకు రూ. 56,000 కోట్లు..

ఇతర సంక్షేమ పథకాలకు రూ. 35,000 కోట్లు..

- రేషన్ షాపుల్లో సన్న బియ్యం, రాజీవ్ యువ వికాసం లాంటి కొత్త పథకాలకు నిధులు
- రైతు బీమా, వడ్డీలేని రుణాలు, కల్యాణలక్ష్మి కొనసాగింపు
- సొంత పన్నుల ఆదాయం, అప్పులపైనే ఆశలు

విద్య, వైద్యానికి కాస్త ఎక్కువగా..

ప్రధాన శాఖల వారీగా పరిశీలిస్తే విద్యా శాఖకు గత ఏడాది కంటే రూ.2 వేల కోట్లు అధికంగా రూ.23 వేల కోట్ల వరకు ప్రతిపాదించారు. వైద్యరంగానికి గత ఏడాది కంటే రూ.800 కోట్లు అధికంగా రూ.12,393 కోట్లు ప్రతిపాదించారు. రైతు రుణమాఫీ చేసిన నేపథ్యంలో వ్యవసాయ రంగానికి గత ఏడాది కంటే కొంచెం తక్కువ నిధులను కేటాయించారు. గత ఏడాది వ్యవసాయ శాఖకు రూ.26,500 కోట్లు ప్రతిపాదించగా, ఈసారి రూ.24,500 కోట్లు చూపెట్టారు. ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీ సంక్షేమ శాఖలకు కలిపి ఈసారి రూ.34,070 కోట్లు కేటాయించారు. గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖకు రూ. 31,605 కోట్లను ప్రతిపాదించారు. ఈసారి కల్యాణలక్ష్మి పథకానికి ప్రత్యేకంగా రూ.3,683 కోట్లు, విద్యార్థుల స్కాలర్ షిప్‌లు, డైట్ చార్జీల కింద రూ.7 వేల కోట్లకు పైగా నిధులు చూపెట్టారు. ఇందిరమ్మ ఇళ్లకు రూ.12 వేల కోట్లు, ఆర్టీసీకి రూ.4,305 కోట్లు కేటాయించారు.

పెరిగిన పన్ను ఆదాయం అంచనాలు

బడ్జెట్‌లో పేర్కొన్న రెవెన్యూ రాబడుల గణాంకాలను పరిశీలిస్తే..ఈసారి రాష్ట్ర సొంత పన్నుల ఆదాయం పద్దు భారీగా కనిపిస్తోంది. గత బడ్జెట్‌తో పోలిస్తే సుమారు రూ.7 వేల కోట్లు అదనంగా పన్ను రాబడుల కింద చూపెట్టారు. 2024–25 ఆర్థిక సంవత్సరానికి రూ.1.38 లక్షల కోట్ల పన్ను ఆదాయ ప్రతిపాదనలు చేయగా, రూ.1.29 లక్షల కోట్లు వసూలు అయ్యాయి. ఈ నేపథ్యంలో ఈసారి రూ.1.45 లక్షల కోట్లను రాష్ట్ర సొంత పన్నుల ఆదాయం కింద చూపెట్టినట్లు ప్రభుత్వ వర్గాలు పేర్కొంటున్నాయి. కేంద్ర పన్నుల్లో వాటాను కలుపుకొంటే ఈ ఆదాయ గణాంకాలు రూ.1.75 లక్షల కోట్లకు చేరాయి. వీటికి తోడు పన్నేతర ఆదాయం, గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్‌లను కలిపి మొత్తం రూ.2.29 లక్షల కోట్ల రెవెన్యూ రాబడులను ప్రతిపాదించారు. గత ప్రతిపాదనల కంటే ఇది రూ.8 వేల కోట్లు ఎక్కువ. గత బడ్జెట్‌లో రూ.2.21 లక్షల కోట్లు రెవెన్యూ రాబడుల కింద చూపెట్టగా, సవరించిన అంచనాల ప్రకారం ఇది రూ.2.02 లక్షల కోట్లు మాత్రమే వచ్చింది. అంటే రెవెన్యూ రాబడులు అంచనాల కంటే రూ.20 వేల కోట్లు తగ్గాయి. అయినా, ఈసారి రెవెన్యూ రాబడులను రూ.2.29 లక్షల కోట్లుగా ప్రతిపాదించారు.

సవరణల బడ్జెట్‌లో భారీ వ్యత్యాసం

2024–25 ఆర్థిక సంవత్సరం సవరించిన అంచనాలను పరిశీలిస్తే ప్రతిపాదనలకు, సవరణల బడ్జెట్‌కు మధ్య భారీ వ్యత్యాసం కన్పిస్తోంది. 2024–25 వార్షిక బడ్జెట్‌లో మొత్తం వ్యయం రూ.2,91,059 కోట్లుగా ప్రతిపాదించగా, సవరించిన అంచనాల మేరకు అది రూ.2,66,034.51 కోట్లకు తగ్గింది. ఈ సవరించిన అంచనాలకు మరో రూ.40 వేల కోట్లను కలిపి ఈసారి బడ్జెట్ మొత్తం వ్యయాన్ని రూ.3,04,965 కోట్లుగా ప్రతిపాదించారు. పన్ను రాబడుల కింద రూ.1.38 లక్షల కోట్లు వస్తాయని 2024–25 బడ్జెట్‌లో ప్రతిపాదించగా, సవరించిన బడ్జెట్‌లో అది రూ.1.29 లక్షల కోట్లకు తగ్గింది. పన్నేతర ఆదాయం రూ.35 వేల కోట్ల వరకు వస్తుందని అంచనా వేయగా, రూ.10 వేల కోట్ల మేర తగ్గి రూ.25 వేల కోట్లుగా నమోదైంది. 2024–25లో రూ.21,636 కోట్లు గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ పద్దు కింద వస్తాయని అంచనా వేయగా, రూ.19,836 కోట్లు మాత్రమే సమకూరినట్లు సవరించిన అంచనాలు వెల్లడిస్తున్నాయి. అప్పుల కింద 2024–25లో ప్రతిపాదించిన మొత్తంలో సింహభాగం సమకూరింది. అన్ని రకాల రుణాలు కలిపి రూ.62 వేల కోట్ల వరకు సమీకరించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకోగా, రూ.60 వేల కోట్లకు పైగా సమకూరాయి.

అప్పుల పద్దు.. మరింత!

తాజా బడ్జెట్‌లో రుణాల సేకరణ లక్ష్యం రూ.69,539 కోట్లు

గత బడ్జెట్‌తో పోలిస్తే రూ.7,500 కోట్లు పెరుగుదల

సాక్షి, హైదరాబాద్

రాష్ట్ర అప్పుల పద్దు ఈసారి కూడా పెరిగిపోయింది. 2024–25 బడ్జెట్ కంటే రూ.7,500 కోట్లు ఎక్కువగా.. 2025–26లో రూ. 69,539 కోట్ల రుణ సమీకరణను ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించింది. ఇందులో రూ.64,539 కోట్లు బహిరంగ మార్కెట్ రుణాలు కాగా.. రూ.4 వేల కోట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి, మరో రూ.1,000 కోట్లను ఇతర రూపాల్లో సమీకరించనుంది. 2024–25లో రూ.62,012 కోట్ల రుణాలను లక్ష్యంగా పెట్టుకోగా.. సవరించిన అంచనాల ప్రకారం రూ.60,440 కోట్లకు తగ్గుతున్నట్టు ప్రభుత్వం పేర్కొంది.

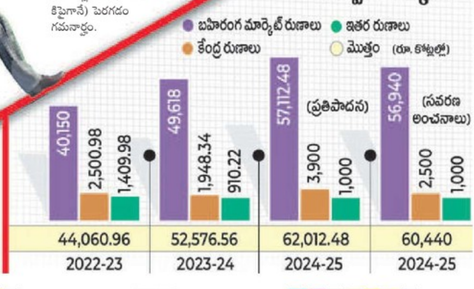
గత అప్పుల చెల్లింపులకు అధికంగానే..

పాత అప్పుల తిరిగి చెల్లింపులకు కూడా ఈసారి బడ్జెట్‌లో భారీ పద్దునే చూపెట్టారు. ఈసారి రుణ లక్ష్యంలో సగం మేర అంటే సుమారు రూ.35వేల కోట్లు పాత అప్పుల అసలు, వడ్డీల కింద చెల్లించాల్సి ఉండనుంది. బడ్జెట్‌లో ప్రజారుణం పద్దు కింద రూ.15,848 కోట్లు చూపారు. ఇవి అప్పుల అసలు చెల్లించేందుకు ప్రతిపాదించగా, వడ్డీల చెల్లింపుకోసం మరో రూ.19,369 కోట్లు చూపారు.

ఏడాదికేడాది పెరుగుతూనే..

రాష్ట్రం ఏర్పాటైనప్పటి నుంచీ అప్పుల చిట్టా పెరిగిపోతోందని.. ఏటికేడు రుణ పద్దు పెరుగుతోందన్న ఆందోళనకు తాజా బడ్జెట్ కూడా ఉపశమనం ఇవ్వలేదు. అప్పులు 2022–23లో రూ.44,060 కోట్లు, 2023–24లో రూ.52,576 కోట్లు, 2024–25లో రూ.60,440 కోట్లుకాగా.. ఈసారి రూ.69,539 కోట్లుగా ప్రతిపాదించారు. అంటే నాలుగేళ్లలో ఏటా చేస్తున్న అప్పుల పద్దు రూ.26 వేల కోట్ల మేర (50శాతానికిపైగానే) పెరగడం గమనార్హం.

నాలుగేళ్ల కిందటితో పోలిస్తే.. ఈసారి అప్పు 50% అధికం

జీఎస్టీ రాబడి రూ. 59 వేల కోట్లు

సాక్షి, హైదరాబాద్: వస్తుసేవల పన్ను (జీఎస్టీ) రూపంలో రూ.59,704 కోట్లు సమకూరుతాయని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తాజా బడ్జెట్‌లో అంచనా వేసింది. ఇందులో రాష్ట్ర జీఎస్టీ (ఎస్‌జీఎస్టీ) కింద రూ.51,000 కోట్లు, కేంద్ర జీఎస్టీ (సీజీఎస్టీ)లో వాటా కింద రూ.8,090 కోట్లు అందుతాయని పేర్కొంది. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం (2024–25) బడ్జెట్‌లో ఎస్‌జీఎస్టీ కింద రూ.50,762 కోట్లు, సీజీఎస్టీ కింద రూ.7,832 కోట్లు కలిపి మొత్తం రూ.58,594 కోట్లు వస్తాయని ప్రభుత్వం అంచనా వేసింది. అయితే సవరించిన అంచనాల్లో జీఎస్టీ రూపంలో రూ. 53,665 కోట్లు మాత్రమే సమకూరుతున్నట్టు పేర్కొంది. ఇందులో సీజీఎస్టీ అంచనాల కంటే కొంచెం ఎక్కువే రాగా, రాష్ట్ర జీఎస్టీ రూ.5 వేల కోట్ల మేర తగ్గడం గమనార్హం. అయినా ఈసారి గత ఏడాది ప్రతిపాదనల కంటే రూ. 250 కోట్లు ఎక్కువగా రూ.51 వేల కోట్లు ఎస్‌జీఎస్టీ వస్తుందని ప్రతిపాదించడం గమనార్హం. మరోవైపు కార్పొరేషన్ పన్ను కింద రూ.8,349 కోట్లు, ఆదాయ పన్ను కింద రూ. 11,140 కోట్లు, కస్టమ్స్ కింద రూ. 1,376 కోట్లు కేంద్రం నుంచి వస్తాయని ప్రభుత్వం బడ్జెట్ అంచనాల్లో పేర్కొంది.

బడ్జెట్ 2025-26లో అంచనా వేసిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం

రాష్ట్ర జీఎస్టీ (ఎస్‌జీఎస్టీ) కింద రూ.51,000 కోట్లు

లోటు భారీగానే..

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్రంలో ద్రవ్యలోటు నానాటికీ పెరుగుతోందని బడ్జెట్ గణాంకాలు చెబుతున్నాయి. 2025–26 ఆర్థిక సంవత్సరం ముగిసేనాటికి ఏకంగా రూ.54,009.74 కోట్లు లోటు ఉంటుందని ప్రభుత్వం అంచనా వేసింది. ప్రస్తుత (2024–25) ఆర్థిక సంవత్సరం ముగిసేసరికి ద్రవ్యలోటు రూ.46,764.46 కోట్లుగా నమోదుకానున్నట్టు సవరించిన అంచనాల్లో వెల్లడించింది. ఇక 2025–26లో ఖర్చులన్నీ పోను రూ.2,738 కోట్లు రెవెన్యూ మిగులు ఉంటుందని తాజా బడ్జెట్‌లో పేర్కొంది. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ. 5,888.71 కోట్లు రెవెన్యూ మిగులు ఉన్నట్టు సవరించిన అంచనాల్లో తెలిపింది. ఇక 2023–24లో రూ. 4,881 కోట్లు రెవెన్యూ మిగులు ఉంటుందని అప్పట్లో అంచనా వేసినా.. సవరించిన అంచనాల్లో అది రూ. 1,704.89 కోట్లకు తగ్గింది.

తొలిసారి రూ. 50 వేల కోట్లు దాటుతున్న ద్రవ్యలోటు

2025-26 ఆర్థిక సంవత్సరం ముగిసేనాటికి రూ. 54 వేల కోట్లకు చేరుతుందని అంచనా

తగ్గిన జీఎస్డీపీ వృద్ధి

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర స్థూల ఉత్పత్తి (జీఎస్డీపీ) వృద్ధిలో తగ్గుదల నమోదయింది. 2023–24లో 11.1 శాతం వృద్ధి రేటు నమోదవగా.. 2024–25లో 10.1 శాతంగా నమోదైనట్టు ప్రభుత్వం అసెంబ్లీ ముందు పెట్టిన ఆర్థిక విధాన పత్రంలో వెల్లడించింది. గత ఏడాది తెలంగాణ జీఎస్డీపీ రూ.14,64,378 కోట్లుకాగా.. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.16,12,579 కోట్లుగా నమోదయింది. ఇక రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయంలోనూ కొంత మేర తగ్గుదల కనిపించింది. 2023–24లో 10.3 శాతం వృద్ధితో తలసరి ఆదాయం రూ.3,46,457గా నమోదవగా.. 2024–25లో 9.6 శాతం వృద్ధితో రూ.3,79,751కి చేరింది. అంటే తలసరి ఆదాయం రూ.36 వేలకుపైగా పెరిగింది.

2023-24లో 11.1 శాతం వృద్ధి.. 2024-25లో 10.1 శాతంగా నమోదు

రూ.16 లక్షల కోట్లు దాటిన రాష్ట్ర స్థూల ఉత్పత్తి

రాష్ట్ర ప్రధాన ఆర్థిక సూచీ గణాంకాలివీ.. (శాతాల్లో)

సూచీ	2023-24	2024-25
జీఎస్డీపీలో స్థూల ద్రవ్యలోటు	3.41	2.90
స్థూల ద్రవ్యలోటులో రెవెన్యూ మిగులు	1.56	12.59
జీఎస్డీపీలో రెవెన్యూ మిగులు	0.05	0.37
జీఎస్డీపీలో మొత్తం అప్పులు	27.57	27.98
రెవెన్యూ ఆదాయంతో పోలిస్తే అప్పులు	238.44	223.25
సొంత పన్ను రాబడులతో పోలిస్తే అప్పులు	297.65	290.68
రెవెన్యూ వ్యయంలో సొంత పన్నుల రాబడులు	80.48	79.11
రెవెన్యూ రాబడుల్లో వడ్డీల చెల్లింపులు	14.38	8.77
రెవెన్యూ రాబడుల్లో జీతాల చెల్లింపులు	23.62	20.16
రెవెన్యూ రాబడుల్లో పింఛన్ల చెల్లింపులు	9.95	5.76
మొత్తం పన్ను రాబడులతో పోలిస్తే పన్నేతర ఆదాయం	14.07	12.77

మూలధన వ్యయం రూ. 36 వేల కోట్లు

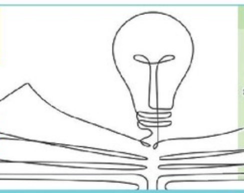

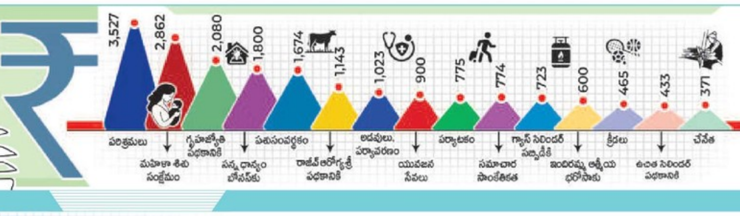
సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర బడ్జెట్ పరిమాణంలో దాదాపు 12 శాతాన్ని ప్రభుత్వం మూలధన వ్యయం కింద చూపింది. 2025–26 బడ్జెట్‌లో రూ.36,504.45 కోట్లను మూలధన వ్యయం కింద ప్రతిపాదించింది. ఇది 2024–25 బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలతో పోలిస్తే రూ.3 వేల కోట్లు ఎక్కువ. 2024–25 బడ్జెట్‌లో రూ.33,486.50 కోట్లను ఈ పద్దు కింద ప్రతిపాదించగా.. సవరించిన అంచనాల ప్రకారం రూ.33,087.85 కోట్లు ఖర్చవుతోంది. ఈసారి మూలధన వ్యయంలో రూ.12,652 కోట్లు సాగునీటి శాఖ పరిధిలోనే ఖర్చు చేయనున్నట్టు ప్రభుత్వం పేర్కొంది. రూ.3,859 కోట్లు గ్రామీణాభివృద్ధి, రూ.3,431.47 కోట్లు రవాణా, రూ.3,458 కోట్లు ఆర్థిక సేవల రంగాల్లో వ్యయం అవుతుందని ప్రతిపాదించింది. సాధారణ సేవలు, సాంఘిక సేవల రంగాల్లో మిగతా మొత్తం ఖర్చవుతుందని అంచనా వేసింది.

గత బడ్జెట్ కంటే రూ. 3 వేల కోట్లు అదనం

ఒక్క సాగునీటి శాఖలోనే మూలధన ఖర్చు రూ.12,652 కోట్లు

2025-26 పద్దు

శాఖ/రంగం	రూ.కోట్లలో
పరిశ్రమలు	3,527
మహిళా శిశు సంక్షేమం	2,862
గృహజ్యోతి పథకానికి	2,080
సన్న ధాన్యం బోనస్‌కు	1,800
పశుసంవర్ధకం	1,674
రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ పథకానికి	1,143
అడవులు, పర్యావరణం	1,023
యువజన సేవలు	900
పర్యాటకం	775
సమాచార సాంకేతికత	774
గ్యాస్ సిలిండర్ సబ్సిడీకి	723
ఇందిరమ్మ ఆత్మీయ భరోసాకు	600
క్రీడలు	465
ఉచిత సిలిండర్ పథకానికి	433
చేనేత	371

సామాజిక, ఆర్థిక సర్వే

ఆర్థికాభివృద్ధికి ఐటీ దన్ను

తృతీయ రంగంలో కీలకమైన ఐటీ రంగం రాష్ట్ర ఆర్థికాభివృ ద్ధికి దన్నుగా నిలిచింది. ఆర్థిక వ్యవస్థను ప్రాథమిక, ద్వితీయ, తృతీయ రంగాలుగా విభజించి ఏ రంగం ఎంత విలువను జోడించిందో (గ్రాస్ వాల్యూ యాడెడ్/జీవీఏ) లెక్కిస్తారు. పరిశ్రమలు, టెక్నాలజీని ప్రోత్సహించడానికి బడ్జెట్‌లో చేసిన కేటాయింపులు దీనికి దోహదపడ్డాయి. రాష్ట్ర ఆర్థికాభివృద్ధికి 66.3 శాతం చేయూత తృతీయ రంగమే అందిస్తుండగా, ప్రాథమిక, ద్వితీయ రంగాల వాటాలు 17.3 శాతం, 16.4 శాతంగా ఉండనున్నట్లు సామాజిక ఆర్థిక సర్వే అంచనా వేసింది.

ప్రాథమిక రంగంలో వ్యవసాయం, అనుబంధ రంగాలు, మైనింగ్, క్వారియింగ్ వస్తాయి. ప్రాథమిక రంగం 5.5 శాతం వృద్ధి రేటుతో రాష్ట్ర జీఎస్‌డీపీకి రూ.2,56,498 కోట్ల విలువను జోడించనుందని అంచనా.

ద్వితీయ రంగంలో పరిశ్రమలు, తయారీ, నిర్మాణం, విద్యుత్, గ్యాస్, నీటి సరఫరా, ఇతర సేవలు రానుండగా, ఈ రంగం 7.6 శాతం వృద్ధి రేటుతో రూ.2,43,081 కోట్ల విలువను జోడించనుందని అంచనా.

ఇక తృతీయ రంగంలో వాణిజ్యం, మరమ్మతు సేవలు, హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లు, రవాణా, స్టోరేజీ, కమ్యూనికేషన్, ప్రసార సేవలు, ఆర్థిక సేవలు, స్థిరాస్తి, గృహాల యాజమాన్యం, వృత్తి సేవలు, ప్రజాపాలన వంటి సేవలు రానుండగా, ఈ రంగం 11.2 శాతం వృద్ధి రేటుతో రూ.9,83,529 కోట్ల విలువను జోడించనుందని అంచనా. తృతీయ రంగంలోని స్థిరాస్తి, గృహాల యాజమాన్యం, వృత్తి సేవలు వంటి ఉపరంగాలు రాష్ట్ర జీఎస్‌డీపీకి ఏకంగా 24.9 శాతం విలువ (గ్రాస్ స్టేట్ వాల్యూ యాడెడ్/జీఎస్‌వీఏ)ను జోడిస్తుండగా, వాణిజ్యం, రిపేర్, హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లు 18.2 శాతం, రవాణా, స్టోరేజీ, కమ్యూనికేషన్, ప్రసార సేవలు 7.5 శాతం, ఆర్థిక సేవలు 5 శాతం, ప్రజాపాలన 2.9 శాతం, ఇతర సేవలు 7.9 శాతం విలువను జోడిస్తున్నాయి.

సేవల రంగంలో భాగమైన స్థిరాస్తి, గృహాల యాజమాన్యం, వృత్తిసేవలు 15.4 శాతం వృద్ధితో ముందంజలో ఉండనుండగా, ఇతర సేవలు 11.7 శాతం, వాణిజ్యం, రిపేర్లు, హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లు 11.1 శాతం వృద్ధిని నమోదు చేయనున్నాయి.

యువజనాభ్యుదయం, పర్యాటక శాఖకు రూ.1,411 కోట్లు

తాజా బడ్జెట్‌లో పర్యాటక శాఖకు ప్రభుత్వం రూ.775 కోట్లు కేటాయించింది. పర్యాటక ప్రాంతాల్లో అభివృద్ధి పనులను పీపీపీ పద్ధతిలో నిర్వహించాలని నిర్ణయించినందున ప్రైవేట్ నిధులు వస్తాయని అంచనా వేస్తోంది. దీంతో ప్రభుత్వపరంగా పరిమిత మొత్తంలోనే నిధులు కేటాయించింది. దీంతోపాటు యువజనాభ్యుదయం, పురావస్తు, సాంస్కృతిక విభాగాలకు కలిపి రూ.1,411 కోట్లు కేటాయించింది. దేవాదాయ శాఖకు రూ.190 కోట్లు ప్రతిపాదించింది.

అంకెల్లో పెరిగింది శాతంలో తగ్గింది

2025-26 బడ్జెట్‌లో విద్యకు రూ.**23,108** కోట్లు

రూ.1,816 కోట్లు గత బడ్జెట్‌తో పోలిస్తే అధికంగా కేటాయించింది

7.57% మొత్తం బడ్జెట్‌లో కేటాయింపు

7.77% 2024-25 బడ్జెట్‌లో కేటాయించింది

పాఠశాల విద్యకు 13,763 కోట్లు పెరిగినా 10 వేల మంది కొత్త టీచర్ల జీతాలకే ఇది చెల్లు

తాజా బడ్జెట్‌లో ప్రభుత్వం విద్యా రంగానికి రూ.23,108 కోట్లు కేటాయించింది. గత బడ్జెట్‌తో పోలిస్తే రూ.1,816 కోట్లు ఎక్కువని పేర్కొంది. మొత్తం బడ్జెట్‌లో విద్యాశాఖ వాటా 7.57 శాతంగా ఉంది. అయితే గత బడ్జెట్‌తో పోలిస్తే కేటాయింపు పెరిగినా, మొత్తం బడ్జెట్‌ను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే ఈసారి కేటాయింపుల శాతం తగ్గింది. 2024-25 బడ్జెట్ మొత్తం రూ.2,74,058 కోట్లు. ఇందులో విద్యా రంగం కేటాయింపులు రూ.21,292 కోట్లు అంటే మొత్తం బడ్జెట్‌లో 7.77 శాతం. కానీ 2025-26 మొత్తం బడ్జెట్ రూ.3,04,965 కోట్లు. ఇందులో విద్యారంగానికి కేటాయింపులు రూ.23,108 కోట్లు. అంటే 7.57 శాతం. అంటే 2024-25తో పోల్చుకుంటే ఈసారి విద్యకు 0.20 శాతం మేర కేటాయింపులు తగ్గాయన్నమాట. ప్రైవేటుకు దీటుగా ప్రభుత్వ స్కూళ్లలో మౌలిక సదుపాయాల కల్పన, డిజిటల్ విద్య, ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్‌తో బోధన, విశ్వవిద్యాలయాల ఆధునీకరణ, బోధనా సిబ్బంది నియామకాలు, ఉన్నత విద్యలో సాంకేతిక పురోగతి, నైపుణ్యాభివృద్ధి కల్పన, ప్రభుత్వ వర్సిటీల పరిధిలో తీసుకొచ్చే కొత్త కంప్యూటర్ కోర్సులకు మౌలిక వసతులు కల్పనకు సరిపడా నిధుల కేటాయింపు జరగలేదని విద్యారంగ నిపుణులు అంటున్నారు.

విద్య పద్దులో ఇవీ కీలకాంశాలు..

పాఠశాల విద్యకు రూ.19,341.23 కోట్లు కేటాయించారు. గత బడ్జెట్‌తో పోలిస్తే ఇది రూ.13,763 కోట్లు ఎక్కువ. కేటాయింపుల్లో 91 శాతం టీచర్లు, సిబ్బంది వేతనాలకే ఖర్చవుతుంది. గత ఏడాది కొత్తగా 10 వేల మంది టీచర్ల నియామకం చేపట్టారు. దీంతో వేతనాల ఖర్చు పెరగనుంది.

రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 26 వేల ప్రభుత్వ స్కూళ్లున్నాయి. వీటిల్లో 3 వేల స్కూళ్లల్లో డిజిటల్ విద్య, మరో 1,500 స్కూళ్లల్లో ఏఐ టెక్నాలజీతో బోధన చేపడతామని ప్రభుత్వం తెలిపింది. తొలిదశలో రూ.50 కోట్లు ఖర్చవుతుందని విద్యాశాఖ అంచనా వేయగా..ప్రస్తుత బడ్జెట్‌లో రూ.40 లక్షలు కేటాయించారు. పరీక్షల నిర్వహణకు రూ.6 కోట్ల నుంచి రూ.7.50 కోట్లకు నిధులు పెంచారు.

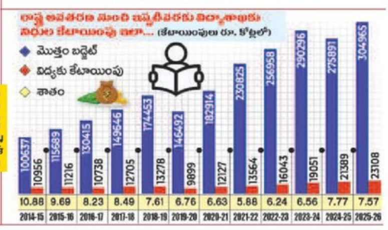
ఉన్నత విద్యకు గత బడ్జెట్‌లో రూ.2,554.88 కోట్లు కేటాయించారు. ఈసారి రూ.506 కోట్లు పెంచి రూ.3,061.11 కోట్లు కేటాయించారు. ఇందులో ఉస్మానియా, మహిళా యూనివర్సిటీలు ఒక్కోదానికి రూ.100 కోట్లు చొప్పున ఇచ్చారు. కేటాయింపుల్లో రూ.2,500 కోట్లు సిబ్బంది వేతనాలు, నిర్వహణకే వెళ్తాయి. వర్సిటీల్లో 3 వేల బోధన సిబ్బంది ఖాళీలు భర్తీ చేయాల్సి ఉంది. మౌలిక సదుపాయాల కోసం కనీసం రూ.100 చొప్పున ఇవ్వాలని అన్ని వర్సిటీలు కోరాయి. కానీ రెండు వర్సిటీలు తప్ప అన్నింటికీ రూ.31 కోట్లు మాత్రమే దక్కాయి.

ఉన్నత విద్యలో సమూల మార్పుల దిశగా అనేక నివేదికలు రూపొందించారు. ఇప్పటికే వర్సిటీల్లో కొత్త కోర్సులు తీసుకొచ్చారు. కంప్యూటర్ అనుబంధ కోర్సులకు ప్రత్యేక మౌలిక వసతుల కల్పన అవసరం. వీటికోసం రూ.500 కోట్లు కావాలని ప్రతిపాదించినా వాటి ఊసు లేదు.

యంగ్ ఇండియా ఇంటిగ్రేటెడ్ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ఏర్పాటును ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా భావిస్తున్న సంగతి తెలిసిందే. నియోజకవర్గానికి ఒకటి చొప్పున వీటిని ఏర్పాటు చేస్తామని ప్రకటించింది. రూ.11,600 కోట్ల మంజూరుకు పాలనపరమైన అనుమతులూ ఇచ్చింది.

ఇంటిగ్రేటెడ్ స్కూల్స్‌కు రూ.2,900 కోట్లే..

కానీ ప్రస్తుత బడ్జెట్‌లో ఈ స్కూళ్ల నిర్మాణానికి ప్రత్యేక అభివృద్ధి నిధి కింద రూ.2,900 కోట్లే కేటాయించింది. ఒక్కో స్కూల్‌కు రూ.200 కోట్లు వెచ్చించినా, ఈ ఏడాది మొదలు పెట్టే స్కూళ్ల సంఖ్య 15కు మించే అవకాశం లేదు. నైపుణ్యాభివృద్ధి దిశగా కాలేజీల్లో స్కిల్ కోర్సులు, ఏఐ విద్యా విధానం ప్రతిపాదనలు సిద్ధం చేసినా... వీటికి నిధుల కేటాయింపును చూపించలేదు. పారిశ్రామిక కార్పస్ ఫండ్ నుంచి వీటిని అమలు చేయాలనే ఆలోచనతో ఉంది.

సంవత్సరం	మొత్తం బడ్జెట్	విద్యకు కేటాయింపు	శాతం
2014-15	100637	10956	10.88
2015-16	115689	11216	9.69
2016-17	130415	10738	8.23
2017-18	149646	12705	8.49
2018-19	174453	13278	7.61
2019-20	146492	9899	6.76
2020-21	182914	12127	6.63
2021-22	230825	13564	5.88
2022-23	256958	16043	6.24
2023-24	290296	19051	6.56
2024-25	275891	21389	7.77
2025-26	304965	23108	7.57

6 గ్యారంటీలు రూ.56 వేల కోట్లు

ఎన్నికల హామీలకు వరుసగా రెండో ఏడాదీ ప్రాధాన్యత

గత బడ్జెట్‌లో కేటాయింపు కంటే రూ.9వేల కోట్లు ఎక్కువ

సాక్షి, హైదరాబాద్: అసెంబ్లీ ఎన్నికల సందర్భంగా ప్రజలకిచ్చిన ప్రధాన హామీలైన ఆరు గ్యారంటీల కోసం బడ్జెట్‌లో రూ.56,084 కోట్లు కేటాయించారు. వీటికి వరుసగా రెండో ఏడాది కూడా ప్రాధాన్యమిస్తూ గత బడ్జెట్‌లో కేటాయించిన దాని కంటే రూ.9వేల కోట్ల వరకు అదనంగా ప్రతిపాదించడం విశేషం. రైతుభరోసా, చేయూత, ఇందిరమ్మ ఇళ్లు, ఆర్టీసీ బస్సుల్లో మహిళలకు ఉచిత ప్రయాణం, 200 యూనిట్లలోపు ఉచిత కరెంటు, సన్నధాన్యానికి బోనస్, రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ, రూ.500కే గ్యాస్ సిలిండర్, ఇందిరమ్మ ఆత్మీయ భరోసాలకు ఈ నిధులను కేటాయిస్తున్నట్టు బడ్జెట్ పత్రంలో పేర్కొన్నారు. రైతు భరోసాకు గత ఏడాది కంటే రూ.3వేల కోట్లు పెంచగా, గత ఏడాది తరహాలోనే పింఛన్లకు నిధులు చూపెట్టారు. అంటే ఈసారి కూడా పింఛన్ల పెంపు హామీ పరిష్కారమయ్యే అవకాశాలు కనిపించడం లేదని బడ్జెట్ గణాంకాలు చెబుతున్నాయి. ఇక, నియోజకవర్గానికి 3,500 ఇళ్ల చొప్పున రాష్ట్రంలోని 119 నియోజకవర్గాల్లో అవసరమయ్యే 4 లక్షలకుపైగా ఇందిరమ్మ ఇళ్ల కోసం రూ.12,571 కోట్లు బడ్జెట్‌లో కేటాయించారు. ఇళ్ల నిర్మాణంలో కేంద్రమిచ్చే సాయం పోను ఈ నిధులు సరిపోతాయని ఆర్థిక శాఖ వర్గాలు చెబుతున్నాయి. అదేవిధంగా ఆర్టీసీ బస్సుల్లో మహిళలకు ఉచిత ప్రయాణం, గృహజ్యోతి, గృహలక్ష్మికి తగిన కేటాయింపులు చేశామని అంటున్నాయి. అయితే, మహిళలకు నెలకు రూ.2,500 చొప్పున భృతి ఇస్తామనే ముఖ్యమైన గ్యారంటీతోపాటు ఆరు గ్యారంటీల్లోని ఇతర అంశాలను బడ్జెట్‌లో ప్రస్తావించకపోవడం గమనార్హం. అంటే ఆ గ్యారంటీల అమలుకు మరో ఏడాది ఆగాల్సిందేనన్న మాట.

ఆరు గ్యారంటీలకు బడ్జెట్ కేటాయింపులు ఇలా..

పథకం	రూ.కోట్లు
రైతు భరోసా	18,000
చేయూత	14,861
ఇందిరమ్మ ఇళ్లు	12,571
మహాలక్ష్మి (ఆర్టీసీ)	4,305
గృహజ్యోతి	2,080
సన్న ధాన్యానికి బోనస్	1,800
రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ	1,143
ఎల్పీజీ సబ్సిడీ	723
ఇందిరమ్మ ఆత్మీయ భరోసా	600
మొత్తం	56,084 కోట్లు

రోడ్లు, భవనాల శాఖకు రూ.5,907 కోట్లు

సాక్షి, హైదరాబాద్: రోడ్లు, భవనాల శాఖకు ప్రభుత్వం రూ.5,907 కోట్లను ప్రతిపాదించింది. ఇందులో రీజినల్ రింగురోడ్డుకు గత బడ్జెట్‌లో చూపినట్టుగానే రూ.1,525 కోట్లను చూపింది. భూసేకరణకు వీటిని వినియోగించనున్నారు. గత బడ్జెట్‌లో ఈ నిధులను చూపినా, వాటిని వినియోగించలేదు. ఇక మండల కేంద్రాల నుంచి జిల్లా కేంద్రాలకు రెండు వరుసల రోడ్ల నిర్మాణానికి రూ. 50 కోట్లను మాత్రమే ప్రతిపాదించింది. జిల్లాల్లో సమీకృత కలెక్టరేట్ భవనాల కోసం రూ.300 కోట్లు, నక్సల్ ప్రభావిత ప్రాంతాల్లో రోడ్ల నిర్మాణానికి రూ.251 కోట్లు కేటాయించింది. హైబ్రిడ్ యాన్యూట్ మోడ్‌లో రోడ్లను అభివృద్ధి చేయాలని ప్రభుత్వం ఇటీవల నిర్ణయించిన విషయం తెలిసిందే. ఇందుకుగాను రూ.300 కోట్లను బడ్జెట్‌లో చూపింది.

ఏటేటా పెరుగుతూనే ఉన్నాయ్

మొత్తం రాష్ట్ర అప్పులు రూ. 6,92,731 కోట్లు

మార్కెట్ రుణాలు రూ. 4,51,203 కోట్లు..

ప్రభుత్వ గ్యారంటీలతో తీసుకున్న అప్పులు రూ.2,41,528 కోట్లు

2023-24 కంటే.. 2024-25లో పెరిగిన అప్పు రూ. 48,000 కోట్లు

ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం 2024-25లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెచ్చిన అప్పు రూ.1,57,351 కోట్లు. ఇదే సమయంలో గతంలో చేసిన అప్పులకు అసలు, వడ్డీ కింద చేసిన చెల్లింపులు రూ.1,09,812 కోట్లు. సుమారు మరో రూ.48 వేల కోట్లు అవసరాల కోసం వాడుకుంది. ఈ మేరకు రాష్ట్ర మొత్తం అప్పు పెరిగింది. బడ్జెట్ సమావేశాల్లో భాగంగా అసెంబ్లీకి సమర్పించిన ఆర్థిక విధాన పత్రంలో ప్రభుత్వం ఈ వివరాలను వెల్లడించింది. 'ద్రవ్య జవాబుదారీ, బడ్జెట్ నిర్వహణ (ఎఫ్ఆర్‌బీఎం)' చట్టానికి లోబడి నేరుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన అప్పులు రూ.4,51,203 కోట్లకు చేరాయి. 2023-24లో ఇది రూ.4,03,664 కోట్లు మాత్రమే. ఇక కార్పొరేషన్లు, స్పెషల్ పర్పస్ వెహికల్స్ (ఎస్‌పీవీ)కు గ్యారంటీలు ఇచ్చి తెచ్చిన రుణాలు రూ.2,41,528 కోట్లు. ఇవి కూడా కలిపి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మొత్తం అప్పులు రూ. 6,92,731 కోట్లకు చేరాయి.

సాక్షి, హైదరాబాద్

రుణాలు, గ్యారంటీలు కలిపి రాష్ట్ర అప్పుల తీరు (రూ.కోట్లలో)

కేటగిరీ	ఏడాదిలో తెచ్చిన రుణాలు 2023-24 ప్రతిపాదన	ఏడాదిలో తెచ్చిన రుణాలు 2024-25 సవరణ అంచనా	తిరిగి చెల్లింపులు 2023-24 ప్రతిపాదన	తిరిగి చెల్లింపులు 2024-25 సవరణ అంచనా	ఔట్ స్టాండింగ్ 2023-24 ప్రతిపాదన	ఔట్ స్టాండింగ్ 2024-25 సవరణ అంచనా
మార్కెట్ రుణాలు	49,618	56,940	9,341	13,118	3,14,546	3,58,368
కేంద్ర రుణాలు	1,948	2,500	325	398	18,057	20,159
ఎన్ఎస్ఎస్ఎఫ్	0	0	827	1,389	4,723	3,334
బ్యాంకు రుణాలు	99,008	1,100	99,123	2,097	13,194	12,197
ప్రావిడెంట్ ఫండ్	3,468	3,181	1,568	2,226	16,862	17,816
ఫండ్స్ డిపాజిట్	76,587	93,630	72,266	90,584	36,283	39,328
మొత్తం	2,30,629	1,57,351	1,83,451	1,09,812	4,03,664	4,51,203

కార్పొరేషన్లు, ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకు ప్రభుత్వ గ్యారంటీలతో తీసుకున్న అప్పులు: రూ. 2,41,528 కోట్లు

ఇవి కూడా కలిపితే మొత్తం రాష్ట్ర అప్పులు: రూ. 6,92,731 కోట్లు

ప్రభుత్వ గ్యారంటీ లేకుండా ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు, స్పెషల్ పర్పస్ వెహికల్ (ఎస్‌పీవీ) కింద తీసుకున్న రుణాలు రూ.59,956 కోట్లు. వీటిని ఆయా సంస్థలే చెల్లించుకుంటాయి.

హోం శాఖకు స్వల్పంగా పెంపు

సాక్షి, హైదరాబాద్: హోంశాఖకు ఈ బడ్జెట్‌లో నిధులు స్వల్పంగా పెరిగాయి. గత వార్షిక బడ్జెట్‌లో రూ.9,564 కోట్లు కేటాయించగా, 2025-26 బడ్జెట్‌లో రూ.10,188 కోట్లు కేటాయించారు. మొత్తం బడ్జెట్‌లో సిబ్బంది జీతభత్యాలు ఇతర ఖర్చులు కలిపి నిర్వహణ పద్దు కింద రూ.9,337 కోట్లు, ప్రగతి పద్దు కింద పలు పనులకు రూ.851 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ బడ్జెట్‌లోనూ యాంటీ నార్కోటిక్స్

గత ఏడాది రూ.**9,564** కోట్లు..

ఈ బడ్జెట్‌లో రూ.**10,188** కోట్లు

బ్యూరో, సైబర్ సెక్యూరిటీ బ్యూరోకు నిధుల కేటాయింపుల్లో ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు. సైబర్ నేరాల కట్టడితోపాటు డ్రగ్స్ ముఠాలను అడ్డుకోవడం... మత్తు పదార్థాల కట్టడికి కఠిన చర్యలు తీసుకుంటామని సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి పలు సందర్భాల్లో ప్రస్తావించారు. అందుకు తగ్గట్టుగానే ఈ రెండు విభాగాలకూ గత బడ్జెట్‌తో పోలిస్తే ఎలాంటి కోత విధించలేదు. సముచిత స్థానం కల్పించారు. 2024-25 బడ్జెట్ మాదిరే ఈ బడ్జెట్‌లోనూ సైబర్ సెక్యూరిటీ బ్యూరోకు రూ.15 కోట్లు, తెలంగాణ యాంటీ నార్కోటిక్స్ బ్యూరోకు రూ.20 కోట్లు కేటాయించారు. కొత్త పోలీస్‌స్టేషన్లు, కార్యాలయాలు, స్టాఫ్ క్వార్టర్స్ నిర్మాణానికి గత బడ్జెట్‌లో రూ.90 కోట్లు కేటాయించి.. అందులో రూ.49 కోట్ల 81 లక్షలు ఖర్చు చేశారు. ఈ ఏడాది బడ్జెట్‌లోనూ రూ.90 కోట్లు కేటాయించారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా పోలీస్ కమ్యూనికేషన్ నెట్‌వర్క్ టెక్నాలజీ, ఇతర పరికరాల కొనుగోలుకు రూ.21.55 కోట్లు కేటాయించారు. గత బడ్జెట్‌లో మాదిరిగానే ఈసారి కూడా జైళ్లశాఖకు రూ.16.78 కోట్లు, అగ్నిమాపకశాఖకు రూ.26.39 కోట్లు కేటాయించారు. ఇంటెలిజెన్స్ విభాగానికి రూ.108.70 కోట్లు కేటాయించారు. గ్రేహౌండ్స్‌కు గత బడ్జెట్‌లో రూ.3.17 కోట్లు కేటాయించగా.. ప్రస్తుత బడ్జెట్‌లో రూ.6 కోట్లు కేటాయించారు.

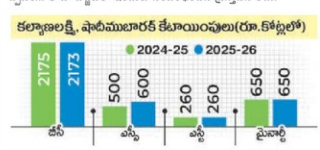
కల్యాణ లక్ష్మికి పెరిగిన కేటాయింపులు

సాక్షి, హైదరాబాద్: సంక్షేమ శాఖల ద్వారా అమలవుతున్న కల్యాణలక్ష్మి, షాదీముబారక్ పథకాలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తాజా బడ్జెట్‌లో కేటాయింపులు స్వల్పంగా పెంచింది. ఈ రెండింటికి కలిపి రూ.3,683 కోట్లు కేటాయించింది. గత బడ్జెట్‌లో రూ.3,585 కోట్లు కేటాయించగా.. ఈసారి రూ.98 కోట్లు పెంచింది. తాజాగా కల్యాణలక్ష్మి పథకం కింద అత్యధికంగా బీసీ సంక్షేమ శాఖకు రూ.2,173 కోట్లు, ఎస్సీ సంక్షేమ శాఖకు రూ.600 కోట్లు, గిరిజన

కల్యాణలక్ష్మి, షాదీముబారక్‌లకు కలిపి రూ.3,683 కోట్లు

సంక్షేమ శాఖకు రూ.260 కోట్లు, షాదీముబారక్ కింద మైనార్టీ సంక్షేమ శాఖకు రూ.650 కోట్లు చొప్పున నిధులు కేటాయించారు. గత బడ్జెట్‌తో పోలిస్తే బీసీ సంక్షేమ శాఖకు కేటాయింపుల్లో రూ.2 కోట్లు కోత పడగా... ఎస్సీ సంక్షేమ శాఖకు రూ.100 కోట్లు అదనంగా కేటాయించారు. మరోవైపు కల్యాణలక్ష్మి, షాదీముబారక్ పథకం లబ్ధిదారులకు ఆర్థిక సాయంతో పాటు తులం బంగారం కూడా ఇస్తామని కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో ప్రకటించినప్పటికీ... తాజా బడ్జెట్‌లో ఇందుకు సంబంధించిన ప్రస్తావన లేదు.

	2024-25	2025-26
బీసీ	2175	2173
ఎస్సీ	500	600
ఎస్టీ	260	260
మైనార్టీ	650	650

అడవులకు అంతంతే..

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో అటవీ, పర్యావరణ, సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ శాఖకు రూ.1,023 కోట్లు ప్రతిపాదించారు. గత బడ్జెట్‌తో పోల్చితే (రూ.1,063.87 కోట్లు) రూ.40.87 కోట్లు తక్కువ. ఇందులో భాగంగా.. ఫారెస్ట్ అండ్ వైల్డ్‌లైఫ్ కింద రూ.162.13 కోట్లు ప్రతిపాదించారు. ఇందులో స్టేట్‌సెక్టర్ స్కీమ్స్ కింద రూ.128.64, మ్యాచింగ్ స్టేట్ షేర్ కింద రూ.13.88 కోట్లు, సెంట్రల్లీ స్పాన్సర్డ్ స్కీమ్స్ కింద రూ.19.61 కోట్లుగా ఉంది. అయితే గత బడ్జెట్‌లోనూ రూ.162.13 కోట్లుగా చెప్పి, సవరించిన బడ్జెట్‌లో రూ.149.49 కోట్లుగా చూపారు.

- తెలంగాణ బయో డైవర్సిటీ బోర్డుకు రూ. 27 కోట్లు ప్రతిపాదించారు. 13వ ఆర్థిక సంఘం నుంచి తెలంగాణ కాలుష్య నియంత్రణ మండలికి ఎలాంటి కేటాయింపులు చేయలేదు (గత బడ్జెట్‌లోనూ అంతే).
- రాష్ట్రంలోని అటవీ విస్తీర్ణాన్ని 24.05 శాతం నుంచి 33 శాతం వరకు పెంచేందుకు జాతీయ అటవీ విధాన లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటున్నట్టు ఆర్థిక మంత్రి భట్టి విక్రమార్క తెలిపారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 18 ప్రాంతాలను ఎకో టూరిజం కేంద్రాలుగా పర్యావరణ హితం, వన్యప్రాణుల సంరక్షణ నిబంధనల మేరకు అభివృద్ధి చేయనున్నట్టు ప్రకటించారు.

వేతనాలకు రూ.40 వేల కోట్లు.. పెన్షన్లకు రూ.11 వేల కోట్లు

సాక్షి, హైదరాబాద్ : రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో రూ. 50 వేల కోట్లకుపైగా ఉద్యోగుల వేతనాలు, ఉద్యోగ విరమణ చేసిన వారి పెన్షన్ల చెల్లింపులకు వెళుతున్నట్టు ప్రభుత్వం వెల్లడించింది. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల ఉద్యోగులు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు, స్థానిక సంస్థలు, వర్సిటీలు ఇలా మొత్తం రాష్ట్రంలో 8,09,861 మంది ఉద్యోగులున్నట్టు తెలిపింది. ఉద్యోగులపై ఏటా రూ.40,739 కోట్లు, పెన్షన్ల కింద రూ.11,642 కోట్లు చెల్లిస్తున్నట్టు పేర్కొంది. పెన్షన్ల తర్వాత ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు అధిక సంఖ్యలో ఉంటే, ఆ తర్వాత ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల్లో పనిచేసే వారి సంఖ్య ఉంది.

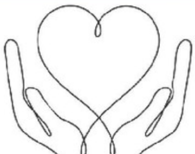
ఉద్యోగుల వివరాలు ఇలా..

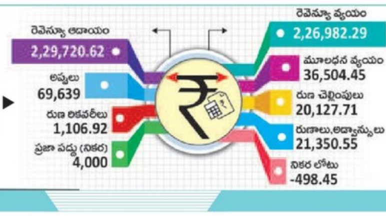
ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు :	2,34,597	మునిసిపాలిటీలు, కార్పొరేషన్లు :	5,712
పెన్షనర్లు :	2,88,169	పట్టణాభివృద్ధి సంస్థలు :	323
ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు:	1,14,869	జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థలు:	324
న్యాయ వ్యవస్థ:	9,557	విశ్వవిద్యాలయాలు:	5,266
ఎయిడెడ్ విద్యా సంస్థలు:	2,220	సహకార సంస్థలు, ఇతర ప్రభుత్వ బాడీస్:	34,516
జిల్లా, మండల పరిషత్‌లు:	98,278	దేవాలయాలు:	2,518
గ్రామ పంచాయతీలు	:13,512		

రుణాలు..: ద్రవ్య బాధ్యత, బడ్జెట్ నిర్వహణ (ఎఫ్ఆర్‌బీఎం) కింద 2024-25 ఆర్థిక సంవత్సరంలో మొత్తం అప్పులు జీఎస్‌డీపీలో 27.38 శాతంగా అంచనా వేస్తే..సవరించిన అంచనాలకు వచ్చేసరికి అది కాస్త 27.98 శాతానికి పెరిగినట్టు చూపించారు.

సాక్షి
గురువారం । 20 । మార్చి । 2025 । ముంబై । www.sakshi.com

2025-26 పద్దు

గ్రామీణాభివృద్ధికి అధిక నిధులు..

“బడ్జెట్‌లో సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ తర్వాత పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధికి అధిక నిధులు కేటాయించాం. గుంట భూమి లేని ఉపాధి కూలీలకు ఇందిరమ్మ ఆత్మీయ భరోసా కింద రూ.600 కోట్లు, ఇంకా మహిళా శ్రేయస్సును దృష్టిలో పెట్టుకుని ఎక్కువ నిధులు కేటాయించాం. ఆర్థిక ఒత్తిడిలో ఉన్నా ఆరు గ్యారంటీలకు అధిక ప్రాధాన్యమిచ్చాం. ఆర్థిక అవకాశాలు, ప్రజల అవసరాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని రూపొందించిన సమగ్ర బడ్జెట్ ఇది. 100 శాతం మహిళా సంక్షేమానికి పెద్ద పీట వేసిన బడ్జెట్.

– మంత్రి సీతక్క

‘చేప’కు రూ.250 కోట్లు

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర వార్షిక బడ్జెట్‌లో మత్స్యశాఖకు కేటాయింపుల్లో ఎలాంటి మార్పు చేర్పులు చేయలేదు. గత ఏడాది రూ.250 కోట్లు కేటాయిస్తే.. ఈ ఏడాది కూడా ప్రభుత్వం రూ.250 కోట్లు కేటాయించింది. 2024–25లో రూ.250 కోట్లు కేటాయిస్తే.. అందులో రూ.231 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేసింది. మత్స్యశాఖ ఇంకా రూ.20 కోట్లు ఖర్చు చేయలేదు. దీంతో ప్రభుత్వం ఆ శాఖకు ఎలాంటి బడ్జెట్ పెంపు లేకుండా.. రూ.250 కోట్లు కేటాయించింది.

బీసీలకు సంక్షేమం

రూ.11,405 కోట్లు కేటాయింపు

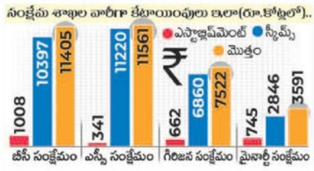
2024-25 బడ్జెట్‌తో పోలిస్తే రూ.2,200 కోట్లు పెరుగుదల

నాలుగు సంక్షేమ శాఖలకు కలిపి రూ.34,079 కోట్లు ప్రతిపాదన

రాజీవ్ యువ వికాసానికి రూ.6 వేల కోట్లు

సాక్షి, హైదరాబాద్: వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖకు తాజా బడ్జెట్ భారీ ఊరటనిచ్చింది. 2025–26 బడ్జెట్‌లో బీసీ సంక్షేమ శాఖకు రూ.11,405 కోట్లు కేటాయించారు. ఇందులో శాఖాపరమైన అవసరాల కోసం రూ.1,008 కోట్లు కేటాయించగా.. సంక్షేమ పథకాల కోసం రూ.10,397 కోట్లు కేటాయించారు. 2024–25 బడ్జెట్‌లో బీసీ సంక్షేమ శాఖకు రూ.9,200.32 కోట్లు కేటాయించగా ప్రస్తుతం రూ.2,204 కోట్లు అదనంగా ప్రతిపాదించారు. వివిధ కులాలకు చెందిన ఒక్కో ఆర్థిక సహకార సంస్థకు రూ.50 కోట్లు చొప్పున కేటాయించారు. వడ్డెర, కృష్ణబలిజ, వాల్మీకి బోయ, భట్రాజు, విశ్వబ్రాహ్మణ, శాలివాహన, కల్లుగీత, సగర, నాయీబ్రాహ్మణ, వాషర్‌మెన్, ముదిరాజ్, కుమ్మర, మున్నూరుకాపు, పద్మశాలి, పెరిక, లింగాయత్, మేర, గంగపుత్ర కార్పొరేషన్లకు నిధులు ప్రతిపాదించారు. రజక, నాయీబ్రాహ్మణ కార్పొరేషన్లకు విద్యుత్ చార్జీల రాయితీకి రూ.100 కోట్లు చొప్పున కేటాయించారు. ఎంబీసీ కార్పొరేషన్‌కు రూ.400 కోట్లు కేటాయించారు.

- 4 ప్రధాన సంక్షేమ శాఖలకు తాజా బడ్జెట్లో రూ.34,079 కోట్లు కేటాయించారు. ఇందులో బీసీ శాఖకు రూ.11,405 కోట్లు, ఎస్సీడీడీకి రూ.11,561 కోట్లు, గిరిజన సంక్షేమానికి రూ.7,522 కోట్లు, మైనార్టీ సంక్షేమ శాఖకు రూ.3,591 కోట్లు కేటాయించారు. షెడ్యూల్డ్ కులాల అభి వృద్ధి శాఖకు తాజా బడ్జెట్‌లో రూ.11,561 కోట్లు కేటా యించారు. ఇందులో తెలంగాణ సాంఘిక సంక్షేమ గురు కుల విద్యా సంస్థల సొసైటీకి రూ.4,394.68 కోట్లు కేటా యించారు. దళితబంధు పథకానికి (అంబేడ్కర్ అభయ హస్తం) రూ.1,000 కోట్లు ప్రతిపాదించారు. గతేడాది రూ.2

‘రాజీవ్ యువ వికాసం’తో స్వయం ఉపాధి

వేల కోట్లు ప్రతిపాదించినప్పటికీ నిధులు విడుదల చేయకపోవడం గమనార్హం. కాగా రాష్ట్ర గిరిజన సంక్షేమ శాఖకు రూ.7,522 కోట్లు కేటాయించారు. గిరిజన గురు కుల సొసైటీకి రూ.667.89కోట్లు ప్రతిపాదించారు. మైనా ర్టీ సంక్షేమ శాఖకు రూ.3,591 కోట్లు కేటాయించారు. గత బడ్జెట్‌తో పోలిస్తే మైనార్టీ సంక్షేమానికి రూ.589 కోట్లు అధికంగా కేటాయించారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్వయం ఉపాధి పథకాలకు ప్రాధాన్యత ఇస్తూ రాజీవ్ యువ వికాసాన్ని కొత్తగా ఆవిష్కరించింది. ఈ పథకం కోసం బడ్జెట్‌లో రూ.6వేల కోట్లు కేటాయించింది. సంక్షేమ శాఖలకు సంబంధించి కార్పొరేషన్ల ద్వారా రాయితీ పద్ధతిలో ప్రభుత్వం ఆర్థిక సహకారాన్ని అందించనుంది.

- రాష్ట్ర మహిళాభివృద్ధి శిశు సంక్షేమ శాఖకు ఈసారి బడ్జెట్‌లో రూ.2,862 కోట్లు కేటాయించారు. ఇందులో శాఖాపరమైన నిర్వహణకు రూ.973 కోట్లు, సంక్షేమ పథకాల కోసం రూ.1,888 కోట్లు కేటాయించారు.
- కార్మిక సంక్షేమ శాఖకు రూ.900 కోట్లు కేటాయించారు. ఇందులో నిర్వహణ కింద రూ.479 కోట్లు, పథకాల కింద రూ.421 కోట్లు ప్రతిపాదించారు.

తలసరి ఆదాయంలో మళ్లీ రంగారెడ్డి టాప్.. (సామాజిక ఆర్థిక సర్వే)

సాక్షి, హైదరాబాద్: తలసరి ఆదాయంలో మళ్లీ రంగారెడ్డి జిల్లా టాప్‌లో నిలవనుంది. 2023–24లో రంగారెడ్డి జిల్లా రూ.10,55,913 తలసరి ఆదాయంతో రాష్ట్రంలోనే అగ్రస్థానంలో నిలవగా, రూ.5,54,105తో హైదరాబాద్ రెండో స్థానంలో, రూ.3,45,478తో సంగారెడ్డి జిల్లా మూడో స్థానంలో నిలిచింది. రాష్ట్రంలోనే అత్యల్పంగా రూ.1,98,401 తలసరి ఆదాయాన్ని వికారాబాద్ జిల్లా కలిగి ఉంది.

జిల్లా	తలసరి ఆదాయం
రంగారెడ్డి	10,55,913
హైదరాబాద్	5,54,105
సంగారెడ్డి	3,45,478
మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి	3,43,130
భద్రాద్రి కొత్తగూడెం	3,21,281
మహబూబ్‌నగర్	2,93,823
యాదాద్రి భువనగిరి	2,88,599
పెద్దపల్లి	2,84,661
మెదక్	2,83,567
సిద్దిపేట	2,78,352
నల్లగొండ	2,76,273
జయశంకర్ భూపాలపల్లి	2,57,851
కరీంనగర్	2,50,243
ఖమ్మం	2,49,517
ములుగు	2,49,338
సూర్యాపేట	2,48,429
వరంగల్	2,44,278
నిర్మల్	2,34,640
జనగామ	2,33,215
నాగర్‌కర్నూల్	2,29,649
మంచిర్యాల	2,27,716
వనపర్తి	2,27,422
నిజామాబాద్	2,23,282
ఆదిలాబాద్	2,22,233
కుమ్రుం భీమ్	2,21,456
గద్వాల	2,14,861
కామారెడ్డి	2,14,861
రాజన్న సిరిసిల్ల	2,13,725
మహబూబాబాద్	2,12,232
నారాయణపేట	2,07,784
జగిత్యాల	2,05,273
హనుమకొండ	1,99,490
వికారాబాద్	1,98,401

‘ప్రత్యేక నిధి’కి భారీగా..

ఎస్సీ, ఎస్టీ ప్రత్యేక అభివృద్ధికి రూ.57,400 కోట్లు

ఇందులో ఎస్సీ ఎస్‌డీఎఫ్‌కు రూ.40,231.61 కోట్లు, ఎస్టీ ఎస్‌డీఎఫ్‌కు రూ.17,168.82 కోట్లు

గత కేటాయింపుల కంటే రూ.7,220 కోట్లు అదనం

సాక్షి, హైదరాబాద్

దళిత, గిరిజన ప్రత్యేక అభివృద్ధి నిధి ఈసారి భారీగా పెరిగింది. 2025–26 వార్షిక బడ్జెట్‌లో ఎస్సీ, ఎస్టీ ఎస్‌డీఎఫ్ కింద రూ.57,400.43 కోట్లు కేటాయించింది. గత వార్షిక బడ్జెట్‌లో ఎస్‌డీఎఫ్ కింద 50,180.13 కోట్లు కేటాయింపులు జరపగా... ప్రస్తుత బడ్జెట్లో ప్రభుత్వం రూ.7,220.30 కోట్లు అదనంగా కేటాయింపులు చేసింది. ఇందులో షెడ్యూల్డ్ కులాల ప్రత్యేక అభివృద్ధి నిధి (ఎస్సీ ఎస్‌డీఎఫ్) కింద రూ.40,231.61 కోట్లు కేటాయించగా, గిరిజన ప్రత్యేక అభివృద్ధి నిధి (ఎస్టీ ఎస్‌డీఎఫ్) కింద రూ.17,168.82 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ కేటాయింపుల్లోనూ ఎస్సీ ఎస్‌డీఎఫ్‌కు అధిక ప్రాధాన్యం దక్కింది. గతేడాదితో పోలిస్తే ప్రస్తుత ఎస్సీ ఎస్‌డీఎఫ్ కింద రూ.7,107.57 కోట్ల మేర కేటాయింపులు పెరిగాయి. ఎస్టీ ఎస్‌డీఎఫ్‌కు మాత్రం 112.73 కోట్లు మాత్రమే పెరిగాయి.

- తాజా బడ్జెట్లో ఎస్సీ ఎస్‌డీఎఫ్‌లో కొత్తగా యంగ్ ఇండియా ఇంటిగ్రేటెడ్ రెసిడెన్షియల్ స్కూళ్ల నిర్మాణం కోసం రూ.2,400 కోట్లు కేటాయించింది. దీంతో ఎస్సీ ఎస్‌డీఎఫ్‌కు బడ్జెట్ కేటాయింపులు కాస్త పెరిగాయి. సాధారణంగా బడ్జెట్ కేటాయింపుల్లో ఎస్సీ, ఎస్టీలకు జనాభా ప్రాతిపదికన ప్రభుత్వం నిధులు కేటాయించి ఖర్చు చేస్తుంది.

ఎస్సీ, ఎస్టీ ప్రత్యేక అభివృద్ధి నిధి కింద వరుసగా ఐదేళ్లలో బడ్జెట్ కేటాయింపులు ఇలా... (రూ.కోట్లలో)

కేటగిరీ	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26
ఎస్సీ ఎస్‌డీఎఫ్	21,306.84	33,937.75	36,750.48	33,124.04	40,231.61
ఎస్టీ ఎస్‌డీఎఫ్	12,304.22	13,412.62	15,232.61	17,056.09	17,168.82

ఇంధన శాఖకు ‘భట్టి’ వెలుగులు

బడ్జెట్‌లో రూ.21,221 కోట్ల భారీ కేటాయింపులు

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఉప ముఖ్యమంత్రి భట్టి విక్రమార్క బుధవారం శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ప్రతిపాదనల్లో సొంత ఇంధన శాఖకు అగ్ర తాంబూలం ఇచ్చారు. ప్రగతి పద్దు కింద రూ.19,590 కోట్లు, నిర్వహణ పద్దు కింద రూ.1,630 కోట్లు కలిపి ఇంధన శాఖకు మొత్తం రూ.21,221 కోట్లను కేటాయించారు. ఈ శాఖ బడ్జెట్ రూ.20వేల కోట్లను దాటడం ఇదే తొలిసారి. ఇంధన శాఖకు 2023–24లో రూ.12,727 కోట్లు, 2024–25లో రూ.16,410 కోట్లను కేటాయించగా, తాజాగా కేటాయింపులు గణనీయంగా పెరిగాయి. ఇక రాష్ట్రంలో గ్రీన్ ఎనర్జీ ప్రాజెక్టుల ఏర్పాటును ప్రోత్సహించేందుకు తెచ్చిన గ్రీన్ ఎనర్జీ పాలసీ–2025 కింద పెట్టుబడిదారులకు రాయితీ, ప్రోత్సాహకాలను అందించడానికి ప్రభుత్వం రూ.754.7 కోట్లను కేటాయించింది. ఎంపిక చేసిన గ్రామాలను 100 శాతం సౌర విద్యుదీకరించడానికి మరో రూ.1,132.05 కోట్లను కేటాయించింది.

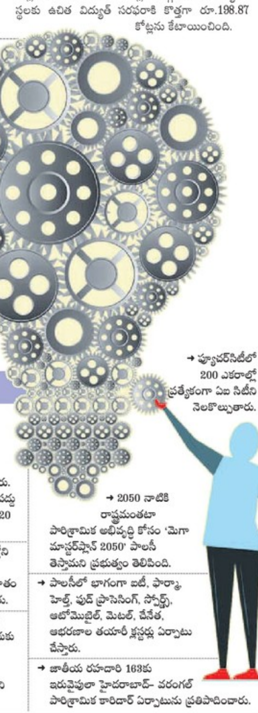
వ్యవసాయ సబ్సిడీలు యథాతథం

వ్యవసాయానికి ఉచిత విద్యుత్ సరఫరా చేస్తున్నందుకు విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థ(డిస్కం)లకు చెల్లిస్తున్న రూ.8,260 కోట్ల సబ్సిడీలను ప్రభుత్వం యథాతథంగా కొనసాగించింది. గృహజ్యోతి పథకం కింద పేదల గృహాలకు 200 యూనిట్లలోపు ఉచిత విద్యుత్ సరఫరా చేసినందుకు డిస్కంలకు చెల్లిస్తున్న సబ్సిడీలను మాత్రం రూ.1825.01 కోట్ల నుంచి రూ.1509.4 కోట్లకు తగ్గించింది. విద్యాసంస్థలకు ఉచిత విద్యుత్ సరఫరాకి కొత్తగా రూ.198.87 కోట్లను కేటాయించింది.

పరిశ్రమలకు రూ.3,527 కోట్లు

ఐటీ శాఖకు రూ.774 కోట్లు.. పారిశ్రామిక ప్రోత్సాహకాలకు రూ.1,730 కోట్లు

సాక్షి, హైదరాబాద్: వచ్చే 25 ఏళ్లలో రాష్ట్రమంతటా పారిశ్రామిక అభివృద్ధే లక్ష్యంగా పనిచేస్తామని రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. వచ్చే ఐదేళ్లలో రూ.4 వేల కోట్లతో 25 వేల సూక్ష్మ, చిన్న, మధ్యతరహా (ఎంఎస్‌ఎంఈ) పరిశ్రమల స్థాపన జరుగుతుందని తెలిపింది. ప్రైవేటు ఫ్యాక్టరీ కాంప్లెక్స్‌ల అభివృద్ధికి ప్రోత్సాహం అందిస్తామని వెల్లడించింది. పారిశ్రామిక రంగానికి గత ఏడాదికంటే రూ.765 కోట్లు పెంచి 2025–26 బడ్జెట్‌లో రూ.3,527 కోట్లు ప్రతిపాదించింది. ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ రంగానికి గత ఏడాది తరహాలోనే రూ.774 కోట్లు ప్రతిపాదించారు. కేటాయింపుల్లో చేనేత, మినీ పారిశ్రామిక వాడలు, హైదరాబాద్ మినహా 9 ఉమ్మడి జిల్లాల్లో కొత్త పారిశ్రామిక జోన్లు ఏర్పాటు, నిమ్జ్, ఫార్మా విలేజ్‌ల ఏర్పాటుకు భూ సేకరణ తదితరాలకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు. రావిర్యాల ఈ – సిటీ ప్రాజెక్టు, మహేశ్వరం ఎలక్ట్రానిక్ మాన్యుఫాక్చరింగ్ క్లస్టర్‌కు నిధులు కేటాయించారు.

విభాగాలవారీగా కేటాయింపులు(రూ.కోట్లలో)

అంశం	కేటాయింపులు
నేత కార్మికులకు ఆర్థిక సాయం	237.46
చేనేత, వస్త్ర పరిశ్రమ అభివృద్ధి	102.54
స్కిల్స్ యూనివర్సిటీ	113.26
కొత్త ఇండస్ట్రియల్ జోన్లు	50
నిమ్జ్ భూ సేకరణ	125.47
10 ఫార్మా విలేజ్‌లకు భూ సేకరణ	50
ఈ - సిటీ	16
మహేశ్వరం ఈఎంసీ	21.50
నిజాం షుగర్స్ పునరుద్ధరణ	138.62
వి హబ్	18.98
సాఫ్ట్‌నెట్	30
టీ వర్క్స్	30
టీ ఫైబర్‌గ్రిడ్	55

- ప్రగతి పద్దు కింద 2024–25 వార్షిక బడ్జెట్‌లో పరిశ్రమల శాఖకు 2,248.13 కోట్లు కేటాయించి, తర్వాత రూ.1,321.57 కోట్లకు సవరించారు. తాజా బడ్జెట్‌లో పరిశ్రమల శాఖకు ప్రగతిపద్దు కింద రూ.2,383.42 కోట్లు ప్రతిపాదించారు.
- పారిశ్రామిక ప్రోత్సాహకాలు, రాయితీల బకాయిలు రూ.4,236 కోట్ల మేర పేరుకుపోయిన నేపథ్యంలో ప్రస్తుత బడ్జెట్‌లో వీటికి రూ.1,730 కోట్లు కేటాయించారు.
- టీ హబ్ ఫౌండేషన్‌కు గత ఏడాది బడ్జెట్‌లో రూ.40 కోట్లు కేటాయించగా, ప్రస్తుత బడ్జెట్‌లో నయాపైసా ఇవ్వలేదు.
- ఐటీ శాఖకు 2024–25 బడ్జెట్‌లో ప్రగతిపద్దు కింద రూ.771.20 కోట్లు ప్రతిపాదించి, చివరకు 337.30 కోట్లకు సవరించారు. తాజా బడ్జెట్‌లోనూ ప్రగతిపద్దు కింద ఈ శాఖకు రూ.771.20 కోట్లు ప్రతిపాదించారు.
- కొత్త పారిశ్రామిక పార్కుల్లోని ప్లాట్లలో 5 శాతం మహిళా పారిశ్రామికవేత్తలకు, 15 శాతం ఎస్సీ, ఎస్టీలకు కేటాయిస్తారు.
- ప్రైవేటు ఫ్యాక్టరీ కాంప్లెక్స్‌ల అభివృద్ధిని ప్రోత్సహించేందుకు స్టాంప్ డ్యూటీ, విద్యుత్ చార్జీలు, భూమి ధరల్లో రాయితీలు ఇస్తామని ప్రకటించారు.
- ఫ్యూచర్‌సిటీలో 200 ఎకరాల్లో ప్రత్యేకంగా ఏఐ సిటీని నెలకొల్పుతారు.
- 2050 నాటికి రాష్ట్రమంతటా పారిశ్రామిక అభివృద్ధి కోసం ‘మెగా మాస్టర్‌ప్లాన్ 2050’ పాలసీ తెస్తామని ప్రభుత్వం తెలిపింది.
- పాలసీలో భాగంగా ఐటీ, ఫార్మా, హెల్త్, ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్, స్పోర్ట్స్, ఆటోమొబైల్, మెటల్, చేనేత, ఆభరణాల తయారీ క్లస్టర్లు ఏర్పాటు చేస్తారు.
- జాతీయ రహదారి 163కు ఇరువైపులా హైదరాబాద్– వరంగల్ పారిశ్రామిక కారిడార్ ఏర్పాటును ప్రతిపాదించారు.
- రంగారెడ్డి, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాల పరిధిలో గ్రీన్ ఫీల్డ్ ఫార్మా క్లస్టర్లు ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించారు.
- ఐటీ రంగంలో ఏఐ ఆధారిత స్టార్టప్ కంపెనీలకు ప్రోత్సాహం ఇస్తారు.

రాష్ట్రంలోనే అత్యధిక నిరుద్యోగం..

పనిచేసే వయసు (15–59) జనాభాలో నిరుద్యోగిత రేటు జాతీయ సగటు కంటే తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అధికంగా ఉంది. 2023–24 సర్వే ప్రకారం జాతీయ స్థాయిలో నిరుద్యోగిత రేటు 3.5 శాతం ఉండగా, తెలంగాణలో మాత్రం 5.1 శాతంగా నమోదైంది. జాతీయ స్థాయిలో గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 2.8 శాతం ఉండగా, తెలంగాణలో 3.8 శాతంగా నమోదైంది. పట్టణ ప్రాంతాల్లో నిరుద్యోగిత రేటు జాతీయ స్థాయిలో 5.4 శాతం ఉండగా, తెలంగాణలో 7.6 శాతంగా ఉంది.

రైతుకు ఊతం

రైతు భరోసాకు రూ.18 వేల కోట్లు

వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాలకు రూ. 24,439 కోట్లు కేటాయింపు

ఇందులో వ్యవసాయ అభివృద్ధికి రూ.16,962.87 కోట్లు

రుణమాఫీ నేపథ్యంలో గత బడ్జెట్ కన్నా తగ్గిన వ్యవసాయ కేటాయింపులు

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2025–26 బడ్జెట్‌లో రైతుకు పెట్టుబడి సాయం అందించే ‘రైతుభరోసా’ పథకానికి రూ.18 వేల కోట్లు కేటాయించింది. ఒక్కో ఎకరాకు సంవత్సరానికి రూ.12 వేల చొప్పున కోటిన్నర ఎకరాలకు చెల్లించే విధంగా ఈ కేటాయింపులు జరిపారు. రైతు రుణమాఫీ కింద రూ.23 వేల కోట్లకు పైగా రైతుల రుణాలను చెల్లించిన నేపథ్యంలో ఈసారి వ్యవసాయ బడ్జెట్ కేటాయింపులను తగ్గించారు. గతసారి వ్యవసాయ రంగ అభివృద్ధి కోసం రూ.32,479 కోట్లు కేటాయించిన ప్రభుత్వం సవరించిన బడ్జెట్‌లో ఆ మొత్తాన్ని రూ.26,550 కోట్లకు పరిమితం చేసింది. కానీ ఈసారి వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాలన్నింటికీ కలిపి రూ.24,439 కోట్లు కేటాయించిన ప్రభుత్వం.. ఇందులో వ్యవసాయ అభివృద్ధికి రూ.16,962.87 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించింది. నిర్వహణ పద్దు కింద రూ. 1,138 కోట్లు పోగా, సహకార శాఖ కోసం రూ.22.65 కోట్లు కేటాయించింది. పౌరసరఫరాల శాఖకు రూ.5,734 కోట్లు కేటాయించగా, అందులో రూ.3,835.64 కోట్లను ప్రగతి పద్దు కింద చూపించింది. ఈ మొత్తంలో బియ్యం సబ్సిడీకి చెల్లించే మొత్తమే రూ.3,000 కోట్లుగా పేర్కొనడం గమనార్హం. ఎల్పీజీ సబ్సిడీ పథకం మహాలక్ష్మి కోసం మరో రూ.723 కోట్లు కేటాయించారు. సన్న ధాన్యం పండించిన రైతులకు క్వింటాలుకు రూ.500 బోనస్‌గా ఇస్తుండగా, ఆ మొత్తాన్ని పౌరసరఫరాల శాఖ పద్దు నుంచి కాకుండా ప్రభుత్వమే నేరుగా ఆర్థిక శాఖ నుంచి ఇస్తుండడంతో అందుకయ్యే రూ.3,000 కోట్లను విడిగా చూపించారు.

వ్యవసాయం, అనుబంధ రంగాలకు కేటాయింపులు

ఉద్యానవన శాఖకు	రూ. 646.24 కోట్లు
పట్టు పరిశ్రమ శాఖకు	రూ.21.08 కోట్లు
రైతులకు విత్తన సరఫరాకు రాయితీ	రూ. 106.22 కోట్లు
విత్తనం నాటే మెటీరియల్‌కు ఇచ్చే మొత్తం	రూ. 18.69 కోట్లు
జాతీయ ఆహార భద్రతా మిషన్, ఇతర ఒప్పంద సేవలు	రూ. 27.55 కోట్లు
పంటల బీమా	రూ. 981.11 కోట్లు
రైతు బీమా	రూ. 1167.92 కోట్లు
వ్యవసాయ యాంత్రీకరణ, క్రాప్ డైవర్సిఫికేషన్ నేషనల్ మిషన్	రూ. 47.35 కోట్లు
వ్యవసాయ యాంత్రీకరణ (స్టేట్)	రూ. 25.47 కోట్లు
నూనెగింజలు, ఆయిల్‌పామ్	రూ. 10.81 కోట్లు
రైతు వేదికల వద్ద అభివృద్ధి	రూ. 43.03 కోట్లు
ఇతర సేవలు, సహాయక గ్రాంట్లు	రూ. 37.98 కోట్లు

పింఛన్లకు పెరిగింది కొంతే..

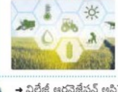

సాక్షి, హైదరాబాద్: బడ్జెట్‌లో సామాజిక పింఛన్లకు రూ.14,861 కోట్లు కేటాయించారు. 2024–25 బడ్జెట్‌లో కేటాయించిన రూ.14,628.91 కోట్లతో పోల్చితే.. రూ.232.09 కోట్లు మాత్రమే అధికంగా కేటాయించారు. దీనినిబట్టి చూస్తే ఈ ఏడాది కూడా చేయూత పింఛన్ల మొత్తం పెంపుదల లేనట్టేననే అభిప్రాయం వ్యక్తం అవుతోంది. అంటే ప్రస్తుతం ఇస్తున్న పాత పింఛన్లే ఇకమీదట కూడా చెల్లించనున్నారు. దీంతో వృద్ధులు ఇతర కేటగిరీల పింఛన్లను రూ.2,016 నుంచి రూ.4 వేలకు, దివ్యాంగుల పింఛన్లు రూ.4 వేల నుంచి రూ.6 వేలకు పెంపుదల ఎప్పటినుంచి అమల్లోకి వస్తుందనే దానిపై స్పష్టత కొరవడింది. అలాగే మహిళలకు ప్రతినెలా రూ.2,500 చెల్లిస్తామన్న హామీకి కూడా ఈసారి ఎలాంటి కేటాయింపులు లేవు. గతంలో మాదిరిగానే ఇప్పుడు కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్న నేపథ్యంలో చేయూత పింఛన్ల పెంపు ఇప్పట్లో ఉండకపోవచ్చునని అంటున్నారు. అలాగే వృద్ధాప్య పింఛను అర్హత వయస్సు 57 ఏళ్లకు తగ్గింపు, ఇతర కేటగిరీల వారీగా కొత్త పింఛనుదారుల ఎంపిక, వారికి పింఛను మంజూరుపై కూడా సందేహాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. మొత్తంగా చూస్తే...2025–26 బడ్జెట్‌లో పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖకు రూ.31,605 కోట్లు కేటాయించారు. 2024–25లో ఈ మొత్తం రూ.29,816 కోట్లు కావడం గమనార్హం. కాగా గత బడ్జెట్‌తో పోల్చితే ఈసారి రూ.1,789 కోట్లు అధికంగా కేటాయించారు.

ముఖ్యమైన కేటాయింపులు ఇలా...

చేయూత పింఛన్లు	రూ.14,861 కోట్లు
మిషన్ భగీరథ బకాయిల చెల్లింపు	రూ.6,000 కోట్లు
స్టేట్ ఫైనాన్స్ కమిషన్ గ్రాంట్స్	రూ. 2,062 కోట్లు
ఇందిరమ్మ ఆత్మీయ భరోసా	రూ. 600 కోట్లు
మహిళా సంఘాలకు వడ్డీలు	రూ.1,511 కోట్లు
గ్రామీణ రోడ్ల నిర్మాణం, నిర్వహణ	రూ.1,220 కోట్లు
హామ్ విధానంలో గ్రామీణ రోడ్ల నిర్మాణం	రూ. 200 కోట్లు

గ్రామీణ అభివృద్ధికి రూ.13,376.35 కోట్లు

గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ కమిషనర్ కార్యాలయానికి రూ.13,376.35 కోట్లు కేటాయించగా.. 2024–25 సవరించిన అంచనాలతో పోల్చితే రూ.879 కోట్లు అధికంగా కేటాయించారు. గ్రామీణ పేదరిక నిర్మూలన సంస్థకు గత బడ్జెట్ సవరించిన అంచనాల్లో చూపిన ట్టుగా ఈ బడ్జెట్‌లోనూ రూ.295కోట్లు కేటాయించారు.

పథకాల వారీగా ఇలా..

- స్వయం సహాయ సంఘాలకు (ఎస్‌హెచ్‌జీ) వడ్డీలేని రుణాలకు రూ.892 కోట్లు
- ఇందిరమ్మ ఆత్మీయ భరోసా కోసం రూ.413.52 కోట్లు
- విలేజీ ఆర్గనైజేషన్ అసిస్టెంట్లకు హానరోరియమ్ కింద రూ.108 కోట్లు
- ఎస్‌హెచ్‌జీ సభ్యులకు రుణబీమా కింద రూ.55.41 కోట్లు
- ఎస్‌హెచ్‌జీ సభ్యులకు ప్రమాదబీమా కోసం రూ.96.53 కోట్లు
- తెలంగాణ మహిళాశక్తి కింద రూ.80.39 కోట్లు
- నేషనల్ రూరల్ లైవ్లీహుడ్ మిషన్ కింద రూ.119.87 కోట్లు
- స్వచ్ఛ భారత్ గ్రామీణ్ కింద రూ.120 కోట్లు
- మహాత్మాగాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం కింద రూ.1,026.32 కోట్లు
- పంచాయతీలకు స్టేట్ ఫైనాన్స్ కమిషన్ గ్రాంట్స్ రూ.1,114.69 కోట్లు

వీటికి కేటాయింపుల్లేవు

గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖాపరంగా అమలు చేసే వివిధ పథకాల విషయానికొస్తే... స్త్రీనిధి, డ్వాక్రా మహిళలకు (అభయహస్తం) ఇన్సూరెన్స్/పింఛను స్కీమ్‌కు గత బడ్జెట్‌లో మాదిరి ఈసారి కూడా కేటాయింపులు చేయలేదు. శ్యామాప్రసాద్ ముఖర్జీ రూర్బన్ మిషన్ కింద కూడా గతంలో మాదిరిగానే ఈసారి కేటాయింపులు లేవు. డీఆర్‌డీఏలకు సహాయ సహకారం కోసం కూడా ఎలాంటి కేటాయింపులు లేవు.

సబ్బండ వర్గాల సంక్షేమమే ధ్యేయం

పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి శ్రీధర్‌బాబు

సాక్షి, హైదరాబాద్: సబ్బండ వర్గాలకు సంక్షేమం, అభివృద్ధి ఫలాలను చేర వేయాలన్న లక్ష్య సాధనకు ఈ బడ్జెట్ మార్గనిర్దేశం చేస్తుందని పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి శ్రీధర్‌బాబు వ్యాఖ్యానించారు. సంతులిత అభివృద్ధికి బాటలు వేస్తుం దన్నారు. సంక్షేమం, ఆర్థిక స్థిరత్వం, వ్యవసాయాభివృద్ధి, మౌలిక వసతుల పెంపు, విద్యారంగ పురోగతి, యువతకు ఉపాధి అవకాశాల కల్పన, పారిశ్రామికాభివృద్ధి వంటి కీలక అంశాలకు పెద్దపీట వేసిన ప్రగతిశీల బడ్జెట్ అని పేర్కొన్నారు.

ప్రజా ప్రభుత్వ నిబద్ధతకు నిలువుటద్దం

రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి కోమటిరెడ్డి

సాక్షి, హైదరాబాద్: ప్రజా ప్రభుత్వ ఆదర్శాలు, నిబద్ధతకు నిలువుటద్దం ఈ బడ్జెట్ అని రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి అన్నారు. ఇది తెలంగాణ చరిత్రలో సువర్ణాక్షరాలతో లిఖించదగ్గ బడ్జెట్ అని పేర్కొన్నారు. అన్ని వర్గాల ప్రజలు హర్షించే బడ్జెట్‌గా పేర్కొన్నారు. నిరుపేదలు, మధ్యతరగతి, మహిళలకు అండగా నిలుస్తూ.. యువకులను వ్యాపారవేత్తలుగా మార్చే అద్భుతమైన బడ్జెట్ అని ప్రశంసించారు. ప్రజలే పాలకులు – ప్రజలే విధాన నిర్ణాయక నాయకులుగా మారి ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ అని అభివర్ణించారు. ఈ బడ్జెట్ తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని శక్తివంతం చేసి, రాష్ట్ర ఆర్థిక, విద్య, వైద్య, వ్యవసాయం, ఉపాధి రంగాల్లో అగ్రస్థానంలో నిలబెడుతుందన్నారు. రాష్ట్ర ఉజ్వల భవిష్యత్తుకు బాటలు వేసే దార్శనిక, ప్రగతిశీలక బడ్జెట్‌కు బాటలు వేసిన ముఖ్యమంత్రి ఎ.రేవంత్ రెడ్డి, అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టిన ఉపముఖ్యమంత్రి భట్టి విక్రమార్కకు ఆయన అభినందనలు తెలిపారు.

పన్ను రాబడులపైనే ఆశలు!

రూ.1.75 లక్షల కోట్ల పన్నుల ఆదాయం వస్తుందని బడ్జెట్‌లో ప్రభుత్వం అంచనా

సొంత పన్నులు రూ.1.45 లక్షల కోట్లు.. కేంద్ర పన్నుల్లో వాటా సుమారు రూ.30 వేల కోట్లు

ఈసారి రిజిస్ట్రేషన్లు, ఎక్సైజ్ ఆదాయంపై ఫోకస్ - 2024-25లో ఆశాజనకంగానే పన్నుల ఆదాయం

సాక్షి, హైదరాబాద్: పన్నుల ఆదాయమే ప్రాతిపదికగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2025–26 బడ్జెట్‌ను ప్రతిపాదించింది. మొత్తం రాబడుల్లో 58 శాతం పన్నుల రూపంలోనే అందుతాయని అంచనా వేసింది. పన్నుల రూపంలో మొత్తం రూ.1.75 లక్షల కోట్లు సమకూరుతాయని పేర్కొనగా.. అందులో రాష్ట్ర సొంత పన్నుల రాబడులే రూ.1.45 లక్షల కోట్ల మేర ఉంటాయని అంచనా వేసింది. ఈసారి వస్తుసేవల పన్ను (జీఎస్టీ) కింద రూ.51 వేల కోట్లు, స్టాంపులు–రిజిస్ట్రేషన్ల ద్వారా రూ.19 వేల కోట్లు, ఎక్సైజ్ శాఖ ద్వారా రూ.27 వేల కోట్లు, అమ్మకపు పన్ను ద్వారా రూ.37 వేల కోట్లు, వాహనాల పన్ను రూపంలో రూ.8,535 కోట్లు వచ్చే అవకాశం ఉందని పేర్కొంది. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం (2024–25)లో రూ.1,38,181.26 కోట్లు పన్నుల రాబడి ఉంటుందని గత బడ్జెట్‌లో వస్తుందని అంచనా వేయగా.. సవరించిన అంచనాల్లో రూ.1,29,406.75 కోట్లుగా ప్రభుత్వం పేర్కొంది. అంటే బడ్జెట్ అంచనాల కంటే తగ్గినది రూ.8 వేల కోట్లు మాత్రమేకావడం గమనార్హం. ఈ క్రమంలో వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరం భారీగా పన్నుల ఆదాయం సమకూరుతుందని ప్రభుత్వం అంచనా వేసుకుంటోంది.

రిజిస్ట్రేషన్ల శాఖపై ఆశలు..

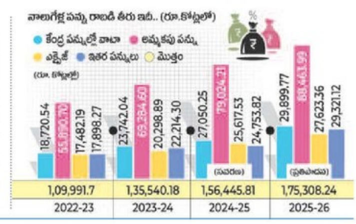
వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరం (2025–26)లో స్టాంపులు, రిజిస్ట్రేషన్ల శాఖ ఆదాయం పెరుగుతుందని ప్రభుత్వం ఆశలు పెట్టుకుంది. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం (2024–25)లో స్టాంపులు, రిజిస్ట్రేషన్ల శాఖ ద్వారా రూ.18,228 కోట్లు సమకూరుతాయని గత బడ్జెట్‌లో పేర్కొన్నా.. సవరించిన అంచనాల మేరకు ఇది రూ.14,692 కోట్లకు తగ్గింది. అయినప్పటికీ ప్రభుత్వం ఈసారి రూ.19,087.26 కోట్లు సమకూరుతాయని అంచనా వేసుకుంది. ఇది గత బడ్జెట్ ప్రతిపాదన కంటే రూ.1,000 కోట్లు, సవరించిన అంచనా కంటే రూ.5 వేల కోట్లు ఎక్కువ కావడం గమనార్హం. భూముల విలువల సవరణ తోపాటు రియల్ ఎస్టేట్ రంగం పుంజుకుంటుందన్నది ప్రభుత్వ ఆలోచనగా కనిపిస్తోంది.

పన్నేతర ఆదాయం ఎలా?

బడ్జెట్‌లో పన్నేతర ఆదాయం అంచనాలు కూడా పెద్దగా తగ్గలేదు. ఈ పద్దు కింద 2024–25లో రూ.35వేల కోట్లు వస్తాయని ప్రతిపాదించగా, సవరించిన అంచనాల మేరకు రూ.25,807 కోట్లు సమకూరుతోంది. అంటే రూ.10వేల కోట్లు తేడా ఉంది. అయినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈసారి పన్నేతర ఆదాయం అంచనాలను రూ.31,611.47 కోట్లుగా చూపింది. ఇందులో మైనింగ్ రాయల్టీ, సీవరేజీ ఫీజు, ఇసుక ద్వారా ఆదాయం కింద రూ.8 వేల కోట్ల వరకు వస్తాయని అంచనా వేసింది. మరో రూ.21 వేల కోట్ల వరకు భూముల అమ్మకాల ద్వారా సమకూర్చుకోవాలనే ఆలోచనలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉన్నట్టు సమాచారం. ఇక కేంద్రం నుంచి వచ్చే గ్రాంట్స్ ఇన్ ఎయిడ్ పద్దు కూడా పెంచారు. 2024–25లో రూ.21,636.15 కోట్లు వస్తాయని అంచనా వేయగా.. సవరణలో రూ.19,836 కోట్లు వస్తున్నట్టు చూపెట్టారు.

ఎక్సైజ్ ఆదాయమూ కీలకమే..

2024–25 సవరణ అంచనాల మేరకు ఎక్సైజ్ శాఖ ద్వారా రూ.25,617.53 కోట్లు సమకూరుతుండగా.. 2025–26లో రూ.27,623.36 కోట్లు వస్తాయని ప్రతిపాదించారు. ఇది సుమారు రూ.2 వేల కోట్లు అదనం. ఈ ఏడాదిలో వైన్ (ఏ4) షాపులకు లైసెన్సు గడువు ముగియనుండటంతో.. టెండర్లు పిలవనున్నారు. వైన్‌షాపుల కోసం వచ్చే దరఖాస్తుల ఫీజు రూపంలో ఈ మొత్తం సమకూర్చుకోవాలనేది ప్రభుత్వ ఆలోచనగా కనిపిస్తోందని అంటున్నారు.

పట్టణాభివృద్ధి శాఖలోని వివిధ విభాగాలకు కేటాయించిన మొత్తం (రూ.కోట్లలో)	
విభాగం	నిధులు
హైడ్రా	100
అమృత్	20
అమృత్ 2.ఓ సహాయక గ్రాంటు	130.34
కేంద్ర ప్రభుత్వ గ్రాంటు	316.20
కరీంనగర్ స్మార్ట్ సిటీ	88.94
వరంగల్ స్మార్ట్ సిటీ	156.52
యాదగిరి గుట్ట ఆలయ అభివృద్ధి అథారిటీ	200
ఖుడా	63.38
మూసీ రివర్ ఫ్రంట్	1,500
వేములవాడ అభివృద్ధి (వీటీడీఏ)	100
టీయూఎఫ్ఐడీసీ	344.37
అభివృద్ధి పనుల భూసేకరణకు కేంద్ర సాయం	18.11
20 కిలోలీటర్ల ఉచిత నీటి సరఫరాకు	
వాటర్‌బోర్డుకు రీయింబర్స్‌మెంట్	300
హైదరాబాద్ పాతబస్తీకి మెట్రో కనెక్టివిటీ	500
ఎయిర్‌పోర్టు మెట్రో కనెక్టివిటీ	100
ఎంఎంటీఎస్	50
మిలియన్ ప్లస్ సిటీస్‌కు కేంద్రం సాయం	419
ఫ్యూచర్ సిటీ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ	100
రాష్ట్ర ఆర్థిక సంఘం కింద మున్సిపాలిటీలకు	1,380
ఇంటిగ్రేటెడ్ వెజ్ అండ్ నాన్‌వెజ్ మార్కెట్స్	100
స్వచ్ఛ భారత్ గ్రాంట్	226.41
పురపాలక సంఘ ఎన్నికలు	85
వైకుంఠధామాలకు	75
మంచిర్యాల, మహబూబ్‌నగర్, కొత్తగూడెం,	
పాల్వంచ పురపాలికల అభివృద్ధికి	754.70
ఖమ్మం నగరపాలక సంస్థ	30
వరంగల్ నగరపాలక సంస్థ	50
ఖమ్మం, వరంగల్ మినహా ఇతర కార్పొరేషన్లకు	50

పట్టణాలకు రూ.17,677 కోట్లు

నిర్వహణ వ్యయం
రూ.7,639.57 కోట్లు

ప్రగతి పద్దు
రూ. 8,796.73 కోట్లు

గతేడాది కంటే ప్రగతి పద్దు రూ.3 వేల కోట్లు అధికం

మూసీ రివర్‌ఫ్రంట్‌కు
రూ.1,500 కోట్లు

2025-26 బడ్జెట్‌లో ప్రభుత్వం ప్రతిపాదన

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2025–26 బడ్జెట్‌లో పురపాలక శాఖకు రూ.17,677 కోట్లు కేటాయించింది. ఇందులో నిర్వహణ పద్దు రూ.7,639.96 కోట్లు ఉండగా, ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో అభివృద్ధి పనుల కోసం ప్రగతి పద్దు కింద రూ.8,796.73 కోట్లు ప్రతిపాదించింది. 2024–25 బడ్జెట్‌లో ఈ శాఖకు ప్రగతి పద్దు రూ.5,642.35 కోట్లు ఉండగా, ఈసారి రూ.3 వేల కోట్లు అదనంగా కేటాయించారు. ఇందులో పట్టణాభివృద్ధి కోసం రూ.2,957.58 కోట్లు, ప్రజారోగ్యం కోసం రూ.525.47 కోట్లు ప్రతిపాదించారు. గత సంవత్సరం సవరించిన అంచనాల్లో ఈ మొత్తం రూ.106.07 కోట్లు మాత్రమే కావడం గమనార్హం. తాజా బడ్జెట్‌లో గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ (జీహెచ్ఎంసీ) నిర్వహణ ఖర్చుల కోసం రూ.2,700 కోట్లు, వాటర్‌బోర్డుకు రూ.635 కోట్లు ప్రభుత్వం కేటాయించింది.

పేదింటికి కొంతే..

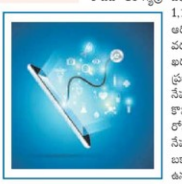
కావాల్సింది రూ.22,500 కోట్లు..
ఇచ్చింది రూ.12,571 కోట్లు

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఇందిరమ్మ ఇళ్లతోపాటు గత ప్రభుత్వం అసంపూర్తిగా వదిలేసిన డబుల్‌బెడ్ రూమ్ ఇళ్లను పూర్తి చేసేందుకు రూ. 22,500 కోట్లు అవసరమన్నది గృహనిర్మాణ శాఖ లెక్కలు. కానీ, తాజా బడ్జెట్‌లో ప్రభుత్వం రూ.12,571 కోట్లను ప్రతిపాదించింది. అయితే గత బడ్జెట్‌తో పోలిస్తే ఈ మొత్తం చాలా ఎక్కువ. గత బడ్జెట్‌లో రూ.7,740 కోట్లు కేటాయించిన విషయం తెలిసిందే. గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఇందిరమ్మ ఇళ్ల నిర్మాణం ప్రారంభం కాదని ప్రభుత్వానికి స్పష్టత ఉంది. అయితే ప్రభుత్వం ఏర్పడిన 15 నెలల తర్వాత ఎట్టకేలకు ఇందిరమ్మ ఇళ్ల నిర్మాణం ప్రారంభమైంది. ఇందులో 72 వేల ఇళ్లకు సంబంధించి ముగ్గు పోసుకునే పనిని లబ్ధిదారులు ప్రారంభించారు. ఈనెలాఖరుకు తొలివిడత రూ.లక్ష వారి ఖాతాల్లో వేయాల్సి ఉంది. ఇప్పుడు నిధుల అవసరం చాలా ఉంది. దీంతో ప్రతిపాదించిన నిధులు, మంజూరు చేస్తున్న ఇళ్ల సంఖ్య ప్రకారం చూస్తే సరిపోదు. అయితే, ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం ఆ ఇళ్లన్నీ పూర్తయ్యే పరిస్థితి ఉండదన్న అంచనాలో ప్రభుత్వం ఉంది. రెండు మూడు విడతల నిధుల విడుదలతోనే ఆర్థిక సంవత్సరం ముగుస్తుంది. దీంతో ఈ కేటాయింపులు సరిపోతాయన్న అంచనాతో ఉన్నట్టు సమాచారం. ఇక, ఈ ఇళ్లకు సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రధానమంత్రి ఆవాస్ యోజన కింద నిధులు ఇవ్వాల్సి ఉంది. అక్కడి నుంచి ఎన్ని నిధులు వస్తాయో ఇంకా స్పష్టత రాలేదు.

వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ కొంచెం మెరుగు

ఈసారి బడ్జెట్
రూ.12,393 కోట్లు

- గత బడ్జెట్‌తో పోలిస్తే రూ.825 కోట్లు అధికం
- రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీకి రూ.1,143 కోట్లు

సాక్షి, హైదరాబాద్: వైద్య ఆరోగ్యశాఖకు 2025–26 సంవత్సరానికి బడ్జెట్‌లో రూ.12,393 కోట్లు కేటాయించారు. ఇది గత బడ్జెట్ రూ.11,468 కోట్లతో పోలిస్తే రూ.825 కోట్లు అధికం. ఈ కేటాయింపుల్లో నిర్వహణ పద్దు కింద రూ. 5,666.86 కోట్లు కేటాయించగా, అభివృద్ధి కోసం రూ. 6,070 కోట్లు కేటాయించారు. ఇందులో వైద్య, ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖకు కలిపి రూ. 680.63 కోట్లు కేటాయించగా. డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెడికల్ హెల్త్ (డీఎంఈ)కు రూ. 3,011 కోట్లు కేటాయించారు. డైరెక్టర్ ఆఫ్ పబ్లిక్ హెల్త్ విభాగాధిపతికి రూ. 554.24 కోట్లు కేటాయించారు. ఆరోగ్య, కుటుంబసంక్షేమ శాఖ కమిషనర్ పరిధిలోని కార్యక్రమాలకు రూ. 1686.80కోట్లు కేటాయించడం గమనార్హం. ఇవి కాకుండా ఆయుష్ కోసం రూ.133.52 కోట్లు, డ్రగ్స్ కంట్రోల్ విభాగాధిపతికి రూ.2.10 కోట్లు కేటాయించారు.

ఆరోగ్యశ్రీ చెల్లింపులకు ఎలా?

రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ పథకానికి ప్రభుత్వం బడ్జెట్‌లో రూ. 1,143 కోట్లు కేటాయించింది. రాష్ట్రంలో ఆరోగ్యశ్రీ పరిమితిని రూ.10 లక్షల వరకు పెంచడంతోపాటు వైద్యం ఖర్చుల స్లాబ్లను కూడా పెంచుతూ ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. ఈ నేపథ్యంలో జిల్లా ఆసుపత్రులతోపాటు కొన్ని కార్పొరేట్ ఆసుపత్రుల్లో కూడా రోగులకు చికిత్సలు పెరిగాయి. ఈ నేపథ్యంలో ఇప్పటికే ఆరోగ్యశ్రీ బకాయిలు రూ.1200 కోట్ల వరకు ఉన్నట్లు అంచనా. తమకు బకాయిలు చెల్లించాలని రెండు నెలల క్రితం నెట్‌వర్క్ ఆసుపత్రులు సమ్మె కూడా చేశాయి. ఈ నేపథ్యంలో బడ్జెట్‌లో కేవలం రూ.1,143 కోట్లను కేటాయించడాన్ని ఆరోగ్య శ్రీ చెల్లింపులకు కొంత ఇబ్బంది కలిగించే విషయంగా ప్రైవేటు ఆసుపత్రులు చెపుతున్నాయి. ఇందులో నిర్వహణ ఖర్చులు పోను మిగిలే రూ. 695.79 కోట్లు మాత్రమే ఆరోగ్యశ్రీ హెల్త్ కేర్ ట్రస్ట్‌కు చేరే అవకాశం ఉంది.

కేటాయింపులు ఇలా (రూ.కోట్లలో)...	
తెలంగాణ వైద్య విధాన పరిషత్తుకు	98.40
ఎంఎన్‌జే అంకాలజీ ఇనిస్టిట్యూట్	60
నిమ్స్‌కు	11.40
టీవీవీపీ ఆసుపత్రుల స్థాయి పెంచేందుకు	164
టీవీవీపీ ఆసుపత్రుల్లో శస్త్రచికిత్స పరికరాలకు	50
టీవీవీపీ సమగ్ర ఆసుపత్రుల నిర్వహణకు	116
హెల్త్ యూనివర్సిటీకి సాయం	2
టీవీవీపీ, ఎంఎన్‌జేలలో నూతన భవనాలు, ఇతర ఖర్చులకు	104
ఆయుష్మాన్‌భవ, ఇతర కేంద్ర మ్యాచింగ్	81.64
వైద్య కాలేజీల్లో ఉపకార వేతనాలు, స్టైపెండ్లు, ఇతర చార్జీలు	292.70
నర్సింగ్ కాలేజీల్లో ఉపకారవేతనాలు, స్టైపెండ్లు	55.94
వైద్య కాలేజీల్లో భవన నిర్మాణం, భవన సామగ్రి	565
ఆస్పత్రుల్లో డయాగ్నొస్టిక్స్ కొనుగోలు	200
సర్జికల్స్ కొనుగోలు	110
సూపర్‌స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్స్ ఏర్పాటు	272.96
కొత్త నర్సింగ్ కాలేజీల నిర్మాణం	187.33

ప్రజల ఆకాంక్షలను బడ్జెట్ ప్రతిబింబించింది

దేవాదాయ శాఖ మంత్రి కొండా సురేఖ

సాక్షి, హైదరాబాద్: యావత్ తెలంగాణ ప్రజల ఆకాంక్షలను బడ్జెట్ ప్రతిబింబించిందని అటవీ, దేవాదాయ శాఖమంత్రి కొండా సురేఖ ప్రశంసించారు. సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి, డిప్యూటీ సీఎం మల్లు భట్టి విక్రమార్క నేతృత్వంలో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ప్రజల అవసరాలను గుర్తించి తగిన మేరకు కేటాయింపులు చేసిందన్నారు. ఈ బడ్జెట్ సమ్మిళిత వృద్ధిని ప్రతిబింబిస్తుందని భావిస్తున్నామని తెలిపారు. ఓ వైపు అభివృద్ధి.. మరోవైపు సంక్షేమాన్ని సమతుల్యం చేస్తూ రాష్ట్ర భవిష్యత్‌కు దిశానిర్దేశం చేసేలా బడ్జెట్ ఉందని ఒక ప్రకటనలో మంత్రి సురేఖ పేర్కొన్నారు.

వాస్తవాలకు దగ్గరగా వార్షిక బడ్జెట్

ప్రభుత్వ విప్ ఆది శ్రీనివాస్

సాక్షి, హైదరాబాద్: తమ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన వార్షిక బడ్జెట్ వాస్తవాలకు దగ్గరగా ఉందని ప్రభుత్వ విప్ ఆది శ్రీనివాస్ అన్నారు. బుధవారం అసెంబ్లీ మీడియా పాయింట్ వద్ద విప్‌లు బీర్ల ఐలయ్య, రామచంద్ర నాయక్, ఎమ్మెల్యేలు రామ్మోహన్‌రెడ్డి, వీర్లపల్లి శంకర్, కొత్త మనోహర్ రెడ్డిలతో కలసి ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. ఈ బడ్జెట్‌తో అన్ని వర్గాలు లబ్ధి పొందుతాయని ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారు. ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి బీఆర్‌ఎస్‌లా ఫామ్‌హౌస్ నుంచి పరిపాలన చేయడంలేదన్నారు. అభివృద్ధిలో రాష్ట్రం దూసుకుపోతుంటే ఓర్వలేక రేవంత్‌రెడ్డిపై బీఆర్‌ఎస్ నాయకులు విమర్శలు చేస్తున్నారన్నారు.

హామీల ఎగవేత బడ్జెట్

ఏలేటి మహేశ్వర్‌రెడ్డి

హైదరాబాద్: రాష్ట్ర బడ్జెట్ హామీల ఎగవేత, దివాలా దిశగా ఉందని బీజేపీ శాసనసభా పక్ష నేత ఏలేటి మహేశ్వర్ రెడ్డి అభివర్ణించారు. బుధవారం అసెంబ్లీ మీడియా పాయింట్‌లో ఆయన మాట్లాడారు. అరకొర బడ్జెట్‌తో అభివృద్ధి ఎలా చేస్తారో అర్థం కావడం లేదన్నారు. ఆరు గ్యారంటీల ఊసెత్తలేదని, అన్ని వర్గాలను మోసం చేశారని ఆరోపించారు. పాత పింఛన్ల పెంపుతో పాటు కొత్త పింఛన్ల జాడ లేదన్నారు. మైనారిటీలపై ఉన్న ప్రేమ బీసీలపై లేదని ఏలేటి పేర్కొన్నారు. ఆచరణలో అమలు కాని హామీలిచ్చి ప్రజలను మోసం చేసిన రేవంత్‌రెడ్డి ప్రభుత్వంపై చీటింగ్ కేసు పెట్టాలన్నారు.

బడ్జెట్‌లో ఆత్మస్తుతి పరనింద

బీఆర్‌ఎస్ పక్షనేత మధుసూదనాచారి

సాక్షి, హైదరాబాద్: బడ్జెట్‌లో పరనింద ఆత్మస్తుతి తప్ప ఏమీ లేదని శాసన మండలి బీఆర్‌ఎస్ పక్షనేత ఎస్.మధుసూదనాచారి విమర్శించారు. బుధవారం మండలి మీడియా పాయింట్ వద్ద ఆయన మాట్లాడుతూ, పరిపాలన చేతగాక పలాయన వాదాన్ని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఎంచుకుందన్నారు. కేసీఆర్ పాలనలో తెలంగాణ స్వర్ణయుగమైందని కొనియాడారు. అన్ని రంగాల ప్రజల ఆశల మీద బడ్జెట్ నీళ్లు చల్లిందన్నారు. బీసీలకు సంబంధించి ప్రతి సంవత్సరం రూ 20 వేల కోట్లు కేటాయిస్తామని చెప్పారని, గతేడాది రూ. 9 వేల కోట్లు, ఇప్పుడు రూ.11 వేల కోట్లు కేటాయించి మాట తప్పారని విమర్శించారు.

నీటిపారుదల శాఖకు రూ.23,372 కోట్లు

తిరిగి అప్పుల చెల్లింపులకే పోనున్న రూ.9,877 కోట్లు

ప్రాధాన్య ప్రాజెక్టులకు రూ.7,120 కోట్లు కేటాయింపు

కాంగ్రెస్ సొంత ప్రాజెక్టు ప్రాణహితకు మొండిచెయ్యే

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బుధవారం అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టిన 2025–26 బడ్జెట్లో నీటిపారుదల శాఖకు రూ.23,372.7 కోట్లు కేటాయించింది. ఇందులో ప్రగతి పద్దు కింద రూ.11,786.77 కోట్లు, నిర్వహణ పద్దు కింద రూ.11,543.87 కోట్లు చూపించింది. చార్జ్‌డ్ మొత్తం కింద రూ.42.06 కోట్లు కేటాయించింది. అయితే ఈ కేటాయింపుల్లో సింహభాగం రుణాల తిరిగి చెల్లింపులకే పోనున్నాయి. ప్రాధాన్య ప్రాజెక్టులను నిర్దేశిత గడువులోగా పూర్తిచేస్తామన్న ప్రభుత్వ హామీకి తగ్గట్లుగా నిధుల కేటాయింపులు జరగలేదు. 2024–25 బడ్జెట్‌లో నీటిపారుదల శాఖకు రూ.22,301 కోట్లు కేటాయించగా, తాజా బడ్జెట్‌లో రూ.1,071 కోట్లు పెంచారు. ఈ శాఖకు 2022–23లో రూ.19,349.24 కోట్లు, 2023–24లో రూ.29,766 కోట్ల బడ్జెట్ కేటాయింపులు జరిగాయి.

రుణమే పెనుభారం

కాళేశ్వరం, పాలమూరు–రంగారెడ్డితో పాటు ఇతర ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి తీసుకున్న భారీ రుణాలు తిరిగి చెల్లించడానికి సాగునీటి శాఖ బడ్జెట్ కేటాయింపుల్లోని సింహభాగం నిధులు వెళ్లనున్నాయి. రుణాల తిరిగి చెల్లింపులకు రూ.9,877.01 కోట్లు అవసరమని బడ్జెట్‌లో ప్రభుత్వం తెలిపింది. మేజర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల రుణాల తిరిగి చెల్లింపులకు రూ.2,962.47 కోట్లు, కాళేశ్వరం కార్పొరేషన్ రుణాల తిరిగి చెల్లింపులకు రూ.6,914.54 కోట్లు కేటాయించారు. ఇక తెలంగాణ జలవనరుల సదుపాయాల అభివృద్ధి సంస్థ (టీజీడబ్ల్యూఆర్ఐడీసీఎల్)కు రుణం కింద రూ.2,962.47 కోట్లు ప్రతిపాదించింది. సాగునీటి ప్రాజెక్టుల నిర్వహణ, పర్యవేక్షణకు నిధులు రూ.385.38 కోట్లకు తగ్గాయి.

ప్రాధాన్య ప్రాజెక్టులకు రూ.7,120 కోట్లు..

సాగునీటి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి మూలధన పెట్టుబడుల కింద బడ్జెట్‌లో రూ.12,652 కోట్లు కేటాయించారు. ఇందులో ప్రాధాన్య ప్రాజెక్టులకు రూ.7120.27 కోట్లు ప్రతిపాదించారు. ఈ ప్రాజెక్టుల పూర్తితో 2024–25 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 6,55,895 ఎకరాలు, 2025–26లో 9,42,778 ఎకరాలను సాగులోకి తేవాలని ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఇలా 2025–26 నాటికి మొత్తం 15,98,673 ఎకరాల ఆయకట్టు సాగులోకి రావాల్సి ఉంది. అయితే, నిధులు అరకొరగానే కేటాయించటంతో గడువులోగా ఆయా ప్రాజెక్టులను పూర్తిచేయటం అనుమానంగా మారింది. ప్రాణహిత–చెవెళ్ల ప్రాజెక్టులో భాగంగా వచ్చే నెలలో తుమ్మిడిహెట్టి వద్ద బరాజ్ నిర్మాణానికి సీఎం రేవంత్ శంకుస్థాపన చేస్తారని ఇటీవల ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. బడ్జెట్‌లో మాత్రం ఈ ప్రాజెక్టుకు నిధులను రూ.248.99 కోట్ల నుంచి రూ.32.22 కోట్లకు తగ్గించడం గమనార్హం.

ప్రాజెక్టులకు బడ్జెట్ కేటాయింపులు ఇలా (రూ.కోట్లలో)

ప్రాజెక్టు	2024-25 అంచనా	2024-25 సవరించిన అంచనా	2025-26 అంచనా
ప్రాధాన్య ప్రాజెక్టులు (కేటగిరీ-ఏ)			
ఎస్సారెస్పీ స్టేజ్-2	31	31	31
పిప్రి	-	-	0
కల్వకుర్తి	715	715	800
రాజీవ్ బీమా	35	-	299.16
ఎస్ఎల్‌బీసీ	800	800	900
నెట్టెంపాడు	105	130	144
దేవాదుల	245	245	245
శ్రీపాద ఎల్లంపల్లి	349.66	349.66	349.66
చిన్న కాళేశ్వరం	200	0	0
లోయర్ పెన్‌గంగా	133.83	133.83	179.13
డిండి	300	300	400
సీతారామ	687.81	687.81	643.04
కోయిల్‌సాగర్	429.86	429.86	81.78
పాలెంవాగు	17.02	3.76	16.94
నీల్వాయి	0	0	0
మత్తడివాగు	1.85	1.85	3
సదర్మాట్ బరాజ్	0	0	0
కేటగిరీ-బీ ప్రాధాన్య ప్రాజెక్టులు			
కాళేశ్వరం	1,676.46	1,676.46	2,685
ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్	265.21	265.21	299.16
మోడికుంటవాగు	86.68	86.68	43.4
ఇతర ప్రాజెక్టులు..			
పాలమూరు-రంగారెడ్డి	1,285	1,285	1,714
ప్రాణహిత-చెవెళ్ల	248.99	248.99	32.22
మంచిర్యాలకు రక్షణ గోడ	100	100	100
లెండి	27.5	27.5	42
కంతనపల్లి	20.04	20.04	
ఎస్సారెస్పీ స్టేజ్-1	140	140	100
నాగార్జునసాగర్	96.07	96.07	297.95

బ్రహ్మానందంతో మాటా మంతీ...

ప్రపంచంలో సంతోషంగా ఉండే వ్యక్తుల

6 ఉత్తమ గుణాలు

1. నేను గొప్ప అని పోజు కొట్టకపోవడం
2. అవసరమైనప్పుడే మాట్లాడటం
3. రోజూ ఏదో ఒకటి నేర్చుకోవాలనుకోవడం
4. రోజూ ఒక చిన్న సాయం అయినా చేయడం
5. హాయిగా నవ్వడం... ఎక్కువగా నవ్వడం
6. నానా చెత్తను బుర్రకు చేర్చకపోవడం

సంతృప్తే సదానందం

బ్రహ్మాండమైన హాస్యనటుడు బ్రహ్మానందం. కానీ తనని మించిన హాస్య నటులు చాలామంది ఉన్నారని ఆయన అంటున్నారు. ఎలా అంటే..? 'చుట్టూ ఉన్నవాళ్లని చూస్తూ... ఆనందపరుస్తూ... నవ్విస్తూ ఉండగలిగితే నీ అంతటి హాస్య నటుడు ఇంకొకడు లేడు' అన్నారు బ్రహ్మానందం. సంతృప్తే సంతోషం అనే ఈ సదానందం 'వరల్డ్ హ్యాపీనెస్ డే' సందర్భంగా 'సాక్షి'కి ఇచ్చిన ప్రత్యేక ఇంటర్వ్యూలో పంచుకున్న విశేషాలు.

World Happiness Day

ఆనందానికి మీరిచ్చే నిర్వచనం?

ఆనందం అనేది ఓ అనుభూతి... ఓ భావోద్వేగం. నవ్వు కూడా ఓ అనుభూతి. కేవలం శబ్దం కాదు. ఇక ఆనందం ఒక్కొక్కరిది ఒక్కో రకంగా ఉంటుంది. నువ్వు చేసే పని ద్వారా నువ్వు పొందే అనుభూతే ఆనందం. మన మనసుకి ఏదైతే ఆనందాన్నిస్తుందో అదే ఆనందానికి నిర్వచనం.

ఒక మనిషి నవ్వుతూ ఉన్నాడంటే ఆనందంగా ఉన్నట్టేనా?

ఉన్నట్టు కాదు. నవ్వు నిస్సహాయతలోనూ వస్తుంది. అలానే ఏడుస్తున్నాడంటే విపరీతమైన బాధలోనూ ఉన్నట్టు కాదు. మనం ఒక ట్రాజెడీ నాటకం చూస్తున్నప్పుడు ఏడుస్తుంటాం. కానీ అది మన వ్యక్తిగత బాధ కాదు. మనం చూస్తున్న దాని ద్వారా పొందిన అనుభూతి. 'వియ్ కెన్ గెట్ హ్యాపీనెస్ ఫ్రమ్ ట్రాజెడీనెస్ ఆల్సో'. ఇక మనిషి భావాలను బట్టి అతను బయటకు కనిపించేది... అతని లోపల జరిగేది ఒకటే అనుకోలేం.

ప్రస్తుతం నెగటివిటీ వైపే చాలామంది ఆకర్షితులవుతున్నారు... ఈ పరిస్థితి గురించి?

ప్రస్తుతం ఏ మనిషికైనా రెండే పద్ధతులు పని చేస్తాయి. నచ్చింది తీసుకోవడం.... నచ్చనిది పట్టించుకోకపోవడం. పాజిటివ్‌గా ఉండాలంటే నెగటివ్‌వైపు వెళ్లకుండా ఉండటమే. పోనీ వెళ్లడంలోనే ఆనందం ఉందీ అనుకుంటే... అది వారి ఆలోచనా విధానం. ఎక్కడైనా ఫలానాది జరిగింది అంటూ ఓ నెగటివ్ హెడ్‌లైన్ చదివితే... ఏం జరిగిందో తెలుసుకోవాలనే కుతూహలం. తీరా అసలు విషయంలో ఏమీ ఉండదు. సో... నెగటివిటీకి ఎట్రాక్ట్ అవుతున్నారు. అందుకే పెరిగిపోతోంది. ఈ పెరుగుదలకు కూడా కారణం మనమే. అందుకే పాజిటివిటీని పెంచడానికి ప్రయత్నించడం మంచిది.

చిన్నప్పుడు మీరు ఆర్థికపరమైన, ఇంకా ఎన్నో ఒడిదొడుకులు చూశారు. సో... మీకు పరిపూర్ణమైన ఆనందం పరిచయమైనది ఎప్పుడు?

నేనెప్పుడూ ఆనందం ఇలా ఉంటుంది... దుఃఖం ఇలా ఉంటుందీ అనుకోలేదు. రెండింటినీ వేరువేరుగా చూడలేదు... తెలియదు కూడా. ఆర్థిక సమస్యలుంటే దుఃఖం, అవి లేకుంటే ఆనందం అనుకోలేదు. ఒక మహర్షిలా తలకిందులుగా తపస్సు చేసి, నేర్చుకున్నటువంటి జ్ఞానం కాదిది. స్వతహాగానే ఏర్పడింది. ఈ పూట భోజనం ఉండదే అని బాధపడిపోలేదు. బట్టలు సరిగ్గా లేవా... ఓకే అనుకునే వాణ్ణి. అమ్మ పెట్టిందే బాగుందనుకోవడం.... నాన్న ఇచ్చినవే బాగున్నాయనుకోవడం. ఆనందాన్ని, దుఃఖాన్ని విభజించడం రాకపోవడం నాకు అలవాటుగా మారిపోయింది. ప్రస్తుతానికి అన్నీ ఉన్నాయి. బావుంది. అలాగని బ్రహ్మానందపడిపోలేదు. అప్పటి ఆ దుఃఖం తెలియకపోవడంవల్లే ఇప్పటి ఈ ఆనందం కూడా మనసుకి ఎక్కలేదు అనుకుంటుంటా. అయినా ప్రతిదీ లోతుగా విశ్లేషించి చూడక్కర్లేదు. సౌకర్యం ఇచ్చేది ఆనందం అంటా. అలాగే అసౌకర్యం ఆనందం ఇవ్వనిది కాదు కానీ విషాదం అని మాత్రం అనను.

స్థితప్రజ్ఞతతో ఉండటం అనేది మీకు చిన్నప్పుడే అలవాటైందనుకోవచ్చా?

ఏమో... ఏది ఏమైనా జీవితం నేర్పిన పాఠాలు కొన్ని ఉంటాయి. పేదరికమంటే నాకు విపరీతమైన ఇష్టం. అందుకే నేను పేదవాళ్లకి సహాయం చేసినా బయటకు చెప్పను... కానీ చేస్తూనే ఉంటా. ఇక పేదరికం అనేది మన దగ్గర ఏది లేదో దాన్ని సంపాదించడానికి కృషి చేసే అవకాశాన్ని కల్పిస్తుంది. నీ దగ్గర తిండి, డబ్బు, గౌరవం లేకపోతే వాటిని ఎలా సంపాదించుకోవాలా అని ఆలోచిస్తావు. అలా నీకు లేనిదాన్ని పొందడానికి దారి చూపించే ఓ మంచి మార్గం పేదరికం. అందులో నుంచి ఎలా బయటకు రావాలనే తపన ఉండాలి తప్ప మనకు లేదు... వాడికి ఉంది అని పోల్చి చూసుకోవడాలు ఉండకూడదు. ఈ లేదూ... ఉంది అనే ఆలోచనల్లో కన్నీళ్లు తప్ప ఏమీ మిగలవు.

పేరుకు తగ్గట్టు మీరు బ్రహ్మానందాన్ని పంచుతున్నారు... 'నాకీ పేరు ఎందుకు పెట్టాలనిపించింది' అని మీ తల్లిదండ్రులను ఎప్పుడైరా అడిగారా?

ఇలా మన గురించి ఒకరు అనుకుంటే హ్యాపీగా ఉంటుందేమో. నేనెప్పుడూ వాళ్లని అడగలేదు. అడుగుదామనే స్థాయికి చేరుకునే సరికి వాళ్లు పెద్దవాళ్లైపోయారు. మేం ఎనిమిది మంది సంతానం. నేను ఏడోవాడిని. ఏదో పేరు పెట్టారు... అనుకున్నానంతే. ఇప్పుడీ స్థితికి వచ్చాక నా తల్లిదండ్రులు పెట్టిన పేరుకి జస్టిఫికేషన్ జరిగిందని అనుకుంటుంటాను.

స్ట్రెస్‌లో ఉన్నప్పుడు కొందరు మీ కామెడీ సీన్లు చూసి, రిలీఫ్ అవుతుంటారు. మరి... మీ స్ట్రెస్ బస్టర్?

నేనెప్పుడూ ఆనందంగా ఉంటాను. నా ఫిలాసఫీ చెప్పాను కదా. బాధ, ఆనందం వేరు వేరు అనుకోను. కెరటం ఎగిసినప్పుడు విజయం అని, కిందపడినప్పుడు అపజయం అనీ అనుకుంటాం. కానీ అవి రెండూ ఒకటే. అలాగే ఆనందం, బాధ కూడా. గతంలో ఇదే ప్రశ్న అడిగి ఉండుంటే, మంచి భోజనం తింటే ఆనందం అనే వాణ్ణేమో. కానీ ఇప్పుడు ఈ 70 ఏళ్ల వయసులో తినే ఓపిక, తిన్నా అరిగించుకునే ఓపిక రెండూ లేవు. 'ఏం టోనండీ ఓ ముద్ద తినలేకపోతున్నాం' అనుకోవాలి. దీన్ని మళ్లీ బాధ అంటున్నాం. ఇది కూడా బాధ కాదు. ఆనందం, బాధ... ఈ రెండూ మన ఆలోచనా విధానం మీదే ఆధారపడి ఉంటాయి.

ప్రస్తుతం దాదాపు అందరి జీవితం ఒత్తిడి అయిపోయిన ఫీలింగ్...

ఒత్తిడి లేకుండా ఎప్పుడుంది? పూర్వం కూడా ఒత్తిడి జీవితమే. ఇప్పుడు ఉరుకుల పరుగుల జీవితం అంటున్నాం. మరి... జనాభా పెరిగిపోయారు కదా. సమస్యలు పెరిగాయి. భక్తి పెరిగింది. అన్ని రకాలుగా పెరుగుదలలు ఉన్నప్పుడు ఒత్తిడి కూడా వస్తుంది. అలాగే ఒత్తిడి సహజంగా రావడం... లేదా మనం తెచ్చుకుంటే రావడం... రెండు రకాలుగానూ వస్తుంది.

మీ లైఫ్‌లో డల్ మూమెంట్స్ ఉంటాయా?

సూర్యుడే డల్ అయిపోతాడు సాయంత్రానికి. మనమెంత? ఇదంతా ఓ నిరంతర ప్రక్రియ. అయితే కోరి డల్‌నెస్ తెచ్చుకోవడం వేరు... రావడం వేరు. సాగుతున్నప్పుడు డల్‌నెస్ అదే వస్తుంది. ఎలాగంటే ఇప్పుడు నాకు నాలుగు గంటలకల్లా కాఫీ ఇవ్వాలనుకోండి... ఓ రెండు నిమిషాలు లేట్ అయిందంటే... ఏంటో ఇవ్వడానికి ఆలస్యం చేస్తున్నారని డల్ అయిపోవచ్చు... ఏముందీ కాస్త లేట్ అయిందని కూల్‌గానూ ఉండొచ్చు. సో... డల్‌నెస్ అనేది సాగనప్పుడు రాదు. జీవితం అనేది మన చేతిలో స్టీరింగ్ లాంటిది. ఎటు తిప్పుతున్నామనేది మన చేతుల్లోనే ఉంటుంది.

ఇప్పుడు యువత చిన్న చిన్న విషయాలకే విపరీతంగా బాధపడిపోతున్న ధోరణి కనబడుతోంది... వాళ్లకి ఏం చెబుతారు?

ఇప్పుడు యువత ఆనందంగా లేరని చెప్పలేం. అయితే ఇప్పుడు యూత్‌లో ఎక్కువమంది కష్టపడకుండా ఎలాగైనా డబ్బులు సంపాదించుకోవాలనే దాని మీద దృష్టి పెడుతున్నట్లున్నారు. అలా కాకుండా కష్టపడి పని చేసి, సక్సెస్ సాధించాలి. వేరే ఇతర మార్గాల వైపు... అంటే సులువైన మార్గాల్లో వెళ్లి సంపాదించుకుంటే, కష్టపడి సాధించేదాంట్లో దొరికే తృప్తి దొరకదు. ఇలాంటివన్నీ సాధ్యమైనంత వరకూ చెప్పే ప్రయత్నం చేయాలి. మన హిందూ ధర్మం గొప్పదనం ఏంటంటే... ఎదుటివారిని బాధించకుండా ఉండటం. ఎవరి అభిప్రాయం వారిది అని గౌరవించడం.

– డి.జి. భవాని

ఫొటోలు: ఎస్.ఎస్. ఠాకూర్

ధన్‌రాజ్... తాగుబోతు రమేశ్... నవ్వించడంలో ఇద్దరూ ఇద్దరే. నవ్వించే వృత్తిలో ఉన్నందుకు మీ ఫీలింగ్? మీ జీవితంలో మరచిపోలేని ఆనందకర సంఘటన, తెరపై నవ్వులు పంచి, సహాయం చేస్తున్నారు... వ్యక్తిగత సహాయాల గురించి... వంటి ప్రశ్నలకు ఈ హాస్య నటులిద్దరూ ఈ విధంగా స్పందించారు

భార్య శిరీష, కుమారులు సుక్రమ్, దీప్‌రాజ్‌లతో ధన్‌రాజ్

ఆనందం పంచుదాం - ధన్‌రాజ్

నవ్వడం ఒక యోగం... నవ్వించడం ఒక భోగం... నవ్వకపోవడం ఒక రోగం అన్నారు. జీవితానికి నవ్వనేది ఎంతో ముఖ్యం. సినిమాల ద్వారా ఎన్నో కోట్ల మందిని నవ్వించి, ఆనందపరిచే చాన్స్ నాకు దొరకడం ఆ దేవుడు, మా అమ్మానాన్న ఇచ్చిన ఆశీర్వాదం అని భావిస్తాను. నా జీవితంలో ఆనందకర సంఘటనలు చాలా ఉన్నాయి. కానీ ఎన్ని ఉన్నా మా అబ్బాయిలు పుట్టినప్పుడు నాకు దక్కిన ఆనందానికి ఏదీ సాటి రాదు. జీవితంలో మనం ఎవరికైనా ఏదైనా సహాయం చేయాలంటే... అది అవతలివాళ్లని బాధపెట్టకుండా ఉండటమే అనుకుంటాను. వీలుంటే నవ్విద్దాం... బాధలో ఉంటే ఓదారుద్దాం. అంతే తప్ప కొత్త బాధని మాత్రం వారికి పరిచయం చేయాలనుకోవద్దు. ఎవరికీ హాని చేయకుండా ఉంటే మనం వాళ్లకి న్యాయం చేసినవాళ్లం అవుతాం. చుట్టూ ఉన్నవాళ్లని ఆనందంగా ఉంచుదాం... అలా ఆనందాన్ని పంచితే ఆటోమేటిక్‌గా ఆ ఆనందం మనకూ దగ్గరవుతుంది.

నవ్వించాలనే వచ్చా - తాగుబోతు రమేశ్

భార్య స్వాతి, కుమార్తెలు ప్రశంస, హమ్సికలతో రమేశ్

నవ్వించడమే నా పని కావడం చాలా హ్యాపీగా ఉంది. ఎందుకంటే మా ఊరు గోదావరి ఖని నుంచి వచ్చేటప్పుడే నేను అందర్నీ నవ్విస్తానని చెప్పి మరీ హైదరాబాద్ వచ్చా. కమేడియన్‌గా ప్రూవ్ అయ్యా... అనుకున్నట్లే అందర్నీ నవ్విస్తున్నా. వృత్తిపరంగా ఇంతకు మించిన ఆనందం ఏం ఉంటుంది. ఇక నా జీవితంలో ఆనందకర సంఘటనలు అంటే... నా బిడ్డలే. మా అమ్మకు నేను పుట్టినప్పుడు ఆవిడకి కిక్. నాకు నా ఇద్దరు బిడ్డలు పుట్టినప్పుడు డబుల్ కిక్. ప్రపంచంలో ఇంతకు మించిన కిక్ ఏదీ ఉండదన్నంత ఆనందపడ్డాను. నా కుమార్తెలు పుట్టిన క్షణాన నాకు కలిగిన ఆనందం తాలూకు అనుభూతి ఎప్పటికీ ఉండిపోతుంది. సహాయం గురించి చెప్పాలంటే... చిన్న చిన్న సహాయాలు చాలామందికి చేశాను. కానీ బయటకు చెప్పను. ఎందుకంటే కుడి చేత్తో చేసిన సాయం ఎడమ చేతికి కూడా తెలియకూడదంటారు కదా. ఆ సహాయాల గురించి పక్కన పెడితే... వెండితెర నాకు ఇచ్చిన నవ్వుల పనిని నేను హ్యాపీగా చేసుకుంటూ... నా పని ద్వారా నవ్వించగలగడం నాకు ఆనందంగా ఉంది.

నేడు ప్రపంచ పిచ్చుకల దినోత్సవం

'ఆ రోజుల్లో' 'మా రోజుల్లో' అంటూ పిచ్చుకలను తలచుకుంటూ బాధపడితే ఏం లాభం? సొంత లాభం కొంత మానుకొని 'నా ఇల్లు... నా పక్షులు' అనుకుంటే పిచ్చుకలు పూర్వకళతో సందడి చేస్తాయి. పిచ్చుకలు కనిపించడం అరుదైన దృశ్యం కావడం హైదరాబాద్‌కు చెందిన భావన శ్రీనివాస్‌ను బాధించింది. ఆ బాధే పిచ్చుకల సంరక్షణను ఉద్యమ స్థాయిలో చేసేలా చేస్తోంది.

పిచ్చుకలు మెచ్చేలా...

సమాజంలో పర్యావరణం పట్ల పెరుగుతున్న నిర్లక్ష్యం భావన శ్రీనివాస్‌ను ఆలోచనలో పడవేసింది. సమాజానికి తన వంతుగా ఏదైనా చేయాలనే ఆలోచనే 'జాగృతి అభ్యుదయ సంఘం'కు బీజం వేసింది. ఈ సంస్థ పక్షుల సంరక్షణ, మొక్కల పెంపకం, నీటి సంరక్షణ, ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల నియంత్రణలాంటి అంశాలపై పనిచేస్తుంది.

ప్రతి ఇంటికి ఒక గూడు

ఇంటి చుట్టుపక్కల, తోటల్లో, రహదారుల పక్కన కనిపించే పిచ్చుకలు ఇప్పుడు చాలా అరుదుగా మాత్రమే కనిపిస్తున్నాయి. చెట్లు కొట్టివేయడం, ఆధునిక నిర్మాణాల వల్ల వాటికి గూళ్లు లేకుండా పోతున్నాయి. దీన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని భావన శ్రీనివాస్ 'పిచ్చుక గూళ్ల సంరక్షణ' కార్యక్రమాన్ని చేపట్టారు. ప్రతి ఇంట్లో కనీసం ఒక మట్టి గూడు ఏర్పాటు చేయాలనే లక్ష్యంతో వేల సంఖ్యలో మట్టి గూళ్లను ప్రజలకు ఉచితంగా పంపిణీ చేస్తున్నారు.

విద్యార్థులే వెన్నెముకగా...

గూళ్ల తయారీని గ్రామీణ మహిళలకు అప్పగించి వారికి ఉపాధి కల్పిస్తున్నారు. వేసవికాలంలో పిచ్చుకలు దాహంతో బాధపడకుండా, ప్రతి ఇంటి ముందు చిన్న నీటి తోగులు (నీటి గిన్నెలు) పెట్టేలా అవగాహన కలిగిస్తున్నారు. చెట్లు, బడులు, వృద్ధాశ్రమాలలో కూడా ఈ తోగులను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. పిచ్చుకల ప్రాముఖ్యతపై బడులలో అవగాహన కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నారు. 'ఒక ఇంట్లో ఒక గూడు' అనే ఉద్యమాన్ని విద్యార్థుల సహకారంతో ముందుకు తీసుకెళుతున్నారు. ఇప్పటికే వేలాది కుటుంబాలు పక్షుల సంరక్షణ ఉద్యమంలో భాగమయ్యాయి.

– శిరీష చల్లపల్లి

పిచ్చుకలు ఎందుకు కనిపించడం లేదో తెలుసా?

నగరీకరణ: కొత్త కాంక్రీట్ భవనాల నిర్మాణం, చెట్ల కొట్టివేత వల్ల పిచ్చుకలకు గూళ్లు కట్టుకునే అవకాశం తగ్గిపోయింది.

ప్లాస్టిక్ వినియోగం: మనం విసిరేసే ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలలో పక్షులు చిక్కుకుని మరణించడం పెరిగిపోయింది.

రసాయనాల ప్రభావం: వ్యవసాయ రంగంలో అధికంగా ఉపయోగించే రసాయనిక ఎరువుల వల్ల పురుగులతో పాటు చిన్నపాటి పక్షులు చనిపోతున్నాయి.

నీటి కొరత: ప్రత్యేకించి వేసవిలో పిచ్చుకలకు తాగేందుకు నీరు దొరకకపోవడం వాటి మనుగడకు కష్టంగా మారింది.

అవిగో పిచ్చుకలు!

రకరకాల కారణాల వల్ల పిచ్చుకల సంఖ్య తగ్గిపోతోంది. వాటిని రక్షించుకోవాలని వ్యవసాయ విశ్వ విద్యాలయంలో పక్షి విభాగం శాస్త్రవేత్త వాసుదేవరావుతో మాట్లాడాను. అట్టపెట్టెలతో చేసిన పిచ్చుక గూళ్లు ఇచ్చారు. మంచి మట్టితో తయారుచేసిన గూళ్లు ఎకో ఫ్రెండ్లీగా ఉంటాయి అనే ఆలోచనతో ఒక కుమ్మరి కళాకారుడికి నా కాన్సెప్ట్ చెప్పాను. అతను చేసి ఇచ్చాడు. సక్సెస్ అవుతామా లేదా తెలుసుకోడానికి ముందు మా ఇంట్లోనే పెట్టాము. సూపర్ సక్సెస్ అయ్యాం. ఇప్పుడు మా ఇంటి చుట్టూ వెయ్యి వరకు పిచ్చుకలు ఉన్నాయి. పిచ్చుకలను ఎవరు తీసుకెళ్లినా ఇతరులలో స్ఫూర్తి నింపడానికి ఆ విషయాన్ని వాట్సాప్ గ్రూపులో పెట్టండి అని చెబుతుంటాను.

- భావన శ్రీనివాస్

సాక్షి సినిమా

విహాన్షీ, షెరాజ్, కృతీ, నేహా

విడుదలయ్యాక మా సినిమా రేంజ్ తెలుస్తుంది - షెరాజ్

షెరాజ్ మెహదీ హీరోగా నటించి, దర్శకత్వం వహించిన చిత్రం 'ఓ అందాల రాక్షసి'. ఈ చిత్రంలో విహాన్షీ హెగ్డే, కృతి వర్మ హీరోయిన్లుగా నటించారు. స్కై ఈజ్ ది లిమిట్ బ్యానర్‌పై షేర్ సమర్పణలో సురీందర్ కౌర్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఈ నెల 21న విడుదల కానుంది. ఈ సందర్భంగా జరిగిన ఈ సినిమా ప్రీ రిలీజ్ ఈవెంట్‌లో ఈ సినిమాలో ఓ కీలక పాత్రలో నటించిన దర్శక–నిర్మాత–నటుడు తమ్మారెడ్డి భరద్వాజ మాట్లాడుతూ– ''భాష్య శ్రీ ఈ కథను నా దగ్గరకు తీసుకు వచ్చి, ఈ సినిమా కచ్చితంగా చేయాలన్నట్లుగా చెప్పారు. వీళ్లని ఎలాగైనా వదిలించుకోవాలని పెద్ద మొత్తంలో పారితోషికం చెప్పాను. అంత డబ్బు ఎలాగూ ఇవ్వలేరు... నన్ను వదిలేస్తారనుకున్నాను. కానీ నేనడిగినంత డబ్బు ఇచ్చారు. నా ఇన్నేళ్ల కెరీర్‌లో ఇంత మొత్తం చూసింది ఇదే తొలిసారి. ఇక ఉమెన్ సెంట్రిక్‌గా సాగే 'ఓ అందాల రాక్షసి' సినిమా కథ చాలా బాగుంది. ఈ సినిమా స్క్రిప్ట్ నాకు చాలా బాగా నచ్చింది. ఇలాంటి చిన్న సినిమాలు పెద్ద విజయాలు సాధించాలి'' అని అన్నారు. ''ఓ అందాల రాక్షసి' మూవీ థియేటర్స్‌లోకి రానంతవరకే చిన్న సినిమా. థియేటర్స్‌లోకి వస్తే ఈ మూవీ రేంజ్ ఏంటో ఆడియన్స్‌కు తెలుస్తుంది'' అని చెప్పారు షెరాజ్ మెహదీ, భాష్య శ్రీ. ''అమ్మాయిలపై జరిగే మోసాలు, దాడులను ఎలా ఎదుర్కోవాలి? అనేది ఈ సినిమాలో చక్కగా చూపించారు'' అని తెలిపారు నేహా దేశ్‌పాండే.

నవ్వించడానికి చేసిన సినిమా ఇది - సప్తగిరి

''మా కథకి పర్ఫెక్ట్ టైటిల్ 'పెళ్లి కాని ప్రసాద్'. ఈ పేరు డైరెక్టర్ అభిలాష్ ఫిక్స్ చేశారు. ఆ టైటిల్ వెయిట్‌ని కాపాడేలా మా సినిమా ఉంటుంది. వినోదం చాలా అద్భుతంగా కుదిరింది. ప్రమోషన్స్‌కి వెళ్లినప్పుడు ఇప్పటికే కొంతమంది నన్ను 'పెళ్లి కాని ప్రసాద్' అని పిలుస్తున్నారు. అందరూ అలా పిలిస్తే మా సినిమా ప్రేక్షకులకు బాగా చేరువ అయినట్టే. అంత కంటే ఆనందం ఏముంటుంది'' అని సప్తగిరి తెలిపారు. అభిలాష్ రెడ్డి గోపిడి దర్శకత్వంలో సప్తగిరి, ప్రియాంకా శర్మ జోడీగా నటించిన చిత్రం 'పెళ్లి కాని ప్రసాద్'. చాగంటి సినిమాటిక్ వరల్డ్ సమర్పణలో కేవై బాబు, భాను ప్రకాశ్ గౌడ్, సుక్కా వెంకటేశ్వర్ గౌడ్, వైభవ్ రెడ్డి ముత్యాల నిర్మించారు. నిర్మాత 'దిల్' రాజు శ్రీ వెంకటేశ్వర క్రియేషన్స్‌పై రేపు (శుక్రవారం) ఈ చిత్రాన్ని విడుదల చేస్తున్నారు. ఈ సందర్భంగా సప్తగిరి మాట్లాడుతూ– ''వెంకటేశ్‌గారి కెరీర్‌లో ఐకానిక్ క్యారెక్టర్ పెళ్లి కాని ప్రసాద్ ('మల్లీశ్వరి' చిత్రంలో). ఆయన పాత్రతో నా పాత్రని ఏ మాత్రం పోల్చుకోను. మా సినిమా ట్రైలర్ వెంకటేశ్‌గారు విడుదల చేసి.. 'కంటెంట్ చాలా పాజిటివ్‌గా ఉంది.. సినిమా హిట్ సాధించాలి' అని ఆశీర్వదించారు. మా సినిమాకి సపోర్ట్ చేసిన హీరోలు ప్రభాస్, వెంకటేశ్, దర్శకులు మారుతి, అనిల్ రావిపూడి, నిర్మాతలు 'దిల్' రాజు, శిరీష్ గార్లకు కృతజ్ఞతలు. ఈ మూవీలో ఎలాంటి సందేశం లేదు.. ప్రేక్షకులను నవ్వించడానికి చేసిన సినిమా. ఫైనల్ ఔట్‌పుట్ చూశాక మా నిర్మాతలూ సినిమా విజయంపై నమ్మకంగా ఉన్నారు. శేఖర్ చంద్ర మ్యూజిక్, నేపథ్య సంగీతం బాగుంటుంది. ప్రస్తుతం క్యారెక్టర్ ఆర్టిస్ట్‌గా కొన్ని సినిమాలు చేస్తున్నాను. హీరోగా కూడా కొన్ని కథలు విన్నాను'' అని చెప్పారు.

కలహాలే లేని ప్రేమకథ

శింగర మోహన్, వినయ్ కుమార్, మరే శివశంకర్

వినయ్ కుమార్, శ్రావణి మజ్జరి, అరవింద్ ముదిగొండ, నోమిన తార ప్రధాన పాత్రల్లో నటించిన పొయెటిక్ లవ్ స్టోరీ 'కాలమేగా కరిగింది'. శింగర మోహన్ దర్శకత్వంలో మరే శివశంకర్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం రేపు (శుక్రవారం) విడుదల కానుంది. ఈ సినిమా ప్రీ రిలీజ్ ఈవెంట్‌లో వినయ్ కుమార్ మాట్లాడుతూ– ''కాలమేగా కరిగింది' ఒక అందమైన ప్రేమకథా చిత్రం. కలహాలే లేని ప్రేమకథగా ఆకట్టుకుంటుంది. చిన్న చిత్రాలకు ఉండే ఇబ్బందులన్నీ పడ్డాం. మా మూవీని రిలీజ్ వరకు తీసుకురావడమే సక్సెస్‌గా భావిస్తున్నాం. మా సినిమాని ఆడియన్స్ థియేటర్స్‌లో చూడాలని కోరుకుంటున్నాను'' అన్నారు. ''ఈ సినిమా మా అందరి నాలుగేళ్ల కల. ఫ్యామిలీతో కలిసి చూడాల్సిన చిత్రం ఇది'' అని పేర్కొన్నారు అరవింద్. ''మోస్ట్ పొయెటిక్ లవ్‌స్టోరీగా మా మూవీ ఉంటుందని చెప్పడానికి గర్వపడుతున్నాను. మా మూవీ ట్రైలర్‌ను లాంచ్ చేసిన గౌతమ్ మీనన్‌గారి సపోర్ట్‌ను మర్చిపోలేం'' అని పేర్కొన్నారు శింగర మోహన్. ''అచ్చ తెలుగులో చేసిన స్వచ్ఛమైన ప్రేమకథ ఈ చిత్రం '' అని తెలిపారు మరే శివశంకర్.

సాక్షి బిజినెస్
గురువారం
20-3-2025

స్టాక్ మార్కెట్లు

దేశీ సూచీలు

సెన్సెక్స్ ▲	నిఫ్టీ ▲
148	73
75,449	22,908

విదేశీ సూచీలు (తొలి రెండు రాత్రి 11:30 ముగింపు)

నాస్‌డాక్	17,631	▲	126
డోజోన్స్	41,734	▲	153
ఎఫ్‌టీఎస్ఈ 100	8,707	▲	1
డాక్స్	23,288	▼	93
షాంఘై	3,426	▼	3
నికాయ్	37,751	▼	64

•అమెరికా •బ్రిటన్ •జర్మనీ •చైనా •జపాన్

బులియన్ (రూ.లలో) — ముంబై

బంగారం (99.9 స్వచ్ఛత)	88,649	▲	295
బంగారం (99.5 స్వచ్ఛత)	88,294	▲	294
వెండి (కిలో)	99,968	▲	432

ఫారెక్స్ రేట్లు (రూ.లలో)

			కొనుగోలు	అమ్మకం
$	యూఎస్ డాలర్	ఎస్‌బీఐ	86.25	87.27
£	బ్రిటన్ పౌండ్	ఎస్‌బీఐ	111.30	114.16
€	యూరో	ఎస్‌బీఐ	93.53	96.21
¥	జపాన్ ఎన్ (100)	ఎస్‌బీఐ	57.31	58.77
AU$	ఆస్ట్రేలియా డాలర్	ఎస్‌బీఐ	54.07	56.28
S$	సింగపూర్ డాలర్	థామస్‌కుక్	62.54	67.21
SAR	సౌదీ రియాల్	థామస్‌కుక్	22.15	23.71
UAE D	యూఏఈ దిర్హామ్	థామస్‌కుక్	22.65	24.43
¥	చైనా యువాన్	థామస్‌కుక్	11.08	12.97

గోల్డ్.. నాన్ స్టాప్ ర్యాలీ

- మరో రూ.700 జంప్; రూ.91,950 చేరిన పసిడి
- కొత్త గరిష్టానికి వెండి; కిలోకి రూ.1,000 పెరుగుదల

న్యూఢిల్లీ: పసిడి నాన్ స్టాప్ ర్యాలీ చేస్తోంది. బుధవారం మరో రూ.700 లాభపడింది. ఢిల్లీ మార్కెట్లో 99.9 శాతం స్వచ్ఛత బంగారం 10 గ్రాములకు 91,950కి చేరి సరికొత్త గరిష్టాన్ని నమోదు చేసింది. వివాహాల సీజన్‌కు ముందు జ్యుయలర్లు భారీ కొనుగోళ్లకు దిగినట్టు ఆల్ ఇండియా సరాఫా అసోసియేషన్ తెలిపింది. దీనికితోడు మధ్యప్రాచ్యంలో మళ్లీ ఉద్రిక్తతలు ఎగిసిపడడంతో ఇన్వెస్టర్లు సైతం కొనుగోళ్లకు ముందుకు వచ్చినట్టు విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు. 99.5 శాతం స్వచ్ఛత బంగారం సైతం రూ.700 పెరిగి రూ.91,500కు చేరుకుంది. మరోవైపు వెండి సైతం కొత్త రికార్డు నమోదు చేసింది. కిలోకి రూ.1,000 పెరగడంతో రూ.1,03,500 జీవిత కాల గరిష్టానికి చేరుకుంది. ఎంసీఎక్స్ మార్కెట్లో ఏప్రిల్ డెలివరీ పసిడి కాంట్రాక్ట్ (10 గ్రాములు) రూ.288 పెరిగి రూ.89,000 మార్క్‌ను దాటేసింది. అంతర్జాతీయంగా చూస్తే కామెక్స్ మార్కెట్లో పసిడి ఔన్స్ ధర ముందురోజుతో పోల్చి చూస్తే పెద్దగా మార్పు లేకుండా 3,038 డాలర్ల వద్ద ఉంది. ఇంట్రాడేలో 3,045.39 డాలర్ల గరిష్టాన్ని నమోదు చేసింది. ఆసియా మార్కెట్లో బంగారం ఫ్యూచర్స్ ధర 3,052.31 డాలర్లను తాకింది.

అప్ ట్రెండ్ కొనసాగుతోంది..

బంగారం ధరలు అప్‌ట్రెండ్‌లో ఉన్నట్టు ఎల్‌కేపీ సెక్యూరిటీస్ కమోడిటీ సీనియర్ అనలిస్ట్ జతీన్ త్రివేది తెలిపారు. ఫెడ్ పాలసీ ప్రకటన ముందు ఒక పరిధిలో ట్రేడ్ అయినట్టు చెప్పారు. యూఎస్ ఫెడ్ పాలసీ కోసం ట్రేడర్లు వేచి చూస్తున్నారని హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ సెక్యూరిటీస్ కమోడిటీస్ సీనియర్ అనలిస్ట్ సౌమిల్ గాంధీ సైతం తెలిపారు.

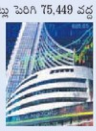
ఈ ఏడాది చివరికి 4,000 డాలర్లు...

అంతర్జాతీయంగా భౌగోళిక ఉద్రిక్తతలకుతోడు ద్రవ్యోల్బణ ఒత్తిళ్లు, సెంట్రల్ బ్యాంక్‌ల నుంచి కొనుగోళ్ల డిమాండ్ వంటి అంశాలతో 2025 చివరికి బంగారం ఔన్స్‌కు 4,000 డాలర్ల స్థాయిని చేరుకోవచ్చని కమోడిటీ మార్కెట్ నిపుణులు అంచనా వేస్తున్నారు. అంటే ఇక్కడ మరో 25 శాతం మేర బంగారం ధరలు పెరిగేందుకు అవకాశాలున్నాయన్నది వారి విశ్లేషణ. ఈ ప్రకారం చూస్తే రూపాయిల్లో బంగారం 10 గ్రాములకు రూ.1.14 లక్షలకు చేరుకోవచ్చని తెలుస్తోంది.

మూడోరోజూ లాభాలు

- సెన్సెక్స్ లాభం 148 పాయింట్లు
- 22,900 స్థాయిపైకి నిఫ్టీ

ముంబై: అమెరికా ఫెడరల్ రిజర్వ్ వడ్డీ రేట్ల ప్రకటనకు ముందు కన్జూమర్ డ్యూరబుల్స్, క్యాపిటల్ గూడ్స్, రియల్టీ రంగ షేర్లకు కొనుగోళ్ల మద్దతు లభించింది. కేంద్రం స్టీల్ దిగుమతులపై పన్ను విధింపు నిర్ణయంతో మెటల్ షేర్లు రాణించాయి. ఫలితంగా దేశీయ స్టాక్ సూచీలు మూడోరోజూ లాభాలు గడించాయి. సెన్సెక్స్ 148 పాయింట్లు పెరిగి 75,449 వద్ద స్థిరపడింది. నిఫ్టీ 73 పాయింట్లు బలపడి 22,908 వద్ద నిలిచింది. చిన్న, మధ్య తరహా కంపెనీల షేర్లకు డిమాండ్ కొనసాగింది. బీఎస్ఈ

స్మాల్, మిడ్ సూచీలు వరుసగా 2.28%, 2.17 శాతం పెరిగాయి. డాలర్ మారకంలో రూపాయి విలువ 19 పైసలు పెరిగి 86.37 వద్ద స్థిరపడింది. దేశీయ కరెన్సీకి ఇది వరుసగా నాలుగోరోజూ లాభాల ముగింపు.

- మూడు రోజుల వరుస ర్యాలీతో స్టాక్ మార్కెట్లో రూ.13.82 లక్షల కోట్ల సంపద సృష్టి జరిగింది. ఇన్వెస్టర్ల సంపదగా భావించే బీఎస్ఈ కంపెనీల మొత్తం మార్కెట్ విలువ రూ.405 లక్షల కోట్లకు చేరింది. బుధవారం ఒక్కరోజే 4.67 లక్షల కోట్లు ఇన్వెస్టర్ల సొంతమయ్యాయి.

'సాక్షి ప్లస్' ఈ-పేపర్‌లో..

మన రెమిటెన్సుల్లో యూఎస్, యూకే టాప్!	హ్యుందాయ్, హోండా వాహన ధరల పెంపు

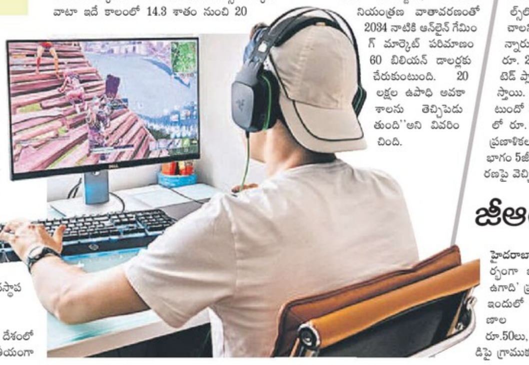
ఆన్‌లైన్ గేమింగ్.. జూమింగ్

- 2029 నాటికి రెండు రెట్ల వృద్ధి
- 9.1 బిలియన్ డాలర్లకు విస్తరిస్తుంది
- 86 శాతం రియల్ గేమింగ్ నుంచే
- విన్‌జో గేమ్స్, ఐఈఐసీ అంచనా

న్యూఢిల్లీ: ఆన్‌లైన్ గేమింగ్ మార్కెట్ హద్దే లేదన్నట్టుగా శరవేగంగా విస్తరిస్తోంది. రియల్ మనీ గేమింగ్ ప్లాట్‌ఫామ్ విన్‌జోగేమ్స్, ఐఈఐసీ సంయుక్త అంచనా ప్రకారం.. 2024లో ఆన్‌లైన్ గేమింగ్ మార్కెట్ విలువ 3.7 బిలియన్ డాలర్లుగా ఉంటే (సుమారు రూ.32,000 కోట్లు).. 2029 నాటికి 9.1 బిలియన్ డాలర్లకు (సుమారు రూ.80,000 కోట్లు) వృద్ధి చెందనుంది. ముఖ్యంగా 86 శాతం వాటాతో రియల్ మనీ గేమ్స్ (ఆర్ఎంజీ) విభాగం ఈ మార్కెట్‌ను శాసించనుంది. శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కోలో గేమ్ డెవలపర్ల సదస్సులో భాగంగా ఈ సంయుక్త నివేదికను విన్‌జోగేమ్స్, ఐఈఐసీ విడుదల చేశాయి. ''భారత్‌లో ఆన్‌లైన్ గేమింగ్ పరిశ్రమ అసాధారణ వృద్ధి పథంలో కొనసాగుతోంది. 2029 నాటికి 9.1 బిలియన్ డాలర్ల మార్కెట్‌తో.. ఇన్వెస్టర్లకు 63 బిలియన్ డాలర్ల విలువైన అవకాశాలను అందించనుంది. టెక్నాలజీ పరమైన ఆవిష్కరణలు, మేధో సంపత్తి హక్కులు (ఐపీ), యూజర్లతో అనుసంధానం (ఎంగేజ్‌మెంట్) ద్వారా గేమింగ్‌కు భారత్‌ను బలమైన కేంద్రంగా (పవర్‌హౌస్) మార్చేందుకు విన్‌జో కట్టుబడి ఉంది'' అని విన్‌జో సహ వ్యవస్థాపకుడు పవన్ నంద తెలిపారు.

59 కోట్ల యూజర్లు..

ఈ నివేదికలోని సమాచారం ప్రకారం చూస్తే దేశంలో 59.1 కోట్ల మంది గేమర్స్ ఉన్నారు. అంతర్జాతీయంగా ఉన్న గేమర్లలో 20 శాతం ఇక్కడే ఉన్నారు. 11.2 బిలియన్ మొబైల్ గేమ్ యాప్ డౌన్‌లు నమోదయ్యాయి. 1,900 గేమింగ్ కంపెనీలతో ఈ రంగం సుమారుగా 1.3 లక్షల మంది నిపుణులకు ఉపాధి కల్పిస్తోంది. ఈ రంగం 3 బిలియన్ డాలర్ల మేర విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులను (ఎఫ్‌డీఐ) ఆకర్షించడం గమనార్హం. ప్రస్తుతం రూ.32 వేల కోట్ల ఆన్‌లైన్ గేమింగ్ మార్కెట్లో రియల్ మనీ గేమ్స్ (ఆర్ఎంజీ) వాటా 85.7 శాతంగా ఉంటే, 2029 నాటికి రూ.80 వేల కోట్ల మార్కెట్‌లోనూ 80 శాతం వాటా కలిగి ఉంటుందని ఈ నివేదిక పేర్కొంది. నాన్ రియల్ మనీ గేమ్స్ మార్కెట్ వాటా ఇదే కాలంలో 14.3 శాతం నుంచి 20 శాతానికి పెరుగుతుందని అంచనా వేసింది. దేశంలో ఏకైక లిస్టెడ్ గేమింగ్ సంస్థ నజారా టెక్నాలజీస్ అంతర్జాతీయంగా లిస్టెడ్ గేమింగ్ కంపెనీల్లో అధిక ప్రీమియం వ్యాల్యుయేషన్‌ను సొంతం చేసుకున్నట్టు తెలిపింది. ''ప్రస్తుత ఆన్‌లైన్ గేమింగ్ రంగం మార్కెట్‌కు (32వేల కోట్లు) నజారా మాదిరే విలువను ఆపాదించినట్టయితే.. అప్పుడు ఇతర గేమింగ్ కంపెనీల ఐపీవోల రూపంలో ఇన్వెస్టర్లకు 26 బిలియన్ డాలర్ల విలువ సమకూరనుంది. డిజిటల్ ఆర్థిక వ్యవస్థకుతోడు, బలపడుతున్న గేమ్ డెవలపర్ ఎకోసిస్టమ్, సానుకూల నియంత్రణ వాతావరణంతో 2034 నాటికి ఆన్‌లైన్ గేమింగ్ మార్కెట్ పరిమాణం 60 బిలియన్ డాలర్లకు చేరుకుంటుంది. 20 లక్షల ఉపాధి అవకాశాలను తెచ్చిపెడుతుంది'' అని వివరించింది.

వొడాఫోన్ 5జీ షురూ..

- ముంబైలో ప్రారంభం
- త్వరలో మరో అయిదు నగరాల్లో

న్యూఢిల్లీ: దేశీ టెలికం మార్కెట్లో నిలదొక్కుకునే క్రమంలో వొడాఫోన్ ఐడియా బుధవారం 5జీ సర్వీసులను ప్రవేశపెట్టింది. ముందుగా ముంబైలో ప్రారంభించి, ఏప్రిల్ నాటికి ఢిల్లీ, బెంగళూరు, చండీగఢ్, పట్నా, మైసూర్ వంటి అయిదు నగరాలకు విస్తరించనున్నట్లు కంపెనీ చీఫ్ టెక్నాలజీ ఆఫీసర్ జగ్బీర్ సింగ్ వెల్లడించారు. వచ్చే మూడేళ్లలో 17 సర్కిల్స్‌లోని 100 నగరాలు/పట్టణాల్లో విస్తరించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నట్లు పేర్కొన్నారు. ప్రస్తుతం 'పరిచయ ఆఫర్' కింద రూ. 299 నుంచి ప్రారంభమయ్యే అన్‌లిమిటెడ్ ప్లాన్లతో యాడ్-ఆన్‌గా ఈ సేవలు లభిస్తాయి. అయితే, ఈ ఆఫర్ ఎంత కాలం ఉంటుందో వెల్లడి కాలేదు. వచ్చే మూడేళ్ల వ్యవధిలో రూ. 50,000–55,000 కోట్ల పెట్టుబడుల ప్రణాళికలు ఉండగా ఇందులో దాదాపు సగభాగం 5జీపై, మిగతా మొత్తాన్ని 4జీ కవరేజీ విస్తరణపై వెచ్చించనున్నట్లు సింగ్ చెప్పారు. కస్టమర్ల

వినియోగాన్ని బట్టి 5జీ నెట్‌వర్క్ విస్తరణ ఉంటుందని పేర్కొన్నారు. ప్రస్తుతం 17 కోట్ల యూజర్లతో రిలయన్స్ జియో, 12 కోట్ల మందితో భారతీ ఎయిర్‌టెల్ 5జీ మార్కెట్లో అగ్రస్థానంలో ఉన్నాయి.

శాట్‌కామ్ సంస్థలతో చర్చలు..

ఫైబర్ ఆప్టిక్ కేబుల్స్, సెల్ టవర్లు లాంటి కనెక్టివిటీ సదుపాయాలు లేని ప్రాంతాల్లో శాటిలైట్ కమ్యూనికేషన్ సర్వీసులను అందుబాటులోకి తెచ్చేందుకు శాట్‌కామ్ సంస్థలతో జట్టు కట్టే అవకాశాలు పరిశీలిస్తున్నట్లు సింగ్ చెప్పారు. అయితే, డివైజ్‌ల వ్యయాలు, నియంత్రణ సంస్థల నుంచి అనుమతులు తదితర అంశాలపై ఇంకా కొన్ని సందేహాలు నెలకొన్నాయని పేర్కొన్నారు. స్టార్‌లింక్ బ్రాడ్‌బ్యాండ్ ఇంటర్నెట్ సేవలను భారత్‌లో ప్రవేశపెట్టే దిశగా జియో ప్లాట్‌ఫామ్స్, ఎయిర్‌టెల్ ఇప్పటికే స్పేస్‌ఎక్స్‌తో జట్టు కట్టిన సంగతి తెలిసిందే.

జీఆర్‌టీ జ్యువెలర్స్ 'స్వర్ణ ఉగాది'

హైదరాబాద్: ఉగాది పండుగ సందర్భంగా జీఆర్‌టీ జ్యువెలర్స్ 'స్వర్ణ ఉగాది' ప్రత్యేక ఆఫర్ ప్రకటించింది. ఇందులో భాగంగా బంగారు ఆభరణాల కొనుగోలుపై గ్రాముకు రూ.50లు, పాత బంగారు ఆభరణాల మార్పిడిపై గ్రాముకు అదనంగా రూ.75లు అందిస్తుంది. డైమండ్-అన్‌కట్ డైమండ్ కొనుగోలుపై 10% తగ్గింపు ఇవ్వనుంది. వెండి వస్తువుల తయారీ ఛార్జీలపై 25%, వెండి ఆభరణాల ఎంఆర్‌పీ(గరిష్ట చిల్లర ధర)పై 10% తగ్గింపు ఇస్తుంది. ప్రత్యేక ఆఫర్‌ను కస్టమర్లంతా వినియోగించుకోవాలని కంపెనీ ఎండీ ఆనంద్ అనంత పద్మనాభన్ తెలిపారు.

సాక్షి స్పోర్ట్స్

ముంబై ఇండియన్స్ తొలి మ్యాచ్‌కు కెప్టెన్‌గా సూర్యకుమార్ యాదవ్

ఇండియన్ ప్రీమియర్ లీగ్ (ఐపీఎల్) టి20 క్రికెట్ టోర్నీ 18వ సీజన్‌లో ముంబై ఇండియన్స్ ఆడే తొలి మ్యాచ్‌లో సూర్యకుమార్ యాదవ్ నాయకత్వ బాధ్యతలు నిర్వర్తిస్తాడు. ముంబై ఇండియన్స్ రెగ్యులర్ కెప్టెన్ హార్దిక్ పాండ్యాపై ఒక మ్యాచ్ నిషేధం అమలు కానుండటమే ఈ మార్పునకు కారణం. గత సీజన్‌లో హార్దిక్ పాండ్యా కెప్టెన్సీలో ముంబై ఇండియన్స్ జట్టు మూడుసార్లు నిర్ణీత సమయంలో పూర్తి ఓవర్ల కోటా పూర్తి చేయలేకపోయింది. దాంతో ఐపీఎల్ టోర్నీ నిబంధనల ప్రకారం హార్దిక్ పాండ్యాపై రూ. 30 లక్షల జరిమానాతోపాటు ఒక మ్యాచ్ నిషేధం విధించారు. ముంబై జట్టు గత సీజన్‌లోని తమ చివరి మ్యాచ్‌లో మూడోసారి స్లో ఓవర్‌రేట్ నమోదు చేసింది. ఫలితంగా గతేడాది పాండ్యాపై ఒక మ్యాచ్ నిషేధం అమలు చేయడం వీలు కాలేదు. దాంతో ఈ సీజన్‌లోని తొలి మ్యాచ్‌లో ఆ నిషేధం అమలు చేయనున్నారు. ఐపీఎల్ 18వ సీజన్‌లో ముంబై ఇండియన్స్ తమ తొలి మ్యాచ్‌ను 23న చెన్నైలో చెన్నై సూపర్ కింగ్స్‌తో ఆడనుంది.

రూ.4 కోట్ల 75 లక్షలు!

ధనశ్రీ వర్మకు భారత క్రికెటర్ చహల్ చెల్లిస్తున్న భరణం

ముంబై: భారత క్రికెట్ జట్టు లెగ్‌స్పిన్నర్ యుజువేంద్ర చహల్, ధనశ్రీ వర్మ మధ్య వివాహ బంధం అధికారికంగా ముగింపు దశకు వచ్చింది. వీరిద్దరు చాలా కాలంగా దూరంగానే ఉంటున్నా ఈ ఏడాది ఫిబ్రవరి 5న తమ విడాకుల కోసం ఫ్యామిలీ కోర్టులో కేసు వేశారు. కానీ హిందూ వివాహ చట్టం ప్రకారం సర్దుబాటు కోసం ప్రయత్నించేందుకు వీలుగా కనీసం ఆరు నెలల సమయం ఇస్తారు. దీనినే 'కూలింగ్ ఆఫ్ పీరియడ్'గా చెబుతారు. అయితే తాము రెండున్నరేళ్లకు పైగా విడిగానే ఉంటున్నామని, పరస్పర అంగీకారంతో విడాకులు కోరుతున్నాం కాబట్టి 'కూలింగ్ ఆఫ్ పీరియడ్'ను తొలగించి వెంటనే విడాకులు మంజూరు చేయాలని చహల్, ధనశ్రీ కోరారు. ఈ విజ్ఞప్తిని ఫ్యామిలీ కోర్టు కొట్టేయడంతో వారు హైకోర్టును ఆశ్రయించారు. ఐపీఎల్ కారణంగా తాను కనీసం మూడు నెలలు అందుబాటులో ఉండలేనని కూడా చహల్ వెల్లడించాడు. దీనిపై స్పందించిన హైకోర్టు...ఈ నిబంధన నుంచి వీరిద్దరికి సడలింపు ఇవ్వాలని ఆదేశించడంతో పాటు విడాకులకు సంబంధించి గురువారమే తుది తీర్పు ఇవ్వాలని కూడా సూచించింది. మరోవైపు విడాకుల ప్రక్రియను ముగించే క్రమంలో ధనశ్రీకి చహల్ రూ. 4 కోట్ల 75 లక్షలు భరణం రూపంలో చెల్లించనున్నాడు. ఇందులో అతను ఇప్పటికే రూ. 2 కోట్ల 37 లక్షలు ఇచ్చేశాడు. యూట్యూబర్, కొరియాగ్రాఫర్ ధనశ్రీ వర్మతో చహల్‌కు డిసెంబర్, 2020లో పెళ్లి జరగ్గా... 18 నెలల తర్వాత జూన్ 2022 నుంచి వీరిద్దరు విడిగానే ఉంటున్నారు.

'గోల్'తో ఛెత్రి పునరాగమనం

మాల్దీవులుపై 3–0 గోల్స్ తేడాతో భారత్ ఘనవిజయం

షిల్లాంగ్: అంతర్జాతీయ ఫుట్‌బాల్ పునరాగమనంలో భారత జట్టు కెప్టెన్ సునీల్ ఛెత్రి గోల్‌తో మెరిశాడు. ఫలితంగా 12 మ్యాచ్‌ల నుంచి విజయం లేకుండా సాగుతున్న భారత ఫుట్‌బాల్ జట్టు ఎట్టకేలకు గెలుపు రుచి చూసింది. బుధవారం జరిగిన అంతర్జాతీయ స్నేహపూర్వక మ్యాచ్‌లో భారత్ 3–0 గోల్స్ తేడాతో మాల్దీవులుపై నెగ్గింది. భారత్ తరఫున రాహుల్ (35వ నిమిషంలో), లిస్టన్ కొలాకో (66వ నిమిషంలో) ఒక్కో గోల్ చేశారు. గత ఏడాది జూన్‌లో అంతర్జాతీయ కెరీర్‌కు వీడ్కోలు పలికిన 40 ఏళ్ల ఛెత్రి 77వ నిమిషంలో గోల్ చేసి జట్టు ఆధిక్యాన్ని మరింత పెంచాడు. ఛెత్రి కెరీర్‌లో ఇది 95వ అంతర్జాతీయ గోల్. తన రిటైర్మెంట్ తర్వాత జాతీయ జట్టు పేలవ ప్రదర్శన కారణంగా ఛెత్రి తన నిర్ణయాన్ని వెనక్కి తీసుకున్నాడు. 286 రోజుల అనంతరం 'బ్లూ జెర్సీ'లో మైదానంలో అడుగు పెట్టాడు. సునీల్‌కు ఇది 152వ మ్యాచ్ కాగా... 16 నెలల తర్వాత భారత జట్టు తొలి విజయం నమోదు చేసుకుంది. మొనొలో భారత ఫుట్‌బాల్ జట్టు హెడ్‌కోచ్‌గా బాధ్యతలు చేపట్టిన అనంతరం జట్టుకు ఇదే మొదటి గెలుపు. భారత జట్టు చివరిసారిగా ఫిఫా ప్రపంచకప్ క్వాలిఫయింగ్ రౌండ్‌లో భాగంగా 2023 నవంబర్ 16న కువైట్‌పై విజయం సాధించింది.

సునీల్ ఛెత్రి

కోల్‌కథ ఎంతవరకు!

ఏ జట్టయినా విజయవంతమైన కూర్పును కొనసాగించాలనుకుంటుంది... కానీ కోల్‌కతా నైట్‌రైడర్స్ మాత్రం అందుకు విభిన్నమైన ప్రణాళికలతో అభిమానులను సైతం ఆశ్చర్యపరిచింది. దశాబ్దకాలం తర్వాత తమ జట్టుకు ఐపీఎల్ ట్రోఫీ అందించిన కెప్టెన్ శ్రేయస్ అయ్యర్‌ను వేలానికి వదిలేసుకున్న నైట్‌రైడర్స్... ఓ మామూలు ఆటగాడి కోసం భారీగా ఖర్చు పెట్టింది. జాతీయ జట్టుకు దూరమైన సీనియర్ ప్లేయర్ అజింక్య రహానేకు పిలిచి మరీ జట్టు పగ్గాలు అప్పగించింది. అయితే ఎన్ని మార్చినా కోర్ గ్రూప్‌ను మాత్రం కదల్చని కోల్‌కతా... డిఫెండింగ్ చాంపియన్‌గా టైటిల్ నిలబెట్టుకునేందుకు సై అంటోంది! ముంబై ఇండియన్స్, చెన్నై సూపర్ కింగ్స్ జట్లు మాత్రమే ఐపీఎల్ చరిత్రలో వరుసగా రెండేళ్లు చాంపియన్‌గా నిలిచాయి. నైట్‌రైడర్స్ ఈసారి తమ గెలుపు 'కథ'ను ఎంతవరకు తీసుకెళ్తుందనేది ఆసక్తికరం కానుంది! –సాక్షి క్రీడావిభాగం

డిఫెండింగ్ చాంపియన్‌గా బరిలోకి నైట్‌రైడర్స్

- ఇప్పటికే మూడుసార్లు ఐపీఎల్ టైటిల్ కైవసం
- రింకూ సింగ్, వరుణ్ చక్రవర్తిలపైనే అందరి దృష్టి

మరో 2 రోజుల్లో ఐపీఎల్

కెప్టెన్ రహానే

రింకూ సింగ్

వెంకటేశ్ అయ్యర్

ఇండియన్ ప్రీమియర్ లీగ్ (ఐపీఎల్) చరిత్రలో చెన్నై సూపర్ కింగ్స్, ముంబై ఇండియన్స్ చెరో ఐదుసార్లు ట్రోఫీ చేజిక్కించుకోగా... ఆ తర్వాత అత్యధికంగా కోల్‌కతా నైట్‌రైడర్స్ (కేకేఆర్) మూడుసార్లు విజేతగా నిలిచింది. 2012, 2014, 2024లో కేకేఆర్ ట్రోఫీ హస్తగతం చేసుకుంది. గతేడాది ఐపీఎల్ వేలంలో 'కోర్ గ్రూప్'ను తిరిగి కొనసాగించిన ఫ్రాంచైజీ... జట్టుకు మూడోసారి కప్పు అందించిన కెప్టెన్ శ్రేయస్ అయ్యర్, ఆస్ట్రేలియా స్టార్ పేసర్ స్టార్క్‌ను మాత్రం వదిలేసుకుంది. పేస్ ఆల్‌రౌండర్ వెంకటేశ్ అయ్యర్ కోసం ఏకంగా రూ. 23 కోట్ల 75 లక్షలు ఖర్చు చేసి ఆశ్చర్యపరిచిన యాజమాన్యం... కోటిన్నర ప్రాథమిక ధరతో కొనుగోలు చేసుకున్న సీనియర్ బ్యాటర్ అజింక్య రహానేకు అనూహ్యంగా కెప్టెన్సీ పగ్గాలు అప్పగించింది. వేలంలో ఒక్కో జట్టు అత్యధికంగా 25 మందిని ఎంపిక చేసుకునే అవకాశం ఉండగా... కేకేఆర్ 21 మందినే తీసుకుంది. సిక్సర్ల వీరుడు రింకూ సింగ్‌కు రూ. 13 కోట్లు... 'మిస్టరీ స్పిన్నర్' వరుణ్ చక్రవర్తి, వెస్టిండీస్ టి20 స్పెషలిస్ట్‌లు రసెల్, నరైన్‌లకు రూ. 12 కోట్లు చొప్పున అందించి అట్టిపెట్టుకున్న ఫ్రాంచైజీ... హర్షిత్ రాణా, రమణ్‌దీప్‌లను రూ. 4 కోట్లతో కొనసాగించింది. ఆరుగురు ప్లేయర్లను అట్టిపెట్టుకునే అవకాశం ఉంటే దాన్ని సంపూర్ణంగా వినియోగించుకుంది.

నరైన్‌పై భారీ అంచనాలు...

సుదీర్ఘ అనుభవం ఉన్న చంద్రకాంత్ పండిత్ కేకేఆర్‌కు కోచ్‌గా వ్యవహరిస్తుండగా... గతేడాది జట్టుకు మెంటార్‌గా ఉన్న గౌతమ్ గంభీర్... టైటిల్ గెలిచిన అనంతరం టీమిండియా హెడ్ కోచ్‌గా వెళ్లిపోయాడు. ఇప్పుడతడి స్థానంలో విండీస్ మాజీ ఆటగాడు డ్వేన్ బ్రావో మెంటార్‌గా వ్యవహరించనున్నాడు. ఐపీఎల్ చరిత్రలో ముంబై, చెన్నై జట్లు మాత్రమే వరుసగా రెండు సీజన్లు విజేతగా నిలిచాయి. ఇప్పుడు కోల్‌కతా ముందు అలాంటి అరుదైన అవకాశం మూడోసారి ఉంది. వెస్టిండీస్ స్పిన్ ఆల్‌రౌండర్ నరైన్‌ను ఓపెనర్‌గా దింపి మెరుగైన ఫలితాలు రాబట్టిన కేకేఆర్ ఈసారి కూడా అదే ప్లాన్ అనుసరిస్తుందనడంలో సందేహం లేదు. అంతర్జాతీయ క్రికెట్‌కు ఎప్పుడో వీడ్కోలు పలికిన నరైన్... కేకేఆర్ తరఫున అటు స్పిన్నర్‌గా ఇటు ఓపెనర్‌గా కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నాడు. గత సీజన్‌లో 488 పరుగులు, 17 వికెట్లు తీసి 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద సిరీస్'గా నిలిచాడు. గుర్బాజ్, నరైన్ ఇన్నింగ్స్ ఆరంభించడం ఖాయమే కాగా... అజింక్య రహానే, వెంకటేశ్ అయ్యర్, రింకూ సింగ్, రసెల్, రమణ్‌దీప్ సింగ్ మిడిలార్డర్‌లో బ్యాటింగ్‌కు రానున్నారు. బౌలింగ్‌లో వరుణ్ చక్రవర్తి, నరైన్, హర్షిత్ రాణా, వైభవ్ అరోరా కీలకం కానున్నారు.

వరుణ్ చక్రవర్తి

రహానే రాణించేనా?

డిఫెండింగ్ చాంపియన్‌గా మరింత బాధ్యతగా ఉండాల్సిన కేకేఆర్... తన నిర్ణయాలతో ఆశ్చర్యపరిచింది. కప్పు అందించిన కెప్టెన్‌ను వదిలేసుకోవడం... తుదిజట్టులో ఉంటాడో లేదో నమ్మకంగా చెప్పలేని ఆటగాడికి జట్టు పగ్గాలు అప్పగించడం... వెరసి సీజన్ ఆరంభానికి ముందే వార్తల్లో నిలిచింది. ఫామ్‌లేమికి తోడు వయసు మీదపడుతున్న కారణంగా భారత జట్టుకు దూరమైన రహానే మరి కేకేఆర్‌ను ఎలా నడిపిస్తాడో చూడాలి. వెంకటేశ్ అయ్యర్ వైస్ కెప్టెన్‌గా వ్యవహరించనుండగా... ఆస్థాన ఆటగాళ్లు రసెల్, నరైన్ కేకేఆర్‌కు ప్రధాన బలంకానున్నారు. బౌలింగ్, బ్యాటింగ్‌లో ఈ ఇద్దరు జట్టుకు చేకూర్చే విలువ మాటల్లో చెప్పలేనిది. ఇటీవల చాంపియన్స్ ట్రోఫీలో చక్కటి ప్రదర్శన కనబర్చిన వరుణ్ చక్రవర్తిపై భారీ అంచనాలు ఉన్నాయి. నోర్జే, స్పెన్సర్ జాన్సన్, హర్షిత్ రాణా, రామన్ పావెల్, వైభవ్ అరోరాతో పేస్ విభాగం బలంగానే ఉన్నా... వీరు ఎలాంటి ప్రదర్శన కనబరుస్తారో చూడాలి. విదేశీ ఆటగాళ్ల కోటాలో నరైన్, రసెల్, గుర్బాజ్ తుది జట్టులో ఉండటం పక్కా కాగా... నాలుగో ప్లేయర్‌గా నోర్జే, మొయిన్ అలీలలో ఒకరికి అవకాశం దక్కొచ్చు.

కోల్‌కతా నైట్‌రైడర్స్ జట్టు: రహానే (కెప్టెన్), రింకూ సింగ్, డికాక్, గుర్బాజ్, రఘువంశీ, పావెల్, మనీశ్ పాండే, లవ్‌నిత్ సిసోడియా, వెంకటేశ్ అయ్యర్, అనుకూల్ రాయ్, మొయిన్ అలీ, రమణ్‌దీప్, రసెల్, నోర్జే, వైభవ్, మయాంక్ మార్కండే, స్పెన్సర్ జాన్సన్, హర్షిత్ రాణా, నరైన్, వరుణ్, చేతన్ సకారియా.

అంచనా: డిఫెండింగ్ చాంపియన్‌గా బరిలోకి దిగుతున్న కేకేఆర్‌పై భారీ అంచనాలు ఉన్నాయి. బ్యాటింగ్, బౌలింగ్‌లో నాణ్యమైన ప్లేయర్లు ఉన్న కోల్‌కతా... స్థాయికి తగ్గ ఆటతీరు ప్రదర్శిస్తే ఫైనల్‌కు చేరడం పెద్ద కష్టం కాదు. రహానే జట్టును ఎలా నడిపిస్తాడనేది కీలకం.

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి ప్లస్ స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

బిందె నిండాలంటే.. జాగారం చేయాల్సిందే

బిందెలతో ట్యాంకు వద్ద నిరీక్షిస్తున్న ఖండాల గ్రామస్తులు

ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో తాగునీటి ఎద్దడి తీవ్రరూపం దాల్చుతోంది. ఎండల తీవ్రత రోజురోజుకూ పెరుగుతుండటంతో భూగర్భ జలాలు క్రమేణా అడుగంటిపోతున్నాయి. దీంతో నీటి సమస్య జఠిలమవుతోంది. ఆదిలాబాద్ రూరల్ మండలంలోని ఖండాల గ్రామంలో మిషన్ భగీరథ ట్యాంక్ ఉన్నప్పటికీ ఆ ట్యాంకు ఎప్పుడు నిండుతుందో తెలియక ప్రతియేటా గ్రామ శివారులోని చేదబావి నుంచి నీటిని తెచ్చుకుంటున్నారు. అయితే ఎండల తీవ్రతతో ఆ బావి ఎండిపోవడంతో మిషన్ భగీరథే దిక్కైంది. అది కూడా మూడునాలుగు రోజులకు ఒకసారి ఆ ట్యాంకు నిండుతుంది. ఒక్కొక్కరికి రెండు బిందెలే వస్తుండటంతో వాటి కోసం గ్రామస్తులు వేకువజామునే బిందెలతో ట్యాంకు వద్దకు చేరుకుని జాగారం చేయాల్సిన పరిస్థితి తలెత్తింది. తాగునీరే అందకపోగా మూగజీవాలకు, ఇతర అవసరాలకు నీరు లభించడం గగనమైంది. దీంతో గ్రామస్తులు పాలకులపై తీవ్రంగా మండిపడుతున్నారు.

– సాక్షి స్టాఫ్ ఫొటోగ్రాఫర్ ఆదిలాబాద్

భగీరథ ప్రయత్నం

ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో భానుడి భగభగలకు చేతిపంపులు, చేద బావుల్లో భూగర్భ జలమట్టం అడుగంటుతోంది. బిందెడు నీటి కోసం ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లోని ఆదివాసీలు భగీరథ ప్రయత్నమే చేయాల్సి వస్తోంది. దీంతో ఎప్పుడు వస్తుందో తెలియని మిషన్ భగీరథ నీరే దిక్కవుతోంది. ఆదిలాబాద్ రూరల్ మండలంలోని పోతగూడ-2 గ్రామానికి చెందిన ఓ వ్యక్తి తన ఇంటి అవసరాల కోసం మిషన్ భగీరథ పైపులైన్ ద్వారా సరఫరా అయ్యే పైపువాల్ వద్ద చుక్కనీటిని ఒడిసిపట్టేలా ప్రత్యేకంగా ఓ రేకును అమర్చి బొట్టుబొట్టు నీరు డ్రమ్ముల్లో పడేలా ఏర్పాట్లు చేసుకోవడం నీటి సమస్యకు నిదర్శనంగా నిలుస్తోంది.

– సాక్షి స్టాఫ్ ఫొటోగ్రాఫర్, ఆదిలాబాద్

చుక్కనీరు వృథా కాకుండా రేకు సాయంతో డ్రమ్ములో నీరు పట్టుకుంటున్న గ్రామస్తుడు

మిషన్ భగీరథ పైపువాల్ వద్ద డ్రమ్మును ఏర్పాటు చేసిన దృశ్యం

కాళోజీ హెల్త్ వర్సిటీ వీసీగా నందకుమార్‌రెడ్డి

సాక్షి, హైదరాబాద్: కాళోజీ నారాయణరావు ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయానికి కొత్త వైస్ చాన్స్‌లర్‌గా పి.వి.నందకుమార్ రెడ్డి నియమితులయ్యా రు. ఈ మేరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. బుధవారం ఆయన బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ఈ నియామకం మూడు సంవత్సరాల కాలపరిమితితో, ఆయన బాధ్యతలు స్వీకరించిన తేదీ నుంచి అమల్లోకి వస్తుంది. నందకుమార్‌రెడ్డి సరోజినీదేవి కంటి ఆస్పత్రి సూపరింటెండెంట్‌గా సేవలందించారు. విద్యావేత్తగా కూడా గుర్తింపు పొందారు. కాగా, వర్సిటీ ఏర్పాటైన 2014 తర్వాత పూర్తిస్థాయి రెగ్యులర్ వీసీని నియమించలేదు. ఇప్పటివరకు వీసీగా కొనసాగిన కరుణా కర్‌రెడ్డి 9 ఏళ్లకు పైగా ఇన్‌చార్జిగానే వ్యవహరించడం గమనార్హం.వర్సిటీకి రెగ్యులర్ వీసీని నియమిస్తూ ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం పట్ల హర్షం వ్యక్తమవుతోంది.

హైదరాబాద్ - హోచిమిన్ విమాన సర్వీస్ ప్రారంభం

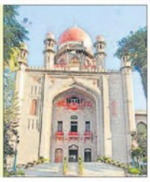

శంషాబాద్ (హైదరాబాద్): హైదరాబాద్ నుంచి వియత్నాంలోని హోచిమిన్ నగరానికి నేరుగా విమాన సర్వీసు ప్రారంభమైంది. వీయెట్ జెట్ ఎయిర్‌లైన్స్ ఈ నాన్‌స్టాప్ సర్వీసులను శంషాబాద్ విమానాశ్రయంలో బుధవారం ప్రారంభించింది. ప్రతి మంగళ, గురువారాల్లో హైదరాబాద్ నుంచి బయల్దేరే ఈ విమాన సర్వీసు.. హోచిమిన్ నగరంలోని టాన్ సోన్ న్హాట్ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయానికి నాలుగున్నర గంటల్లో చేరుకుంటుంది. ఈ సందర్భంగా ఎయిర్‌పోర్టు సీఈవో ప్రదీప్ ఫణీకర్ మాట్లాడుతూ.. ఇరు నగరాల మధ్య పర్యాటకాభివృద్ధికి కొత్త సర్వీసు దోహదం చేస్తుందని పేర్కొన్నారు.

పెద్దల జోలికి వెళ్లి చెప్పండి!

హైడ్రా తీరుపై హైకోర్టు మళ్లీ ఘాటు వ్యాఖ్యలు

- సంస్థ టార్గెట్ పేద, మధ్యతరగతి మాత్రమేనా?
- ప్రముఖులకు ఈ రాష్ట్రంలో ప్రత్యేక చట్టం ఉందా?
- మియాపూర్, దుర్గం చెరువు ఆక్రమణల పరిస్థితి ఏంటి?
- హైడ్రా పనితీరు ఆశాజనకంగా లేదన్న ఉన్నత న్యాయస్థానం

సాక్షి, హైదరాబాద్: హైదరాబాద్‌లో నీటి వనరులు, సర్కార్ భూముల పరిరక్షణే ప్రధాన ధ్యేయంగా ఏర్పాటైన హైడ్రా.. పేద, మధ్యతరగతి ప్రజలను మాత్రమే టార్గెట్ చేస్తున్నట్లు కనిపిస్తోందని హైకోర్టు వ్యాఖ్యానించింది. సంపన్నులు, రాజకీయ నేతలు, ఇతర ప్రముఖుల జోలికెళ్లడం లేదని, ఒకసారి వారి నిర్మాణాల్లో నిబంధనలు పాటించారో, లేదో పరిశీలించాలని ఘాటు వ్యాఖ్యలు చేసింది. సంపన్నులకు హైడ్రా ప్రత్యేక చట్టాన్ని అమలు చేస్తోందా అని నిలదీసింది. పేద, మధ్యతరగతికి చెందిన ఇళ్లను కూల్చి మీడియాలో ఫొటోలు వేయించుకోవడం కాదని.. మియాపూర్, దుర్గం చెరువు సహా పలుచోట్ల సర్కార్ భూములను ఆక్రమించి నిర్మాణాలు చేపట్టిన ప్రముఖుల పరిస్థితి ఏంటని ప్రశ్నించింది. అందరికీ ఒకేలా న్యాయం దక్కినప్పుడే హైడ్రా ప్రజాప్రయోజనాలను పరిరక్షించినట్లు అవుతుందని తేల్చిచెప్పింది. 'ఒకప్పుడు హైదరాబాద్ అంటే చెరువులు, సరస్సుల నగరంగా పేరు ఉండేది. 2000కుపైగా చెరువులు ఉండగా, ఇప్పుడు 200 కూడా లేవు. చెరువుల రక్షణకు నాడు ప్రత్యేక చట్టాలు అమల్లో ఉండేవి. హైడ్రా ఏర్పాటు బాగానే ఉన్నా.. పనితీరు మాత్రం ఆశాజనకంగా లేదు. పేదలతోపాటు పెద్దలకు చెందిన అక్రమ నిర్మాణాలను కూల్చివేసినప్పుడే నిజమైన సార్థకత చేకూరుతుంది. ఇప్పటి ప్రభుత్వాల కంటే నాడు నిజాం చేపట్టిన చెరువుల పరిరక్షణ చర్యలే పకడ్బందీగా ఉన్నాయి. మీరాలం చెరువు పరిధిలో నిర్మాణాలపై ఉమ్మడి సర్వే చేపట్టి.. ఆక్రమణలు ఉంటే తొలగించేందుకు అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి' అని స్పష్టం చేసింది.

ప్రభుత్వానిదా? వక్ఫ్‌దా?

రాజేంద్రనగర్ మండలం అత్తాపూర్ సర్వే నంబర్ 329/1, 329/2, 329/3లోని ఆరు ఎకరాల భూమిపై తహసీల్దార్ జారీచేసిన నోటీసులను సవాల్ చేస్తూ ఫాతిమా, మరొకరు హైకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేశా రు. ఈ పిటిషన్‌పై జస్టిస్ సీవీ భాస్కర్‌రెడ్డి బుధవారం విచారణ చేపట్టారు. పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ.. 'సదరు భూమికి సంబంధించి వక్ఫ్ బోర్డు సీఈవో లేఖ మేరకు తహసీల్దార్ చర్యలు చేపట్టడం చెల్లదు. ఒకవేళ వక్ఫ్‌భూమి అయినా సీఈవో చర్యలు తీసుకోవచ్చు గానీ, నోటీసులు జారీ చేసే అధికారం తహసీల్దార్‌కు లేదు. ఆ నోటీసులను రద్దు చేయాలి'అని కోరారు. ప్రభుత్వ న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ.. 'ఇదే హైకోర్టులో దాఖలైన ప్రజాప్రయోజన వ్యాజ్యం మేరకు మీరాలం చెరువు పరిధిలోని ఆక్రమణల తొలగింపునకు చర్యలు చేపట్టాం. అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నాం'అన్నారు. వాదనలు విన్న న్యాయమూర్తి.. మీరా లం చెరువుకు సంబంధించి పిటిషనర్ అభ్యంతరాలపై ఉమ్మ డి సర్వే నిర్వహించాలని రెవెన్యూ శాఖను ఆదేశించారు. ప్రభుత్వానిదే అని తేలితే చర్యలు చేపట్టాలని, వక్ఫ్ బోర్డుదని తేలితే చర్యలు తీసుకునే బాధ్యతను బోర్డుకు అప్పగించాలని చెప్పారు. నీటి వనరుల ఆక్రమణపై వాల్టా చట్టం కింద చర్యలు తీసుకోవచ్చంటూ విచారణ ముగించారు.

ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసర్ జీఆర్‌ఎల్ విడుదల

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర మహిళాభివృద్ధి, శిశు సంక్షేమ శాఖలో విస్తరణ అధికారి (ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసర్) సూపర్‌వైజర్ గ్రేడ్–1 ఉద్యోగ నియామకాలకు సంబంధించి నిర్వహించిన అర్హత పరీక్ష ఫలితాలను బుధవారం టీజీపీఎస్సీ విడుదల చేసింది. మొత్తం 181 ఈవో పోస్టులకు సంబంధించి 27 ఆగస్టు, 2022న టీజీపీఎస్సీ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. ఈ ఉద్యోగాలకు 26,751 మంది అభ్యర్థులు దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. ఈ ఏడాది జనవరి 6, 7 తేదీల్లో అర్హత పరీక్షలు జరిగాయి. ఈ రెండు పరీక్షలకు 10,459 మంది అభ్యర్థులు హాజరయ్యారు. తాజాగా టీజీపీఎస్సీ 10,459 మంది అభ్యర్థులతో కూడిన జనరల్ ర్యాంకింగ్ లిస్ట్ (జీఆర్‌ఎల్) విడుదల చేసింది. అలాగే ఫైనల్ 'కీ', రెస్పాన్స్ షీట్‌లను కమిషన్ వెబ్‌సైట్‌లో అందుబాటులో ఉంచింది. ఏప్రిల్ 17వ తేదీలోగా వీటిని అభ్యర్థులు డౌన్‌లోడ్ చేసుకోవాలని కమిషన్ సూచించింది.

హెచ్‌సీఏ కేసులో ఈడీ దూకుడు

రూ.51.29 లక్షల విలువైన ఆస్తులు జప్తు

సాక్షి, హైదరాబాద్: హైదరాబాద్ క్రికెట్ అసోసియేషన్ నిధుల గోల్‌మాల్ కేసు దర్యాప్తులో ఈడీ అధికారులు వేగం పెంచారు. కాంట్రాక్ట్ కంపెనీల నుంచి హెచ్‌సీఏ ట్రెజరర్ సురేందర్ అగర్వాల్, ఆయన కుటుంబ సభ్యుల బ్యాంకు ఖాతాల్లోకి మనీలాండరింగ్ సొమ్ము చేరినట్టు ఆధారాలు సేకరించారు. సరఫరాదారుల ద్వారా రూ.90.86 లక్షలు సురేందర్ కుటుంబ సభ్యులకు చేరినట్లు గుర్తించారు. ఇందులో సురేందర్ కుటుంబసభ్యులకు చెందిన రూ.51.29 లక్షలు విలువ చేసే స్థిరాస్తులను జప్తు చేశారు. ఈ మేరకు హైదరాబాద్ జోనల్ ఈడీ ఆఫీస్ బుధవారం ప్రకటన విడుదల చేసింది. క్రికెట్ బాల్స్, జిమ్ పరికరాలు, బకెట్ కుర్చీల కొనుగోళ్లలో క్విడ్ ప్రోకో జరిగినట్లు ఈడీ గుర్తించింది. అజహరుద్దీన్ హెచ్‌సీఏ ప్రెసిడెంట్‌గా ఉన్న సమయంలో వైస్ ప్రెసిడెంట్, ట్రెజరర్‌గా సురేందర్ బాధ్యతలు నిర్వర్తించాడు. వీరి హయాంలో 2019–22 సంవత్సరానికి బీసీసీఐ నిధులు మంజూరు చేసింది. ఆ నిధులతో ఉప్పల్ క్రికెట్ స్టేడియంలో అవసరమైన క్రికెట్ బాల్స్, జిమ్ పరికరాలు, బకెట్ కుర్చీలు కొనుగోలు చేయాల్సి ఉంది. ఇలా వచ్చిన నిధుల్లో భారీ అక్రమాలు జరిగినట్లు అప్పటి ఫోరెన్సిక్ ఆడిట్ నివేదికలో వెల్లడైంది. దీనిపై ఉప్పల్ పోలీసుస్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేయగా కేసు నమోదైంది. మనీలాండరింగ్ కోణంలో ఈడీ ఈసీఐఆర్ నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేసింది.

అసభ్యకర వ్యాఖ్యలు మానుకోండి

రాజకీయ నేతలకు హైకోర్టు హితవు...కేటీఆర్‌పై ఎఫ్‌ఐఆర్ కొట్టివేత

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాజకీయ నాయకులు హుందాతనంతో వ్యవహరించాలని, మీడియాలో అసభ్యకరమైన వ్యాఖ్యలు చేయడం మానుకోవాలని హైకోర్టు హితవు పలికింది. నేతల మాటలను లక్షలాది మంది ప్రజలు గమనిస్తుంటారని గుర్తుపెట్టుకోవాలని సూచించింది. కొందరు నేతలు సోషల్ మీడియాలో అసభ్యకరంగా మాట్లాడటం వారి వ్యక్తిత్వాన్ని తగ్గిస్తుందని పేర్కొంది. బీఆర్‌ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్, మాజీ మంత్రి కేటీ రామారావుపై సైఫాబాద్ పీఎస్‌లో దాఖలైన కేసును కొట్టివేసింది. 'నా మాటలు గుర్తుంచుకో.. చీ(ఫ్)ప్ మినిస్టర్.. మేం అధికారంలోకి వచ్చిన తొలిరోజే బాబాసాహెబ్ అంబేడ్కర్ సచివాలయం పరిసరాల్లోని చెత్తను తొలగిస్తాం. నీలాంటి ఢిల్లీ గులాం (బానిస) తెలంగాణ ఆత్మ గౌరవాన్ని అర్థం చేసుకోలేరు. చిన్నపిల్లల ముందు చెత్తమాటలు మాట్లాడిన రేవంత్ నైజం ఆయన వ్యక్తిత్వాన్ని సూచిస్తుంది. నీ మానసిక రుగ్మత నుంచి త్వరగా కోలుకోవాలని కోరుకుంటున్నా'అని కేటీఆర్ వివాదాస్పద వ్యాఖ్యలు చేశారంటూ రాజ్యసభ సభ్యుడు అనిల్‌కుమార్ యాదవ్ పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు. ఈ ఫిర్యాదు మేరకు గత ఏడాది ఆగస్టులో సైఫాబాద్ పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు. ముఖ్యమంత్రిని కించపరిచారని, అసభ్య పదజాలం వాడారని ఫిర్యాదులో పేర్కొన్నారు. ఫిర్యాదులో పేర్కొన్నదంతా కల్పితమని.. ఎఫ్‌ఐఆర్‌ను కొట్టివేయాలని కోరుతూ కేటీఆర్ హైకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ఈ పిటిషన్లపై జస్టిస్ కె.లక్ష్మణ్ బుధవారం విచారణ చేపట్టి.. ఎఫ్‌ఐఆర్‌ను రద్దు చేస్తూ, తీర్పు వెలువరించారు.

మియాఖాన్‌గడ్డ నిషేధిత ప్రాంతం కాదు

డ్రోన్ల ఎగరేత కేసులో సీఎం రేవంత్‌పై ఎఫ్‌ఐఆర్‌ను కొట్టివేసిన హైకోర్టు

సాక్షి, హైదరాబాద్: రంగారెడ్డి జిల్లా నార్సింగి పోలీస్‌స్టేషన్‌లో ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి (నాడు ఎంపీ)పై 2020లో దాఖలైన కేసును హైకోర్టు కొట్టివేసింది. నార్సింగి పరిధిలోని మియాఖాన్‌గడ్డను నిషేధిత ప్రాంతంగా నోటిఫై చేయలేదని పేర్కొంది. దీనిపై కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఎటువంటి నోటిఫికేషన్ జారీ కాలేదని చెప్పింది. ఎఫ్‌ఐఆర్‌లో అనవసర సెక్షన్లు జోడించారని, సాక్షుల్లో ఎక్కువ మంది పోలీసు సిబ్బందే ఉన్నారని అభిప్రాయపడింది. ఈ కారణాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని ఎఫ్‌ఐఆర్‌ను రద్దు చేస్తున్నామని స్పష్టం చేసింది. 2020లో హైదరాబాద్ శివారులోని కేటీఆర్ ఫామ్‌హౌస్‌పై డ్రోన్ ఎగరేసి చిత్రీకరించిన ఆరోపణలపై నాటి ఎంపీ రేవంత్‌రెడ్డి అరెస్టయ్యారు. ఎలాంటి అనుమతులు లేకుండా డ్రోన్లు ఎగరేసి కెమెరాతో చిత్రీకరించడం నేరమని పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. జీవో 111ను ఉల్లంఘించి బీఆర్‌ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్ ఫామ్‌హౌస్ నిర్మించుకున్నారని, ఆ విషయాన్ని నిరూపించేందుకు తాను డ్రోన్ ఎగరేసినట్లు రేవంత్ చెప్పారు. ఇదిలాఉండగా, ప్రభుత్వ పెద్దల ఒత్తిడితో, రాజకీయ ప్రేరేపితంగా తనపై ఎఫ్‌ఐఆర్ నమోదు చేశారని, దాన్ని కొట్టివేయాలని కోరుతూ రేవంత్ హైకోర్టును ఆశ్రయించారు. ఈ పిటిషన్‌పై జస్టిస్ కె.లక్ష్మణ్ విచారణ చేపట్టి.. బుధవారం తీర్పు వెలువరించారు. పిటిషనర్ తరఫున సీనియర్ న్యాయవాది టి.నిరంజన్‌రెడ్డి, ప్రభుత్వం తరఫున పీపీ పల్లె నాగేశ్వర్‌రావు వాదనలు వినిపించారు. వాదనలు విన్న న్యాయమూర్తి.. పోలీస్ సిబ్బంది వాంగ్మూలాలతో ఏకీభవించలేమని చెబుతూ కేసు కొట్టివేశారు.

Published and printed by Dhananjaya Reddy Rakkasi on behalf of Jagati Publications Limited, Published from Vishnu Motor Plaza,2nd Floor, 31-A, Jawaharlal Nehru Road, Ekkattuthangal, Chennai -600 032 and Printed at Dangat Media Pvt Ltd.,22.Dighe MIDC, Navi Mumbai, Maharashtra- 400708, MNS Printers Private Limited, Survey no. 76/1, Noombal Village, Velappanchavadi, Poonamallee High Road, Chennai - 600 077. Jagati Publications Limited, Survey No.172, Vegata Village, Jadigenalhalli, Hoskote Taluk,Bangaluru Rural Dist, Impression Printing & Packaging Limited, C-18-19-20, Sector -59, Noida, Uttar Pradesh-201 301. **EDITOR: Dhananjaya Reddy Rakkasi,** (Responsible for selection of News under the PRB Act) RNI No:TNTEL/2008/25943 Reproduction in whole or in part without written permission of the publisher is prohibited.